

**VODIČ
ZA RAZVOJ
ŠKOLSKE
VOLONTERSKE
ZAJEDNICE**

OSNOVNE I
SREDNJE ŠKOLE

„**Budućnost
nije nešto u
što ulazimo,
budućnost
je nešto što
stvaramo.**“

**Leonard
I. Sweet**

Ova publikacija izrađena je u sklopu projekta
Školska volonterska zajednica – snaga za održivi razvoj.
Projekt se provodi kroz Švicarsko-hrvatski program suradnje,
kojeg sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Stajališta izražena u ovoj publikaciji isključiva
su odgovornost Volonterskog centra Zagreb
i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za
udruge Vlade Republike Hrvatske.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Švicarsko - hrvatski
program suradnje

**VODIČ ZA RAZVOJ ŠKOLSKE
VOLONTERSKE ZAJEDNICE**

OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE

Zagreb, 2021.

NAKLADNIK:

Volonterski centar Zagreb
Ilica 29
10 000 Zagreb
www.vcz.hr

SUNAKLADNIK:

Hrvatski centar za razvoj volonterstva
Stjepana Radića 16
31000 Osijek
www.hcrv.hr

AUTORI/AUTORICE:

Mateja Medlobi
Katarina Friščić
Jela Prgić Znika
Juraj Požgaj
Ivana Borić

UREDNIK:

Juraj Požgaj,
Volonterski centar Zagreb

LEKTURA:

Alkemist Studio d.o.o.

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Hendrih-Feldbauer

TISAK:

Kerschoffset d.o.o.

ISBN: 978-953-7576-11-0

CIP zapis je dostupan
u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem 001102835.

Svi izrazi u muškom rodu koji imaju
rodno značenje korišteni u ovome
priručniku uporabljeni su neutralno
i jednako se odnose na sve rodove.

Zahvaljujemo svim suradnicama koje su uložile svoje vrijeme i trud u izradu priručnika: Jeli Prgić Znika na razrađenom okviru Vodiča, Katarini Friščić na vrijednom iskustvu školske koordinatorice volontera, Ivani Borić na podršci u predstavljanju kurikuluma o školskom volontiranju i Mateji Medlobi na čitkom izlaganju koraka u upravljanju školskim volonterskim programom.

Hvala i nastavnicama i stručnim suradnicama škola koje su podijelile svoja iskustva u provedbi školskih volonterskih programa i razvoju školskih volonterskih klubova. Vjerujemo kako će vas njihova iskustva izložena u ovom priručniku dodatno potaknuti na razvoj volonterskih programa u vašim školama.

SADRŽAJ

	08	INSPIRACIJA IZ PERA ŠKOLSKE KOORDINATORICE VOLONTERA
I	PUT KROZ ŠKOLSKI VOLONTERSKI SVIJET	12 1. UVOD – ŠKOLSKA VOLONTERSKA ZAJEDNICA 18 2. ŠTO JE VOLONTIRANJE? 20 3. TKO MOŽE BITI VOLONTER I KOJI SU UVJETI VOLONTIRANJA MALOLJETNIH OSOBA? 24 4. ULOGA ŠKOLE KAO ORGANIZATORA VOLONTIRANJA 26 5. ULOGA ŠKOLSKOG KOORDINATORA VOLONTERA 28 6. VAŽNO IZ ZAKONA O VOLONTERSTVU: 28 6.1. KADA SE POTPISUJE UGOVOR O VOLONTIRANJU I ŠTO TREBA SADRŽAVATI? 29 6.2. ŠTO SU POTVRDA O VOLONTIRANJU I VOLONTERSKA KNJIŽICA? 32 6.3. KAKO SE PODNOSI IZVJEŠĆE O OBAVLJENIM VOLONTERSKIM AKTIVNOSTIMA NADLEŽNOM MINISTARSTVU?
II	TEMELJ RAZVOJA VAŠE ŠKOLSKE VOLONTERSKE ZAJEDNICE – KURIKULUM O ŠKOLSKOM VOLONTIRANJU	36 UVOD 38 OGLEDNI PRIMJER KURIKULUMA O ŠKOLSKOM VOLONTIRANJU
III	KORACI U RAZVOJU ŠKOLSKE VOLONTERSKE ZAJEDNICE – UPRAVLJANJE VOLONTERSKIM PROGRAMOM	50 1. PLANIRANJE VOLONTERSKOG PROGRAMA 56 2. MOTIVIRANJE UČENIKA NA VOLONTIRANJE 62 3. ODABIR VOLONTERA I PRIPREMA VOLONTERA ZA VOLONTIRANJE 68 4. UKLJUČIVANJE VOLONTERA U PROGRAM ŠKOLSKOG VOLONTIRANJA 72 5. PRAĆENJE I PODRŠKA VOLONTERSKIH AKTIVNOSTI 74 6. VREDNOVANJE I NAGRAĐIVANJE VOLONTERA 76 7. EVALUACIJA VOLONTERSKOG PROGRAMA I ANGAŽMANA VOLONTERA
IV	PRIČE IZ ŠKOLSKIH VOLONTERSKIH KLUBOVA	80
	94	LITERATURA
	96	ULOMCI IZ RECENZIJA
	98	BILJEŠKA O AUTORIMA I VOLONTERSKOM CENTRU ZAGREB
	101	KONTAKTI HRVATSKOG CENTRA ZA RAZVOJ VOLONTERSTVA I REGIONALNIH VOLONTERSKIH CENTARA

Inspiracija iz pera školske koordinatorice volontera

Kako je sve krenulo?

8

IX. gimnazija već dugi niz godina njeguje karitativnu djelatnost i potiče volonterski rad učenica i učenika jer smatramo da time, uz obrazovnu, ispunjavamo i odgojnu funkciju škole i pomažemo mladim ljudima da stasaju u cjelovitu jedinku koja će jednoga dana biti od koristi široj društvenoj zajednici, ne samo kao osoba profesionalna u svom poslu, već i kao osoba koja će biti spremna društvu pomoći tamo gdje je to potrebno.

Godine 1996. naša je škola započela suradnju s Caritasovim domovima i tako je sve krenulo. Odlazili smo u dom u Brezovici, prikupljali smo darove za djecu, odveli njihove štíćenike u Zoološki vrt, a neki su učenici odlazili u dom i pomagali u skrbi za štíćenike. Našim je volonterima to bilo iznimno vrijedno iskustvo koje ih je još više motiviralo da pomažu drugima, ali i da sami oko sebe primjećuju osobe kojima je potrebna pomoć.

Prije petnaest godina započela je naša vrijedna suradnja s Volonterskim centrom Zagreb, zahvaljujući njihovoj organizaciji predstave za socijalno ugroženu djecu s područja Trešnjevke povodom blagdana Svetog Nikole, u prostoru naše škole. Sljedeće su godine održane pripremne radionice za uključivanje naših učenika u mrežu volontera i osnovan je Volonterski klub IX. gimnazije koji je više od deset godina marljivo i uspješno vodila profesorica Ingeborg Radimiri.

„Kad mislim o volontiranju u Devetoj, mislim o prekrasnim godinama ispunjenim brojnim događanjima, o prekrasnim mladim ljudima, naviru mi slike jednog “b” razreda s kojim je sve počelo tamo negdje 1996., kako dečki nose teške kutije s bananama, a curke i ja prepune vrećice voća, slatkiša, robice, igračaka pa tako natovareni na okretištu na Savskome mostu čekamo bus za jedan dječji dom... i kako smo plakali taj prvi put... i kako smo brzo shvatili da suze nikomu ne pomažu, i kako se nismo mogli prestati vraćati, i kako smo krenuli dalje, kako smo se naučili organizirati, informirati, potražiti pomoć, dobiti potporu, biti mudri, empatični, ali razumni... Pomagali smo potrebitima, sudjelovali u ekološkim akcijama,

sportskim događanjima, kulturnim manifestacijama, organizirali humanitarne akcije u školi... e to mi je bilo najdraže jer su naše volonterke i naši volonteri pokazali kako su, unatoč mladosti, sposobni učiniti čuda. I to, vrlo često, baš oni koji su u učionicama bili jedva primjetni – uz volontiranje dobili su priliku pokazati svoje najbolje JA. Neki su pobijedili svoje nesigurnosti, otvorili se, osnažili. Toliko da su i nakon odlaska iz Devete nastavili volontirati, a neki su postali moji kolege – nastavnici i u svojim školama pokrenuli volonterska događanja. Možete li zamisliti išta bolje?“

Ingeborg Radimiri,
IX. gimnazija Zagreb

„Dugogodišnji rad našega Volonterskog kluba obilježile su mnoge humanitarne akcije koje smo sami organizirali i izvanredne suradnje, osobito s Hrvatskom udrugom za epilepsiju, Udrugom roditelja i djece s posebnim potrebama PUŽ, Dječjim domom Zagreb, Zagreb Marathonom, Hrvatskim rugby savezom, Centrom za kulturu Trešnjevka, Noinom arkom, Caritasom, Plesnom skupinom TALA, Domom za starije osobe Trešnjevka, Večernjim listom u organizaciji njihove tradicionalne biciklijade i mnogima drugima.

Svaka volonterska akcija pružila nam je nova znanja i bila dodatna motivacija da nastavimo dalje s radom, da uporno tražimo nove aktivnosti i aktivno mijenjamo svoju okolinu nabolje.

Trenutačno naša volonterska zajednica broji preko 300 volontera, a Volonterski klub ima status izvannastavne aktivnosti u sklopu koje za naše volontere redovito organiziramo edukacije s područja razvoja socijalnih vještina.

Kada u mladima potaknemo osjećaj za one koji nas trebaju, Volonterski je klub uspio u svom djelo vanju.“

Katarina Friščić, prof.
koordinatrica Volonterskog kluba IX. gimnazije

PUT KROZ ŠKOLSKI VOLONTERSKI SVIJET

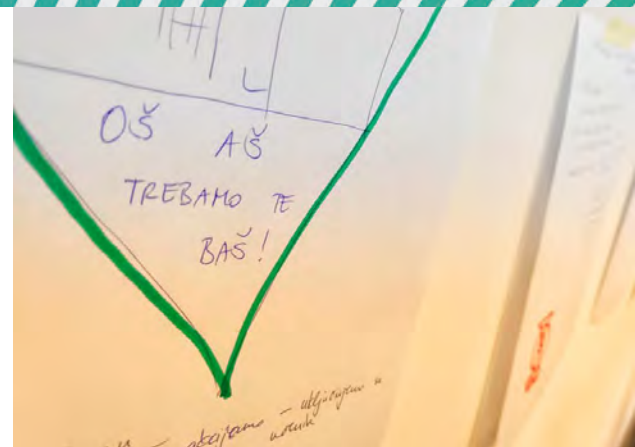

1. Uvod – školska volonterska zajednica

„Oduvijek sam bila otvorena za razne radionice, aktivnosti te stjecanje novih znanja pa se volontiranje uklopilo u tu priču. Dugo sam razmišljala o tome kako je divno odvojiti svoje vrijeme kako bismo pomogli drugome, ali nikako da stvarno odvojim svoje vrijeme. Znaš onu priču kako uvijek nešto iskrasne? Ali, onda je ravnateljica jednog dana došla s prijedlogom da našu školu uključimo u projekt VCZ-a i jednostavno je to bilo to. Sad više nije bilo nikakvih isprika te sam krenula u ovu divnu pustolovinu u kojoj sam, prije svega, upoznala divne ljude (između ostalog, bolje sam upoznala i svoje kolegice s posla koje su zajedno sa mnom krenule u projekt).

Zvuči kao kliše, ali stvarno bih volontiranje preporučila svima. BUDI SEBIČAN, VOLONTIRAJ – rečenica koja mi je upala u oko na jednoj radionici i nije mi dala mira. Volontiraj jer pomaganjem najviše pomažeš sebi i izgrađuješ se u tolerantnu, empatičnu i smireniju osobu. Stoga nastojim svojoj školskoj djeci usaditi naviku volontiranja i pomaganja kako bi izgradili svoju osobnost, usavršili socijalne vještine i razvijali empatiju te, iznad svega, cijenili one male stvari, poput osmijeha, koje i nisu tako male, već velike i bitne.“

Ana Komadina,
školska koordinatorica volontera,
OŠ Augusta Šenoae Zagreb

Priručnik pred vama rezultat je projekta Školska volonterska zajednica – snaga za održivi razvoj, započeto 2019. godine. Projekt je nastao u želji da doprinesemo razvoju kompetencija kod djece i mladih iz područja održivog razvoja, volonterstva i nenasilne komunikacije te ih potaknemo na volontiranje i aktivno sudjelovanje u izgradnji zajednice. Želimo podržati stvaranje poticajnog okružja za razvoj volonterstva i održivi razvoj u osnovnim i srednjim školama, ali i u zajednici, uz povezivanje i osnaživanje partnerstva organizacija civilnog društva, škola i lokalne zajednice i stvaranje mreža dionika koji će biti predvodnici društvenih promjena u području školskog volontiranja i održivog razvoja. Kao temelj ovih motiva uzeli smo opći cilj stvaranja sretnije i humanije budućnosti u kojoj su volonterske zajednice u školama pokretačka snaga održivog razvoja te aktivnog i odgovornog društva.

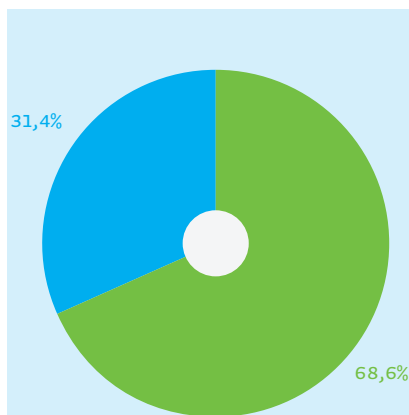
Projekt Školska volonterska zajednica – snaga za održivi razvoj sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske u sklopu švicarsko-hrvatskog programa suradnje. Partneri u projektu su Hrvatska udruga za mirenje, Udruga O.A.ZA., Industrijsko-obrtnička škola Slatina, Osnovna škola Josipa Kozarca Slatina, Osnovna škola Augusta Šenoae Zagreb i IX. gimnazija Zagreb.

Projektom smo detaljno razradili model razvoja **Školske volonterske zajednice**, zajednice koju čine učenici, djelatnici škole, roditelji i drugi dionici koji sudjeluju u planiranju, organiziranju i ostvarenju volonterskih aktivnosti u školi i lokalnoj zajednici, a koja djeluje na načelima tolerancije, humanosti, solidarnosti, pravednosti, inkluzivnosti i održivog razvoja doprinoseći osobnom razvoju i pozitivnim društvenim promjenama.

U tome modelu središnju ulogu ima škola koja osigurava podršku ŠVZ-u u vidu ugradnje kurikulumu školskog volontiranja u postojeće kurikulume, osiguranja prostora, vremena i koordinacije provedbe volonterskih aktivnosti. Pritom je važno naglasiti da, iako u priručniku koristimo termin „škola“ radi lakšeg čitanja teksta, govorimo o svim ustanovama koje obavljaju djelatnost osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja. Ulogu volontera preuzimaju ponajprije učenici, a organizacije civilnog društva kao organizatori volontiranja osiguravaju kvalitetu i raznovrsnost volonterskih aktivnosti, znanje i iskustvo u njihovoj provedbi i stručnost u radu s korisnicima volontiranja.

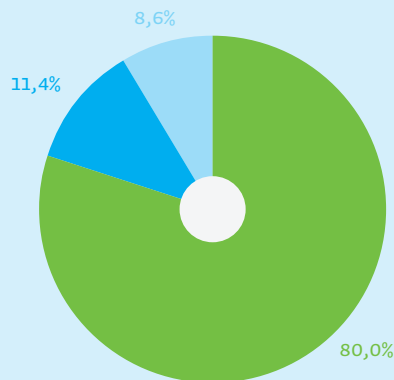
Edukacija
za školske
koordinatore
volontera

Kako smo taj model zamislili? Temelj čine kurikulumi za razvoj volonterskog programa i održivi razvoj za osnovne i srednje škole i programi izobrazbe u obliku orijentacijskih radionica o volontiranju, održivom razvoju i nenasilnoj komunikaciji, prilagođeni za učenike razredne i predmetne nastave osnovnih škola i učenike srednjih škola. Sve ove materijale naći ćete u priručniku. Nakon temelja, doslovno nastavljamo graditi – uz projekt uređujemo i opremamo prostorije za školski volonterski klub. Volonterski klub treba dobrog koordinatora pa provodimo edukaciju za školske koordinatore volontera. Zatim nastavljamo graditi kapacitete školskih volonterskih klubova provedbom orijentacijskih radionica za učenike i pružamo podršku u organizaciji i provedbi učeničkih volonterskih akcija. Volonterski klub čine učenici volonteri, uz program razvoja školske volonterske zajednice olakšavamo njihov razvoj u buduće nositelje društvenog razvoja i pozitivnih promjena u zajednici. Za kvalitetan razvoj znanja, vještina i iskustava koje volonterstvo omogućava, ključno je učenicima osigurati prostor, podršku koordinatora i okvir za iskustveno učenje uz radionice i volonterske akcije. Naposljetku, u razvoju školske volonterske zajednice posebnu pozornost posvećujemo kontinuiranoj promociji aktivnosti školskog volonterskog kluba kako bismo stvorili široku mrežu različitih dionika koji prepoznaju vrijednost školskog volontiranja.

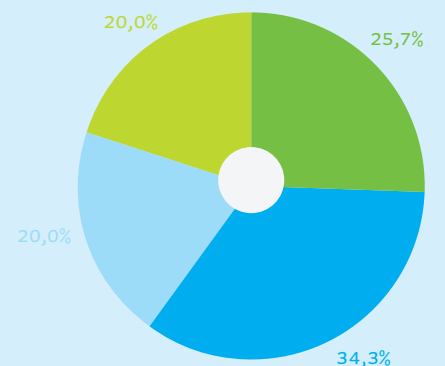
**POSTOJI LI U VAŠOJ ŠKOLI
VOLONTERSKI KLUB ILI PROGRAM?**

- DA
- NE

**POSTOJE LI U VAŠOJ ŠKOLI PRAVILNIK
ILI SMJERNICE ZA UKLJUČIVANJE
VOLONTERA I RAD S VOLONTERIMA?**

- NE
- NE ZNAM
- DA, KAO ZASEBNI DOKUMENT ILI U OKVIRU DRUGOG DOKUMENTA.
UPIŠITE IME DOKUMENTA:

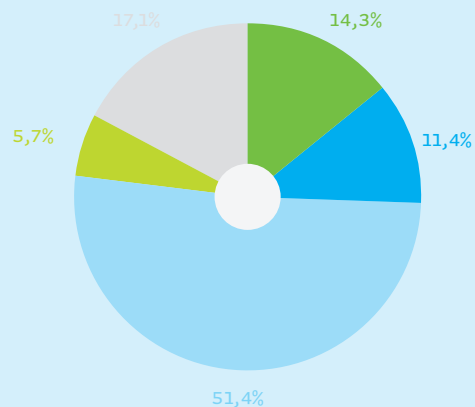
**IZRAĐUJE LI VAŠA ORGANIZACIJA
PLAN VOLONTERSKOG PROGRAMA/KLUBA?**

- DA, IZRAĐUJEMO PLAN ZA CJELOKUPNI VOLONTERSKI PROGRAM/KLUB
- DA, IZRAĐUJEMO PLANOVE ZA POJEDINE VOLONTERSKE AKTIVNOSTI
- NE, NE IZRAĐUJEMO PLANOVE
- NE UKLJUČUJEMO VOLONTERE

Model razvoja školske volonterske zajednice nastao je razvojem postojećeg nacionalnog modela rada sa školama koji VCZ zajedno s drugim regionalnim volonterskim centrima promiče i zagovara na nacionalnoj razini ispred Hrvatskog centra za razvoj volonterstva. Model predstavlja odgovor na nedostatak sustavnog afirmiranja volonterstva u formalnom obrazovanju, odnosno nedostatak implementacije volonterskog programa u školski kurikulum. Primjera uspješnih volonterskih programa

u školama ne nedostaje, no oni su rezultat hvalevrijednih inicijativa i entuzijazma pojedinaca iz sustava obrazovanja te volonterskih centara i drugih organizacija civilnog društva. Ipak, dosadašnji primjeri školskog volontiranja dokazuju da su koristi volontiranja djece i mladih koje potiču odgojno-obrazovne ustanove prepoznate, motivacija uključenih dionika postoji, a rezultati ne izostaju. Za ostvarivanje punih potencijala koje volontiranje nudi u sustavu odgoja i obrazovanja sada je potreban

sustavan, strukturiran i organiziran pristup razvoju vrijednosti volontiranja i volonterskih programa u sustavu formalnog obrazovanja.

POSTOJE LI OPISI POSLOVA ZA VOLONTERSKE POZICIJE U VAŠOJ ŠKOLI (PR. VODITELJ VOLONTERSKOG KLUBA, VODITELJ VOLONTERSKIH AKCIJA, KOORDINATOR VOLONTERA I SL.)?

- DA, ZA SVE POZICIJE
- DA, POSTOJE ZA ZAHTJEVNIJE VOLONTERSKE POZICIJE
- NE
- NE ZNAM
- NE UKLJUČUJEMO VOLONTERE

REZULTATI ANKETNOG ISTRAŽIVANJA O VOLONTIRANJU PROVEDENOG NA UZORKU OD 36 ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA, PROVEDENOG 2016./2017. GODINE, POKAZUJU DA POSTOJI PROSTOR ZA RAZVOJ ORGANIZIRANOG I SUSTAVNOG VOLONTIRANJA U ODGOJNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA.

Zašto školsko volontiranje? – iz perspektive školske koordinatice volontera

Škola je mjesto koje objedinjuje obrazovnu i odgojnu ulogu u životu učenika, zato je prenošenje osnovnih vrijednosti i razvoja pomagačkog načina razmišljanja iznimno važno u što ranijoj dobi. Usvajanje vrijednosti empatije, humanosti, pomaganja, tolerancije i mirotvorstva čini nas boljim ljudima, a škola koja promiče takve vrijednosti postaje vrijedan dionik razvoja zajednice. Volonterski program u školi proveden kao izvannastavna aktivnost izvrstan je način poticanja ovih vrijednosti kod učenika uz zanimljive aktivnosti kojima učenicima pomaganje postaje normalan način funkcioniranja. Škola koja njeguje volonterski rad dobiva ugled u društvu

kao institucija koja aktivno i planirano promiče pozitivne vrijednosti i kao takva potiče djecu i roditelje sa sličnim svjetonazorima da se uključe u njihov rad.

Volonterski angažman učenicima i koordinatoru školskog volonterskog kluba donosi osjećaj korisnosti i zadovoljstva, oplemenjuje, ali najvažnije je da volontiranje potiče način razmišljanja i djelovanja koji se usađuju i postaju dio osobnosti onih koji volontiraju.

Pogled na svijet drukčiji je nakon što vidimo rezultate našeg pomagačkog rada, kada vidimo poboljšanje u našoj okolini kojeg smo i mi bili dio, kojemu smo doprinijeli svojim djelovanjem. I to nas potiče da se još više potrudimo i nastavljamo. Volonterima je najveća nagrada za njihov trud kada vide plodove

svojega rada, kada procvjeta biljka koju su zasadili, osmijeh djeteta kod posjeta domu za nezbrinutu djecu ili zahvalnost na licu starije osobe kada joj za Božić pošalju čestitku.

Školsko volontiranje – što kažu istraživanja?

O važnosti volontiranja za učenike i volontiranja u okviru školskih volonterskih programa puno se više praktično djeluje i govori nego što se ova tema u hrvatskoj akademskoj (i volonterskoj) zajednici istražuje. Kako ističu Čekolj i Čulum Ilić (2018), istraživanja o školskim volonterskim programima vrlo su rijetka te je ovo područje u domaćem znanstvenom kontekstu zanemareno. Pregledom

dostupne literature moguće je pronaći tek nekoliko istraživanja, od kojih je većina vezana uz pojedine škole i volonterske programe, a rjeđa su istraživanja usmjerena na širi kontekst i dobivanje uvida u širu sliku, obilježja i dinamiku školskog volontiranja. Istraživanja u ovom području tek su u svojim začetcima na području Hrvatske te je stoga svako pojedinačno istraživanje koje će biti prikazano u

daljnjem tekstu vrijedno polazište za razumijevanje fenomena školskog volontiranja, dobiti koje donosi te razvoja novih alata i programa u ovom području, kako na lokalnoj, tako i na nacionalnoj razini.

U tekstu koji slijedi, samo kao okvir za razmišljanje i razumijevanje ove teme, ali i ove publikacije, navode se zaključci nekolicine javno dostupnih istraživanja:

Hazdovac Bajin (2014.) istraživala je načine provođenja slobodnog vremena te navike volontiranja kod srednjoškolaca u Dubrovniku. Rezultati su pokazali kako dubrovački srednjoškolci imaju pozitivan stav prema volontiranju, pri čemu djevojke imaju pozitivniji stav u odnosu na mladiće. Većina ih smatra kako volonterstvo nije dovoljno prisutno u njihovoj okolini: volonterstvo nije dovoljno promicano u medijima, u okviru školskih programa ne posvećuje se dovoljna pozornost ovoj temi, odrasli u njihovu okružju uglavnom ne volontiraju, njihovi vršnjaci također nisu u većoj mjeri zainteresirani za volontiranje te u lokalnoj zajednici nedostaje mjesta i prilika za volontiranje. Govoreći o vlastitim volonterskim iskustvima, 48,2 % dubrovačkih srednjoškolaca navodi da je volontiralo u zadnjih 12 mjeseci. Sudionici ovog istraživanja smatraju kako volontiranje može pozitivno djelovati na pojedinca u smislu razvoja novih znanja, vještina, novog svjetonazora te boljeg osjećaja. Nadalje, sudionici navode kako volontiranje pomaže osobi da se osjeća bolje, da ima osjećaj da može nešto promijeniti u društvu i na zabavan način ispuniti svoje slobodno vrijeme.

Kozina i Mimica (2016.) proveli su istraživanje na temu stavova o volontiranju, doprinosu škole u informiranju o volontiranju te spremnosti učenika na uključivanje u volonterske aktivnosti u školi, kod učenika škole za medicinske sestre u Zagrebu. Istraživanje je pokazalo kako je većina učenika upoznata s pojmom volontiranja (njih 90,6 %), no tek 16,9 % učenika imalo je iskustvo volontiranja. Informacije o volontiranju u najvećoj su mjeri dobili u školi (osnovnoj i srednjoj), a znatno manje u obitelji. Većina učenika smatra kako je volontiranje korisno za zajednicu. Učenika na volontiranje motivira želja za pomaganjem, osjećaj korisnosti, stjecanje novih znanja i mogućnost upoznavanja novih ljudi.

Čavar, Pavić i Racz (2018.) istraživali su uvjerenja i stavove učenika srednjih škola na području Vinkovaca o volontiranju, uključenosti u volontiranje te zadovoljstvo učenika volontiranjem. Rezultati pokazuju kako od ukupnog broja sudionika istraživanja, njih 21,9 % redovito volontira, i to najveći dio u okviru crkve. Učenici imaju pozitivne stavove o volontiranju, no smatraju kako se volontiranje nedovoljno promiče u javnosti te da nije dovoljno priznato u zajednici.

Pejnović (2018.) je provela istraživanje sa 60 učenika osnovnoškolske dobi kako bi utvrdila kako učenici doživljavaju volontiranje. Rezultati ovog istraživanja govore kako učenici svoja volonterska iskustva doživljavaju vrlo pozitivno, jako su zadovoljni volontiranjem te imaju namjeru nastaviti volontirati u budućnosti. Učenici su također skloni tomu da preporuča volontiranje drugima. U odnosu na pozitivne ishode volontiranja, učenici ističu veći osjećaj zadovoljstva nakon što su nekomu pomogli.

Autorica **Čekolj** (2019.) provela je šire istraživanje na temu potencijala školskih volonterskih programa za razvoj obilježja održivog razvoja. U jednom dijelu ovog istraživanja, autorica je provela mapiranje školskih volonterskih programa u odnosu na njihova obilježja. U istraživanju su sudjelovale 123 srednje škole u Hrvatskoj, od kojih njih 107 ima razvijene strukturirane volonterske programe, klubove ili aktivnosti. Podatci su pokazali kako je većina spomenutih aktivnosti integrirana u školski kurikulum. Najčešće volonterske aktivnosti odnose se na humanitarne akcije, posjete raznim ustanovama te uređenje prostora i okoliša škole. U ulozi koordinatora školskih volonterskih programa uglavnom se nalaze stručni suradnici i nastavnici. U kontekstu istog istraživanja Čulum Ilić, Čekolj i Kušić

(2019) ističu kako je pri provođenju volonterskih aktivnosti u školama snažan naglasak stavljen na suradnju s lokalnom zajednicom. Nadalje navode kako u programima volontiranja sudjeluje velik broj učenika i djelatnika škola.

U sklopu projekta „Vollumen – širenje mreže školskog volontiranja“ **Čulum Ilić** (2019) provela je istraživanje procjene stanja razvijenosti odgoja za volontiranje / školskog volontiranja na području Primorsko-goranske županije na početku i na kraju provedbe projekta, u razdoblju od 1. lipnja 2017. do 31. svibnja 2019. godine. U istraživanju je sudjelovalo 18 ustanova s područja Primorsko-goranske županije koje su bile intenzivno uključene u projekt Vollumen. Pod ključnim nalazima istraživanja ističe se kako se broj ustanova koje su integrirale školski volonterski klub/program u kurikulum i više nego udvostručio u razdoblju trajanja projekta Vollumen, a udvostručio se i broj ustanova koje su osnažile svoju suradnju s organizacijama civilnog društva u lokalnoj zajednici, s ciljem poticanja učenika na volontiranje. Također, porastao je broj organiziranih volonterskih aktivnosti u školskoj godini 2018./2019. u odnosu na prethodnu školsku godinu, a porastao je i broj uključenih učenika u organizirane volonterske aktivnosti. U odgojno-obrazovnim ustanovama dominiraju aktivnosti humanitarnog karaktera, nakon čega slijede ekološke aktivnosti/ akcije te aktivnosti uređenja prostora ustanove. Važan rezultat istraživanja jest jednoglasan stav koordinatora volontera u zagovaranju ideje da se volonterski angažman učenika „usustavi“ u obliku izborne izvannastavne aktivnosti i/ili izbornog predmeta. Također, koordinatori ističu vrijeme i (kvalitetan) kadar kao dva ključna resursa koja svima nedostaju.

2. Što je volontiranje?

Volontiranje je osnažujuća ljudska aktivnost kojom istovremeno doprinosimo osobnom razvoju i razvoju zajednice. Volontiranjem razvijamo niz osobnih, socijalnih, organizacijskih i profesionalnih kompetencija koje nam osiguravaju bolje i lakše snalaženje u svakodnevnom životu i poslovnim izazovima. Istovremeno, volontiranjem osnažujemo zajednicu, razvijamo socijalni kapital, solidarnost i aktivno građanstvo, pritom često pružajući podršku najranjivijim članovima zajednice. Volontiranje promiče i potiče humane i demokratske vrijednosti uključenosti, slobode izbora, snage pojedinca, dostojanstva, ljudskih prava i održivog razvoja, ono oplemenjuje društvo i obogaćuje zajednicu. Volonteri su pomagači, ali i pokretači i nositelji pozitivnih promjena te graditelji odgovornih, aktivnih i humanih zajednica.

¹ Narodne novine (2008): Etički kodeks volontera (NN 55/2008)

Volontiranje je zakonom uređena aktivnost, prepoznata kao alat koji doprinosi poboljšanju kvalitete života, izgradnji socijalnog kapitala, osobnog razvoja i društvene uključenosti te razvoju humanijeg i ravnopravnijeg demokratskog društva. Prepoznata je i potreba da se u odgojno-obrazovnom sustavu djecu i mlade upozna s vrijednostima, ulogom i značenjem volontiranja, da se omogući stjecanje iskustva volontiranja i razvija cjelovita osposobljenost mladih za volontiranje, društvenu solidarnost i aktivno građanstvo.²

² Narodne novine (2013): Zakon o volonterstvu. Pročišćeni tekst (NN 58/07, 22/13, čl. 2)

Zakon o volonterstvu (NN 58/07, 22/13) definira volontiranje kao dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje.³

³ Narodne novine (2013): Zakon o volonterstvu. Pročišćeni tekst (NN 58/07, 22/13, čl. 3)

Načela etičkog kodeksa volontera¹

1. NAČELO SUDJELOVANJA U DRUŠTVENIM PROCESIMA

Volontiranje predstavlja jedan od načina organiziranog uključivanja građana u društvene procese čime svaki građanin ostvaruje mogućnost doprinosa pri rješavanju problema u zajednici i utjecaja na pozitivne promjene u društvu. Volonterski angažman građana može jedino nadopunjavati, ali nikako i zamijeniti djelatnosti i funkcije za koje postoji odgovornost drugih dionika u rješavanju problema ili zadovoljavanju potreba u zajednici.

2. NAČELO DOBROVOLJNOSTI I SLOBODE IZBORA

Volontiranje podrazumijeva dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina u aktivnosti za dobrobit druge osobe ili opću dobrobit. Volontiranje je izraz osobne volje svakog pojedinca oslobođen od svakog oblika pritiska.

3. NAČELO ZABRANE DISKRIMINACIJE

Pravo na dobrovoljno davanje vremena, znanja, vještina te primanje volonterskih usluga imaju svi ljudi bez obzira na dob, rasu, boju kože, jezik, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko i drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinsko stanje, naobrazbu, društveni položaj, bračno stanje, obiteljske obaveze, članstvo ili nečlanstvo u političkoj stranci, udruzi ili sindikatu, tjelesne ili duševne poteškoće ili oboljele i druge osobne karakteristike ako drukčije ne proizlazi iz prirode volonterskih aktivnosti.

4. NAČELO SOLIDARNOSTI, PROMOCIJE I ZAŠTITE LJUDSKIH PRAVA

Volontiranjem se preuzima odgovornost i izražava solidarnost prema svima članovima društva bez namjere stjecanja osobne materijalne koristi. Organizatori volontiranja i volonteri u radu s korisnicima poštuju najviše međunarodne i domaće standarde u području promocije i zaštite ljudskih prava koja proizlaze iz uvažavanja različitosti i osobnog integriteta svakog pojedinca.

5. NAČELO RAZVOJA OSOBNIH POTENCIJALA

Volontiranje omogućuje ljudima slobodno stjecanje novih vještina i znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja.

6. NAČELO INTERKULTURALNOG UČENJA I RAZMJENE

Volontiranje pruža mogućnost učenja od drugih te razmjenu iskustava između država, regija i različitih kultura. Suradnja s ljudima različitog podrijetla doprinosi smanjivanju predrasuda i stereotipa te jačanju tolerancije u međunarodnom kontekstu.

7. NAČELO ZAŠTITE OKOLIŠA I BRIGE ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Volontiranje se obavlja u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

3. Tko može biti volonter i koji su uvjeti volontiranja maloljetnih osoba?

Prema definiciji koju nalazimo u Zakonu o volonterstvu, volonter je svaka fizička osoba koja volontira u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu, sukladno važećim nacionalnim i međunarodnim propisima, bez obzira na spol, dob, socijalni ili bilo koji drugi status.⁴

KAKO IZGLEDA PROSJEČAN VOLONTER?

Na prvome mjestu to je sasvim sigurno – **prosječna volonterka.**

Od 19.102 volontera prijavljenih u online platformi za volontiranje VCZ-a 69 % su žene.

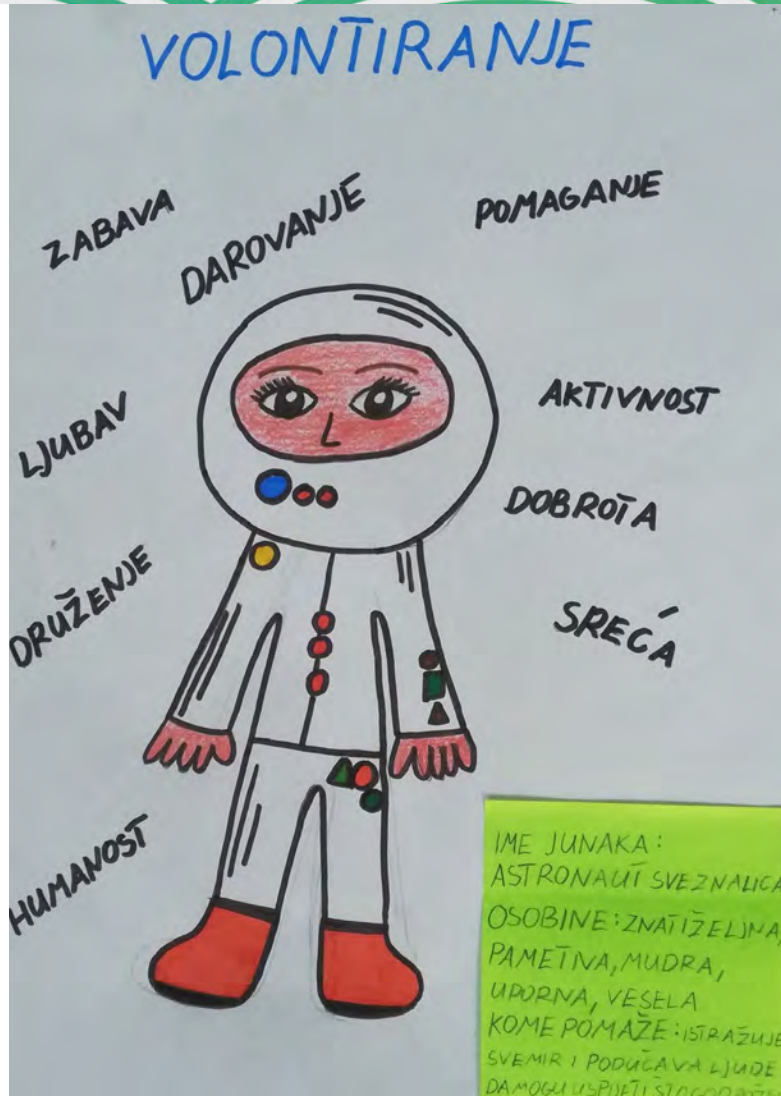
Prosječnog volontera najviše zanima rad s djecom, ovo područje odabralo je čak 73 % prijavljenih (među ostalih pet najviše preferiranih područja su: mladi; obrazovanje; ljudska prava, izgradnja mira i demokracije; umjetnost i kultura).

Najviše prijavljenih volontera su studenti, njih 7.025 (ili 37 %) prijavljenih. Najbrojnija dobna skupina nalazi se između 18 i 30 godina, a najveći broj prijavljenih volontera prije uključivanja u neku od volonterskih aktivnosti objavljenih putem online platforme VCZ-a nije imao prethodnog volonterskog iskustva. Ipak, veći bi dio volio volontirati često, na tjednoj osnovi (57 %), a volontere više zanimaju kratkotrajne volonterske aktivnosti od dugotrajnih.

Slika volontera sastavljena na temelju osnovnih statističkih pokazatelja online platforme Volonterskog centra Zagreb (VCZ, travanj 2021.)

Volonterka –
superjunakinja
(crtež volonterke
iz Osnovne škole
Josipa Kozarca
Slatina)

Maloljetni volonter osoba je mlađa od 18 godina koja volontira u RH ili inozemstvu. Kod volontiranja maloljetnika zakonom su propisani dodatni uvjeti:

- maloljetna osoba može volontirati samo uz pisanu suglasnost zakonskog zastupnika
- aktivnosti moraju biti primjerene dobi, tjelesnom, psihičkom i moralnom stupnju razvoja i vještinama volontera i ne smiju predstavljati rizik za njihovo

zdravlje, razvoj i uspjeh u izvršavanju školskih obveza

- obvezan je nadzor i podrška organizatora volontiranja i/ili zakonskih zastupnika te drugih odraslih osoba
- maloljetni volonteri ne smiju biti izloženi
  - 1) volontiranju u inozemstvu bez suglasnosti zakonskog zastupnika i bez pratnje zakonskog zastupnika ili organizatora volontiranja
  - 2) dugotrajnom volontiranju

- 3) volontiranju povezanom s teškim tjelesnim naporom ili rizicima koji ugrožavaju ili bi mogli ugroziti njihov život, zdravlje, ćudoređe, razvoj ili izvršavanje školskih obveza
  - maloljetni volonteri mogu prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti, ali uz znanje zakonskog zastupnika.

⁴ Narodne novine (2013): Zakon o volonterstvu. Pročišćeni tekst (NN 58/07, 22/13, čl. 12 Načelo zaštite maloljetnih volontera)

Volonterke
Volonterskog
kluba I. gimnazije
Zagreb sudjeluju u
promociji volonterske
inicijative 72 sata bez
kompromisa.

ODGOJ ZA VOLONTIRANJE – OKVIR ZA RAZVOJ ŠKOLSKOG VOLONTIRANJA U OSNOVNIM ŠKOLAMA

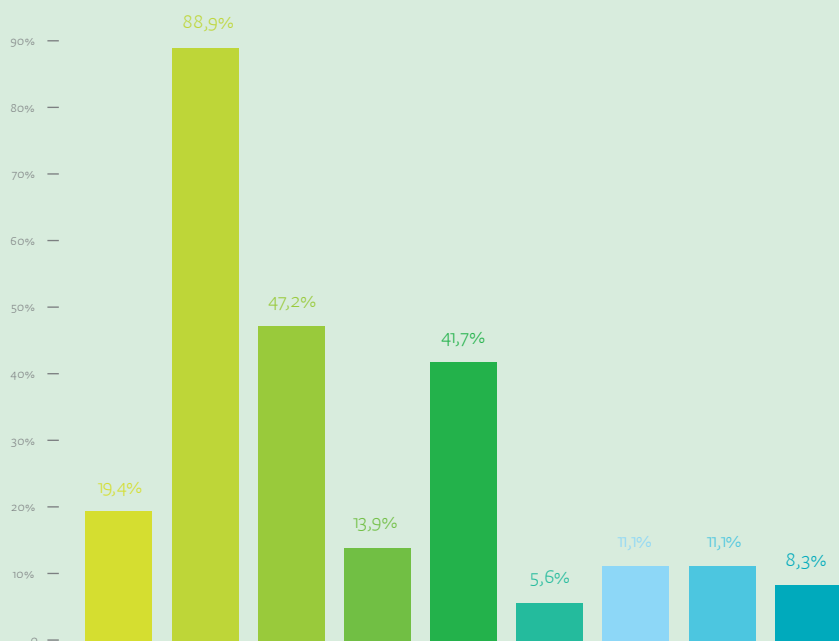
22

Termin odgoj za volontiranje odnosi se na uključivanje djece u obrazovanje o volontiranju i volonterske aktivnosti s primarnim ciljem socijalnog razvoja mlade osobe. I Zakonom o volontiranju u Republici Hrvatskoj predviđeno je da djeca mlađa od 15 godina života mogu biti uključena u odgoj za volontiranje, definiranim kao obavljanje odgojno-obrazovnih volonterskih aktivnosti usmjerenih zajedničkom dobru i odgoju za volontiranje, i to samo u svrhu odgoja i obrazovanja na način koji pridonosi razvoju i socijalizaciji volontera. Odgoj za volontiranje mora se uz već navedene uvjete za volontiranje maloljetnih osoba odvijati pod sljedećim dodatnim uvjetima:⁵

- organizator volontiranja mora biti odgojno-obrazovna ustanova, ustanova socijalne skrbi ili druga pravna osoba koja organizira volontiranje u odgojne i obrazovne svrhe uz suglasnost nadležnih tijela državne uprave, odgojno-obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne skrbi
- volonteri ne smiju obavljati volonterske aktivnosti u razdoblju između 23 sata i 6 sati.

Za osnovne škole značajno je što Zakon o volontiranju volonterske aktivnosti djece prepoznaje kao aktivnosti odgoja za volontiranje koje se mogu odvijati isključivo u odgojno-obrazovne svrhe i pod nadzorom stručnog osoblja. U skladu s tim, važno je u razvoju školskog volonterskog programa osnovnih škola zadržati se u okviru odgoja za volontiranje i učenike uključivati primarno u volonterske aktivnosti unutar škole i osigurati da se učeničke volonterske akcije osmišljavaju i provode zajedno sa školskim koordinatorom volontera.

⁵ Narodne novine (2013): Zakon o volontiranju.
Pročišćeni tekst (NN 58/07, 22/13, čl. 13 Odgoj za volontiranje)

Koga sve u svojoj školi smatrate volonterima?

- Vaše učenike koji se dobrovoljno uključe u redovne izvannastavne aktivnosti vaše škole
- Vaše učenike koji se dobrovoljno uključe u provedbu aktivnosti volonterskog programa/kluba
- Vaše zaposlenike kada slobodnom voljom rade na aktivnostima vaše organizacije, a to nije dio njihova plaćenog radnog odnosa
- Vaše zaposlenike kad obavljaju prekovremeni rad bez naknade
- Osobe koje na vlastitu inicijativu, a ne zbog neke obaveze volontiraju kod vas
- Učenike i/ili studente na praksi
- Osobe na stručnom osposobljavanju
- Nekog drugog, koga?
- Ne uključujemo volontere

Na pitanje koga sve smatraju volonterima, sudionici iz 36 odgojno-obrazovnih ustanova obuhvaćenih istraživanjem u najvećoj mjeri odgovaraju (čak 89 %) kako su to njihovi učenici koji se dobrovoljno uključuju u provedbu aktivnosti volonterskog programa/kluba u samoj ustanovi, ali i oni koji se uključuju u izvannastavno volontiranje izvan ustanove (19 %).

Zatim se kao volonteri doživljavaju i djelatnici ustanove u slučaju kada taj angažman nije u okviru plaćenog radnog vremena (47 %), no u 14 % slučajeva volonterima se smatraju i oni zaposlenici koji prekovremeno rade bez naknade. Volonteri su prema doživljaju sudionika i tzv. „vanjske osobe“ koje na vlastitu inicijativu, bez posebnih obveza, volontiraju u njihovim ustanovama (42 %).

Positivan pomak u razumijevanju volontiranja vidljiv je i iz činjenice da tek mali broj ustanova volonterima doživljava i osobe na stručnom osposobljavanju ili učenike/studente na praksi. Isto je tako vrlo pozitivan i podatak da tek 8 % sudionika navodi kako njihova ustanova ne uključuje volontere.

04. Uloga škole kao organizatora volontiranja

ŠKOLA PROMIČE, POTIČE I ORGANIZIRA VOLONTIRANJE

Sukladno Zakonu o volonterstvu, organizator volontiranja može biti:

- udruga, zaklada i fundacija, ustanova i svaka druga pravna osoba iz čijeg osnivačkog akta proizlazi da nije osnovana s ciljem stjecanja dobiti (neprofitna pravna osoba)
- državno tijelo i tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- ustanova kojoj je osnivač fizička osoba može biti organizator volontiranja samo u dijelu neprofitnih aktivnosti, a organizator volontiranja nikako ne može biti profitna pravna osoba.

Školsko volontiranje predstavlja koncept u kojem odgojno-obrazovne ustanove mogu promicati, poticati i organizirati volontiranje. Uloga organizatora volontiranja osobito je istaknuta u Načelu odgoja za volontiranje (čl. 13. Zakona o volonterstvu), kojim se propisuje volontiranje maloljetnih osoba mlađih od 15 godina, između ostalog uvjetom da je organizator volontiranja odgojno-obrazovna ustanova ili druga pravna osoba koja organizira volontiranje u odgojne i obrazovne svrhe.

Škola može biti promicatelj volonterstva, prenoseći različitim kanalima svojim učenicima, njihovim roditeljima i djelatnicima škole vrijednosti volonterstva. Škola može i poticati volontiranje informiranjem učenika o vrijednostima i mogućnostima volontiranja ili podrškom učenicima u osmišljavanju, organiziranju i praćenju volonteških aktivnosti.

Posjet Šenoinih
volontera Domu
za starije osobe
Trešnjevka

Aktivna uloga u promicanju i poticanju voloniranja najčešće će rezultirati razvijanjem **volonterskog programa**, skupa različitih volonterskih aktivnosti koje škola provodi. Kada volonterskom programu damo strukturu i kontinuitet, ostvaruju se preduvjeti za osnivanje **školskog volonterskog kluba** koji karakterizira organizirano, strukturirano i dugoročno uključivanje učenika u volonterske aktivnosti unutar i izvan škole. Učenici sudjeluju u ulozi volontera, a nastavnici ili stručni suradnici u ulozi školskog koordinatora volontera.

Volontere možemo uključivati samo u one aktivnosti koje su usmjerene k zajedničkoj dobrobiti ili dobrobiti druge osobe. Brojni su primjeri volonterskih aktivnosti u školi (vršnjačka pomoć u učenju, pomoć učenicima koji su bili odsutni u nadoknadi gradiva, pomoć nastavnicima u pripremi zanimljivih sadržaja za učenike, pomoć koordinatoru u provedbi volonterskog programa, kreiranje infooglasnika za učenike, nastavnike i roditelje) i izvan škole (akcije zaštite okoliša i promocije ekologije, posjeti djeci u bolnicama, prikupljanje pomoći za ugrožene, druženje sa štićenicima domova za starije osobe).

5. Uloga školskog koordinatora volontera

TKO JE ŠKOLSKI KOORDINATOR VOLONTERA?

Školski koordinatori volontera zaduženi su za organizaciju, provedbu i promociju volonterskih aktivnosti u školi. Najčešće su to djelatnici škole, nastavnici ili stručni suradnici koji iz vlastite motivacije i inicijative grade program školskog volontiranja i postavljaju temelje školskog volonterskog kluba u svojoj školi. Školski koordinatori volontera ključne su osobe za razvoj volonterskog programa u školi jer pored brojnih organizacijskih i logističkih zadataka koje preuzimaju na sebe, svojim primjerom i angažmanom motiviraju učenike na priključivanje volonterskim aktivnostima.

Koje su osobine ključne za dobre školske koordinatori volontera? Koordinatori sami ističu organiziranost, kreativnost i dobre komunikacijske vještine. Osim toga, izdvajaju se vlastita zainteresiranost za volontiranje i volontersko iskustvo koji su nužni i za motiviranje učenika. Baš je to jedan od bitnih razloga zašto uloga školskih koordinatori volontera ne bi trebala biti nametnuta, već treba proizaći iz intrinzične motivacije djelatnika škole.

Oduvijek sam voljela čitati, slikati, izrađivati rukama raznolike uporabne predmete i istraživati granice svojih mogućnosti. Zato sam i postala učiteljicom razredne nastave. Za mene je svaki dan s učenicima jedna nova avantura jer, bez obzira koliko i kako planirao dnevne aktivnosti, klinci te uvijek odvuču u neke svoje neistražene i nove svjetove. Moj je moto: „Nikad ne znate što vam život donosi i na koga možete naići, stoga je svaka nova vještina koju savladamo ili znanje koje steknemo dobrodošlo.“ Volontirati za mene znači pomagati potrebitima, družiti se i tako uljepšati te jačati svoje duhovne potrebe, ali i potrebe drugih ljudi. Svojim učenicima objašnjavam da je volontiranje, samo po sebi, nesebična aktivnost ljudi koji mahom vole društvo, životinje, sport, boravak u prirodi i pozitivu u životu. Te, da baš zato, na svakom njihovu zadatku koje će odraditi u okviru Školskog volonterskog kluba postoji mogućnost da ruku pruže novim poznanicima, pa čak i budućim dobrim prijateljima. Želim usaditi i svojim učenicima tu potrebu da dijeljenjem dobivaju nebrojeno mnogo.

Petrunjela Krajačić,
školska koordinatorica volontera,
OŠ Augusta Šenoa

Zadaća je koordinatora sustavno motivirati i pratiti učenike tijekom njihova volonterskog angažmana, osiguravati uvjete za kvalitetno volontiranje, pronalaziti nove volonterske aktivnosti i poticati učenike da i sami istražuju potrebe zajednice i odgovaranju na njih osmišljavanjem volonterskih aktivnosti. Koordinator je osoba od koje volonteri najčešće dobiju prva znanja o volontiranju te ima važnu ulogu u izgradnji vrijednosti društvene odgovornosti i aktivnog građanstva kod učenika.

ULOGA ŠKOLSKOG KOORDINATORA VOLONTERA:

- promiče i zagovara vrijednosti volontiranja
- surađuje s djelatnicima ustanove tijekom provedbe volonterskih aktivnosti i informira ih o volonterskom programu, rezultatima rada itd.
- planira volonterski program
- motivira i odabire učenike/volontere za volontiranje
- uvodi učenike/volontere u volonterski angažman
- uspostavlja i održava suradničku mrežu organizacija u zajednici
- redovito komunicira s volonterima i informira ih
- pomaže volonteru zadržati motivaciju i vrednovati njegovo iskustvo
- osigurava evidenciju volonterskog angažmana volontera
- kreira sustav priznanja i vrednovanja volonterskog angažmana u ustanovi u suradnji s ostalim djelatnicima
- promiče volonterski program ustanove.

IZ ISKUSTVA ŠKOLSKE KOORDINATORICE VOLONTERA

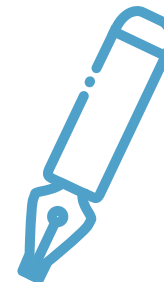
Školski koordinator volontera osoba je čija je glavna zadaća promicanje i organizacija volonterskih aktivnosti škole. Osim organizacijskih sposobnosti, ta bi osoba trebala imati razvijene motivacijske vještine i pozitivan entuzijastičan stav koji privlači i motivira učenike i druge zaposlenike škole da se priključe u volonterske aktivnosti škole. Ona želi učiniti svijet boljim mjestom i svojim primjerom uz dobre komunikacijske vještine, pozitivan stav, marljivost, empatiju i poticajan stav to prenosi i učenicima. Uloga koordinatora školskog volonterskog kluba upravo bi zbog toga trebala biti dodijeljena osobi koja ima te vještine i volju za radom na tom području.

Za kvalitetniji pristup koordinaciji volonterskog kluba, koordinatoru uvelike mogu biti od pomoći edukacije

volonterskih centara, ali i iskustvena podrška drugih koordinatora i suradnja s drugim organizacijama i institucijama koje se bave volontiranjem.

Uloga je školskog koordinatora volontera kvalitetna organizacija, ali i sustavno motiviranje i praćenje učenika tijekom njihova volonterskog angažmana, kvalitetna povratna informacija učenicima i roditeljima i osiguravanje dobrih uvjeta za volontiranje. Uloga je koordinatora poticati učenike da sami istražuju i predlažu gdje je potrebno volontirati i na taj im način usaditi takav način gledanja na svijet oko njih. Uz poticanje samostalnog razvoja svijesti o volontiranju, koordinatoru je preporučljivo organizirati i redovito provoditi edukacije za svoje volontere da mogu kvalitetnije i motiviranije obavljati volonterske aktivnosti.

6. Važno iz zakona o volonterstvu

6.1. Kada se potpisuje ugovor o volontiranju i što treba sadržavati?

Ugovor o volontiranju sklapaju volonter i organizator volontiranja kako bi regulirali međusobna prava i obveze te druge bitne činjenice svojeg odnosa. Sklapa se na početku volonterskog angažmana, a moguće ga je sklopiti u usmenom i pisanom obliku. Maloljetna osoba s navršenih 15 godina i starija maloljetna osoba mogu sklopiti ugovor o volontiranju i volontirati samo uz pisanu suglasnost zakonske zastupnice ili zastupnika. Zaključivanje ugovora o volontiranju u pisanom obliku obvezno je u slučajevima.⁶

- volontiranja povezanog s povećanim rizicima za život i zdravlje volontera
- dugotrajnog volontiranja
- volontiranja s djecom, osobama s invaliditetom, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti

- volontiranja stranih državljana u Republici Hrvatskoj
- volontiranja državljana RH u inozemstvu, a koje (su)organiziraju organizatori volontiranja iz RH
- kada volonteri to zahtijevaju.

U slučaju školskog volontiranja, odredbe vezane za ugovor o volontiranju odnose se na uključivanje vanjskih volontera iz zajednice u volonterske aktivnosti u školi, ali i na uključivanje učenika srednjih škola u aktivnosti drugih organizatora volontiranja u zajednici. U tom slučaju, svaki učenik može potpisati individualni ugovor o volontiranju s organizacijom u kojoj će volontirati ili škola može unaprijed potpisati sporazum o suradnji s organizacijom iz zajednice u koju će se volonteri uključivati ako je njihovo uključivanje predviđeno planom školskog volonterskog programa.

Primjerak ugovora o volontiranju možete potražiti na mrežnim stranicama volonterskih centara ili Hrvatskog centra za razvoj volonterstva.

Dugotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja redovito i kontinuirano, na tjednoj osnovi u razdoblju od najmanje tri mjeseca bez prekida.

Kratkotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja jednokratno ili povremeno u vremenski ograničenom trajanju.

⁶ Narodne novine (2013): Zakon o volonterstvu. Pročišćeni tekst (NN 58/07, 22/13, čl. 26)

6.2. Što su potvrda o volontiranju i volonterska knjižica?

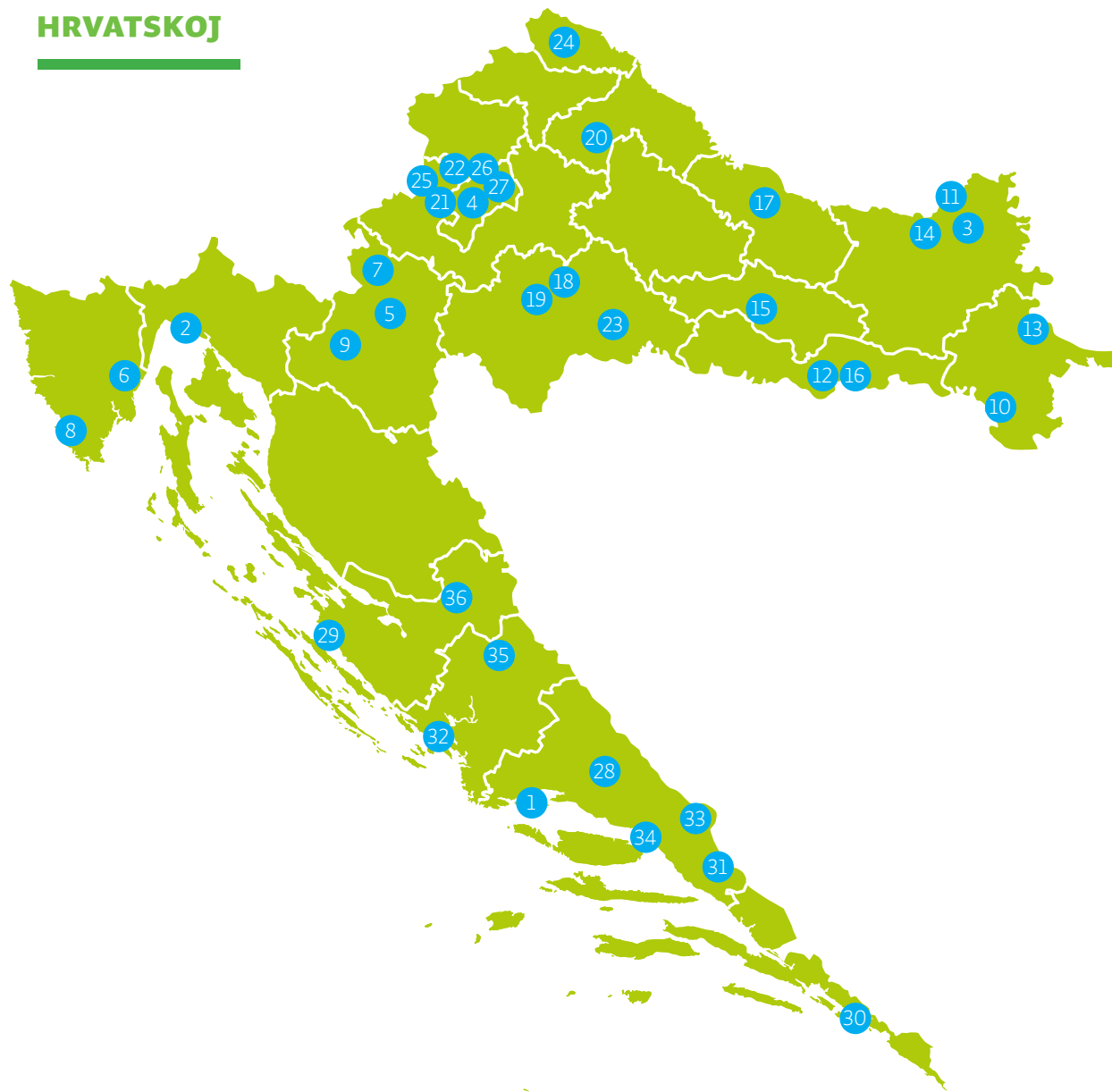
Potvrda o volontiranju dokaz je volonterskog iskustva koje je volonter ostvario. Organizator volontiranja dužan je izdati volonteru potvrdu u svim slučajevima dugotrajnog volontiranja, a kod kratkotrajnog samo kada volonter to zatraži. Sadrži osobne podatke volontera, naziv škole, broj volonterskih sati i vrijeme volontiranja te kratak opis volonterskih aktivnosti. Potvrdu o volontiranju potrebno je ovjeriti pečatom i potpisom odgovorne osobe u školi.

- ▶ **Potvrda o volontiranju** = dokaz o volonterskom iskustvu koje je volonter ostvario, može biti u različitom formatu (A4, prethodno dizajnirani format, izjava i sl.)
- ▶ **Volonterska knjižica** = zbir potvrda o volontiranju. Omogućava bilježenje više raznolikih volonterskih iskustava u jedan dokument odnosno knjižicu. Sadrži sve podatke kao i potvrda, a ima predviđeno mjesto i za upis edukacija vezanih uz volontiranje.

Volonteri svoju volontersku knjižicu mogu preuzeti u najbližem volonterskom centru. Knjižica je poklon za sve volontere koji posjete volonterski centar, a za sve osnovne i srednje škole volonterski centri nastoje besplatno osigurati volonterske knjižice za njihove volonterske klubove ovisno o trenutačnim mogućnostima. Škole mogu i izraditi i tiskati vlastite volonterske knjižice kao dio identiteta školskog volonterskog kluba.

VOLONTERSKI CENTRI U HRVATSKOJ

PUT KROZ ŠKOLSKI
VOLONTERSKI SVIJET

REGIONALNI VOLONTERSKI CENTRI

- 1 **Udruga „MI“ – Split**
- Volonterski centar Split
- 2 **Udruga za razvoj civilnog društva SMART**
- Volonterski centar Rijeka
- 3 **DKolektiv – organizacija za društveni razvoj**
- Volonterski centar Osijek
- 4 **Volonterski centar Zagreb**

LOKALNI VOLONTERSKI CENTRI

ZAPADNA HRVATSKA

- 5 **Udruga CARPE DIEM**
- Lokalni volonterski centar **VolonterKA**, Karlovac
- 6 **Udruga za mlade Alfa Albona**
- Lokalni volonterski centar Labin
- 7 **LAG Vallis Collapis**
- Volonterski centar Kupa, Ozalj
- 8 **Volonterski centar Istra**, Pula
- 9 **Društvo „Naša djeca“ grada Gospića** - Lokalni volonterski centar Gospić

ISTOČNA HRVATSKA

- 10 **Volonterski centar Vukovarsko-srijemske županije**, Županja
- 11 **Mirovna grupa Oaza - „Oazin“** volonterski centar, Beli Manastir
- 12 **Volonterski centar Slavonski Brod**

- 13 **PRONI Centar za socijalno podučavanje**
- Volonterski centar Vukovar

- 14 **Inkluzivna kuća Zvono**
- Lokalni volonterski centar Zvono, Belišće

- 15 **Udruga Oppidum**
- Volonterski centar Požega

- 16 **Informativno pravni centar**
Slavonski Brod

- 17 **Županijski volonterski centar KrEdA** Suhopolje

SREDIŠNJA HRVATSKA

- 18 **Agencija lokalne demokracije Sisak**, Volonterski centar Sisak

- 19 **Udruga IKS** – Volonterski centar Petrinja

- 20 **Centar za mlade Križevci** - Volonterski centar „Link“, Križevci

- 21 **Centar za mlade Zaprešić** – Volonterski centar Zaprešić

- 22 **Udruga mladih Feniks** - Volonterski centar „Orkas“, Oroslavje

- 23 **Zaklada Sandra Stojić**, Kutina

- 24 **ACT grupa** - Volonterski ured Međimurja, Čakovec

- 25 **Mreža udruga Zagor** - Volonterski centar **VolontirAJMO**, Zabok

- 26 **Udruga Srce Zelina** – Lokalni volonterski centar **Srce**, Sv. Ivan Zelina

- 27 **Humanitarna udruga „Fra Mladen Hrkač“**
Zagreb

JUŽNA HRVATSKA

- 28 **Udruga za civilno društvo i kvalitetu življenja Srma** – Lokalni volonterski centar Sinj

- 29 **Udruga socijalnih radnika Zadar**
- Volonterski centar Zadar

- 30 **Udruga za razvoj civilnog društva Bonsai** - Volonterski centar Dubrovnik

- 31 **Udruga Dobra** - Volonterski centar **Dobra**, Metković

- 32 **Udruga mladih „Mladi u Europskoj uniji“** – Volonterski centar „**Pozitiva**“, Šibenik

- 33 **Centar za održivi razvoj Imotski**
- Lokalni volonterski centar Imotski

- 34 **Savjetovništvo Lanterna** - Lokalni volonterski centar **Lanterna**, Makarska

- 35 **Udruga ZvoniMir**- Lokalni volonterski centar „**Iskra**“, Knin

- 36 **Udruga Prizma** - Volonterski centar Gračac

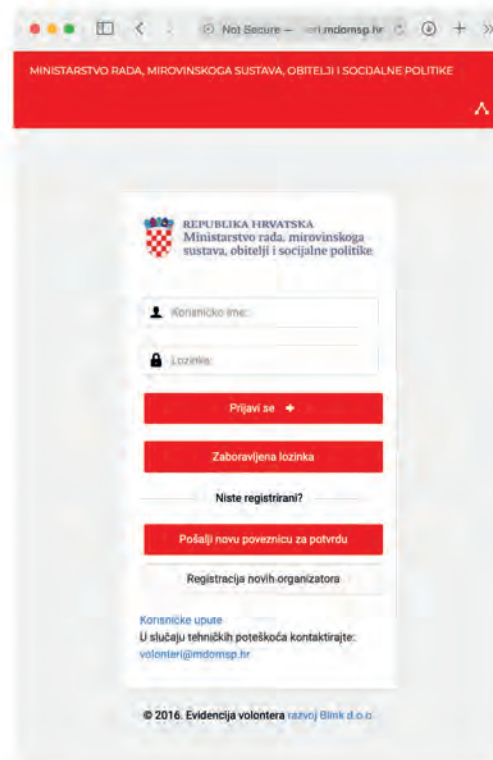
6.3. Kako se podnosi izvješće o obavljenim volonterskim aktivnostima nadležnom Ministarstvu?

Svaki organizator volontiranja dužan je pratiti i evidentirati volonterske sate svojih volontera. Volonterske sate možete evidentirati koristeći različite obrasce za evidenciju volonterskih sati koji se mogu dobiti u volonterskim centrima.

Sukladno Pravilniku o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja dužni ste kao organizator volontiranja podnijeti ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi godišnje izvješće o obavljenim volonterskim aktivnostima u svojim organizacijama. Tijekom provedbe školskog volonterskog programa obratite pozornost na bitnu razliku:

- 1) škola može sama biti organizator volontiranja ako samostalno utvrđuje potrebu za uključivanjem volontera, vrstu aktivnosti te način provedbe volonterskih aktivnosti;
- 2) škola može surađivati s udrugama i drugim neprofitnim organizacijama i u njihove volonterske aktivnosti uključiti volontere školskog volonterskog kluba. U potonjem slučaju, kada je druga organizacija organizator volontiranja, evidenciju volonterskih aktivnosti svojih školskih volontera ne unosite u godišnje izvješće Ministarstvu.

Ulaz u aplikaciju za predavanje izvješća o organiziranom volontiranju

Izvješće se podnosi jednom godišnje, rok za njegovo podnošenje je veljača ili ožujak tekuće godine za prethodnu, a dostavlja se elektroničkim putem u informacijski sustav koji se nalazi na mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.⁷

⁷ Narodne novine (2015): Pravilnik o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja (NN 104/2015)

IZVJEŠĆE O ORGANIZIRANOM VOLONTIRANJU

UKUPAN BROJ VOLONTERA

SPOL

Broj uključenih volontera prema spolu (M)

Broj uključenih volontera prema spolu (Ž)

DOB

Broj uključenih volontera prema dobi (0 – 14)

Broj uključenih volontera prema dobi (15 – 17)

Broj uključenih volontera prema dobi (18 – 30)

Broj uključenih volontera prema dobi (31 – 45)

Broj uključenih volontera prema dobi (46 – 65)

Broj uključenih volontera prema dobi (66 i više)

DRŽAVLJANSTVO

Broj uključenih volontera prema državljanstvu (državljeni Republike Hrvatske)

Broj uključenih volontera prema državljanstvu (stranci)

ZEMLJOPISNO PODRUČJE VOLONTIRANJA

Broj volontera, državljana Republike Hrvatske, prema zemljopisnom području volontiranja (Republika Hrvatska)

Broj volontera, državljana Republike Hrvatske, prema zemljopisnom području volontiranja (Europska unija)

Broj volontera, državljana Republike Hrvatske, prema zemljopisnom području volontiranja (europske zemlje izvan Europske unije)

SATNICA

Ukupan broj sati volontiranja

POTVRDA

Ukupan broj izdanih potvrda o volontiranju

Ukupan broj izdanih potvrda o kompetencijama stečenim volontiranjem

UKUPAN IZNOS TROŠKOVA VOLONTIRANJA (U KUNAMA):

Troškovi prijevoza

Troškovi smještaja

Troškovi prehrane

Troškovi edukacije

Iznos ostalih troškova (HRK)

Opis ostalih troškova

Ukupno (HRK)

VRSTA AKTIVNOSTI/USLUGA U KOJU SU VOLONTERI BILI UKLJUČENI

Broj volontera uključenih u administrativne usluge (npr. uredska korespondencija, arhiviranje, izrada zapisnika i dr. administrativni poslovi)

Broj volontera uključenih u intelektualne usluge (npr. prevođenje, edukacije, znanstveno-istraživački rad)

Broj volontera uključenih u socijalne usluge (npr. pomoć u kući, psihosocijalna podrška i dr.)

Broj volontera uključenih u fizičke poslove ili usluge (npr. uređenje/čišćenje javnih površina, dostava ogrjeva, uređenje okućnice)

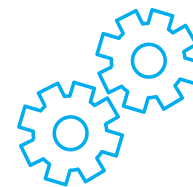

TEMELJ RAZVOJA
VAŠE ŠKOLSKE
VOLONTERSKE
ZAJEDNICE –
KURIKULUM
O ŠKOLSKOM
VOLONTIRANJU

Uvod

Sastanak stručne radne skupine za izradu kurikuluma školskog volontiranja

Vrijednost volontiranja neosporna je, kao i njegova važnost za razvoj humanoga građanskog društva. Ideje temeljene na međuljudskoj solidarnosti i pomaganju našle su svoje ostvarenje u mnogim volonterskim programima i mnogim volonterskim pričama. Priče su to koje govore o zajedništvu, rastu i učenju, dijeljenju pozitivnih emocija i nade u budućnost. Volontiranje u svim svojim oblicima čini tkanje naše svakodnevice i povezuje generacije prenoseći drevna znanja, vještine i vrijednosti. Volontiranje nalazimo u svim aspektima naših života, počevši od obitelji i susjedstva pa do šire društvene zajednice. Stoga je i najlogičnije da volontiranje postane i sastavni dio školskih kurikuluma, već od prvih razreda osnovne škole. U mnogim aspektima života u školi učenike se poučava vrijednostima volontiranja te se sada u mnogim školama u Hrvatskoj

moгу naći i školski volonterski klubovi. „Generacija za V“ je više nego aktualna, pogotovo u uvjetima globalne pandemije i nedavnih potresa u našoj zemlji.

Volontiranje ima najmanje dvostruku važnost u kontekstu odgoja i obrazovanja u školama, i to iz vrijednosnog i praktičnog aspekta. **Vrijednosni aspekt** odnosi se na već spomenuto prenošenje ideja humanosti, pomaganja, nenasilja, dijaloga, održivog razvoja i dr., međugeneracijski (između nastavnika i učenika) i vršnjački/generacijski (između samih učenika). U **praktičnom smislu**, djelovanjem školskih volonterskih programa i poticanja volontiranja kod učenika, dobiva se šira mogućnost učenja koja nadilazi formalni kurikulum i omogućuje učenicima iskustvena učenja, slijedeći paradigmatu „srcem, glavom i rukama“, odnosno načela

doživljajne pedagogije. Vrijednosno i praktično učenici time istovremeno uče i ostvaruju svoju građansku ulogu, uče o sebi, drugima, zajednici, ali i stječu mnoge vrlo praktične vještine. Volontiranjem se potiče stvaranje osjećaja odgovornosti, za sebe, druge i zajednicu što je kamen temeljac odgovornom građanstvu.

Volontiranje se u sustavu odgoja i obrazovanja, točnije u školama, temelji na dva koncepta: **školskom volontiranju i odgoju za volontiranje**.

Školsko volontiranje odnosi se na promicanje, poticanje i organizaciju volontiranja od strane odgojno-obrazovnih ustanova, pri čemu su odgojno-obrazovne ustanove organizatori volontiranja, ali i promicatelji volonterstva. S tim u vezi, različite kontinuirane ili povremene volonterske aktivnosti

⁸ Odnosi se na naslove dvaju priručnika o volonterskim programima u školama: Kamenko Mayer, J., Šehić Relić, L., Kovačević, M., Fabac, T., Hauser, M., Matković, A., Tešija, T. (2019): Generacija za V – Zašto i kako organizirati volonterske programe u ustanovama odgoja i obrazovanja?. Osijek: Volonterski centar Osijek te Šehić Relić, L., Kamenko, J., Kovačević, M., Prgić Znika, J., Pavelić Šprajc, I. i Forčić, G. (2014): Generacija za V – priručnik o volontiranju za srednjoškolce. Zagreb: Volonterski centar Zagreb

učenika i djelatnika odgojno-obrazovnih ustanova, najčešće se nazivaju **volonterskim programima**, i to najčešće u vidu **školskog volonterskog kluba** (iako ne nužno). Temelj je volonterskih programa i volonterskih klubova u odgojno-obrazovnim ustanovama strukturirani pristup pri čemu volontiranje prestaje biti sporadična aktivnost pojedinih učenika i nastavnika i postaje integralni element cjelovite kvalitete školskog programa.

Ideja vodilja razvoj je školske volonterske zajednice u kojoj svaki učenik, ali i djelatnik ima priliku istovremeno učiti o volontiranju i aktivno volontirati. Time škole, kao jedan od centara aktivnosti u lokalnim zajednicama, postaju i svojevrsni centri za razvoj volontiranja.

Odgoj za volontiranje odnosi se najspecifičnije na uključivanje djece mlađe od 15 godina u obrazovanje o volontiranju i u provođenje volonterskih aktivnosti kako je predviđeno Zakonom o volonterstvu. No, šire gledano, odgoj za volontiranje odnosi se na transfer znanja, vještina i vrijednosti volontiranja u širem smislu, i ne samo u odnosu na učenike mlađe od 15, nego na sve učenike i djelatnike. U odgojnom i razvojnom smislu, čak možda i značajnije nego u odnosu na konkretna znanja i vještine, važno je istaknuti da volontiranje pruža nove mogućnosti odnosa – vršnjačkih i međugeneracijskih. Klasične i zadane uloge nastavnika i učenika mijenjaju se zajedničkim sudjelovanjem u volonterskim aktivnostima, javlja se niz prilika za zajedničko učenje, ali i prilika da učenici postanu učitelji.

Volonterski centar Zagreb u suradnji s Hrvatskim centrom za razvoj volonterstva duži niz godina radi na razvoju i unapređenju školskih volonterskih programa, kao i na

podršci u osnivanju i radu školskih volonterskih klubova. Stoga je razvoj kurikuluma školskog volontiranja bio logičan korak u razvoju alata za škole kojima će se dalje unaprijediti (tamo gdje volonterski programi i klubovi već djeluju) ili razviti novi (tamo gdje ih još nema) školski volonterski programi i školski volonterski klubovi. Izrada kurikuluma školskog volontiranja ključna je aktivnost šireg projekta „Školska volonterska zajednica – snaga za održivi razvoj“.

Namjera izrade kurikuluma školskog volontiranja bila je pružiti školama jasan okvir i primjer kurikuluma koji će biti dovoljno fleksibilan i praktičan da ga škole mogu prilagoditi svojim potrebama i uvjetima. U izradi navedenog kurikuluma posebna je pozornost posvećena povezivanju s međupredmetnim temama te integraciji postojećih okvira i načela

Radeći kao učiteljica, često sam svoje učenike uključivala u školske humanitarne akcije, ali i u darivanja izvan škole. Cilj mi je bio pomoći onima kojima je pomoć najpotrebnija te sam mislila da na taj način i volontiram. Ali kada se naša škola uključila u projekt školskog volontiranja s VCZ-om, naučila sam da je volontiranje puno više od toga. To je način života, odnosno darivanje svojeg slobodnog vremena za nešto plemenito i korisno u što mogu uključiti i svoje učenike. Ispunjava me jer znam da radim dobro djelo i usrećujem druge, a osmijesi na licima ljudi kojima je pomoć potrebna neprocjenjivi su. Učenici volontirajući uče o ljudima i svijetu oko sebe, upoznaju se, druže, razvijaju socijalne vještine te postaju empatični i solidarni. Svima bih savjetovala da se upuste u avanturu školskog volontiranja jer nas volonterstvo zbližava i ispunjava!

Lana Banovec Čović,
školska koordinatorka volontera,
OŠ Augusta Šenoje

Ogledni primjer Kurikuluma o školskom volontiranju⁹

NAZIV PROGRAMA:

Volonterskim klubom do školske
volonterske zajednice –

(naziv škole)

UVOD

Volontiranje oplemenjuje društvo te ono u cjelini raste i obogaćuje se. Volonteri su pomagači, ali i pokretači i nositelji pozitivnih promjena te graditelji odgovornih, aktivnih i humanih zajednica. Brojna znanstvena istraživanja pokazuju da volonterske aktivnosti povećavaju razinu sreće. Prema istraživanju iz 1998. altruistične aktivnosti poboljšavaju životno zadovoljstvo za 24 %.

U svjetlu globalnih društvenih, ekoloških i kulturnih promjena posljednjih desetljeća procesi neformalnog, iskustvenog i problemskog učenja sve više dobivaju na značenju. U iskustvenom učenju učenici se suočavaju s problemima – ne samo onima koji su povezani sa sadržajem i temom, već i problemima organizacije vlastitog rada. Zbog izazova rješavanja problema, svaki oblik iskustvenog učenja nudi bogati potencijal za treniranje vještina,

primjerice upravljanje vremenom, planiranje rada, surađivanje u timovima, pribavljanje materijala i odabir informacija, pronalazak i korištenje pomagala itd. Iskustveno je učenje fleksibilno jer učenici zadatak mogu prilagoditi svojim sposobnostima i na taj način steći iznadtematske kompetencije koje su sve više u fokusu suvremenih odgojno-obrazovnih strategija.

Razvijanje volonterskih programa u školama jedan je od ponajboljih načina uvođenja iskustvenog učenja u škole. Istraživanja su pokazala da volontiranje potiče razumijevanje i širenje prosocijalnog ponašanja, omogućava stjecanje i razmjenu različitih iskustava i znanja te povezivanje s drugima u različitim vrstama djelovanja. Sudjelujući u različitim aktivnostima kojima doprinose dobrobiti drugih, volonteri izgrađuju vlastito samopoštovanje, unose radost i smisao u vlastiti život. Unatoč tomu, izvješće

⁹ Borić, I., Androić, S., Sauha, I., Lušić Radošević, S., Dupan, S., Živković, D., Pribičević Gelb, D., Drača, M., Prgić Znika, J., Janković, V. i Požgaj, J (2020): Kurikulum o školskom volontiranju. Zagreb, stručna radna skupina

Indeksa civilnog društva za Hrvatsku navodi da samo 17 % građana sudjeluje u aktivnostima nevladinih organizacija, a manje od 7 % stanovništva bavi se volonterskim radom.

Ključnu ulogu u promjeni ovog trenda imaju upravo škole jer provedena znanstvena istraživanja jednoznačno pokazuju da promicanje volonterstva u ranijoj životnoj dobi vodi do vjerojatnije izgradnje cjeloživotne kulture volontiranja u pojedinaca. Volontiranje unutar školskih volonterskih klubova doprinosi izgradnji svijesti mladih o sebi kao članovima zajednice s odgovornostima prema vlastitim sugrađanima, javnom dobru i okolini. Osim toga, povećava se ponuda međupredmetnih aktivnosti i otvara mogućnost razvoja kompetencija i učenika i djelatnika škola. Dugoročno, razvijanje školskog volontiranja gradi društvo odgovornih i aktivnih građana koji probleme znaju prepoznati, ali i na njih odgovoriti. A društvo satkano od takvih

građana znači i društveni razvoj koji je održiv. Školsko volontiranje doprinosi većoj uključenosti građana u volonterske aktivnosti, povezuje obrazovne institucije, organizacije civilnog društva i lokalnu zajednicu i približava građane organizacijama civilnog društva. Na taj se način stvara mreža dionika koji će biti predvodnici društvenih promjena u području volonterstva i održivog razvoja, a samim time i zdravog društva.

Škola je, kao odgojno-obrazovna ustanova, nositelj programa školskog volontiranja te osigurava resurse potrebne za uspostavljanje i razvoj programa. Osnovni su resursi: osobe za koordinaciju i rad na volonterskom programu, prostor, financije i drugi materijalni resursi za održavanje aktivnosti.

Školski volonterski klub primarno čine učenici i djelatnici škole koji provode program školskog volontiranja. U svome djelovanju uključuju i surađuju s roditeljima, drugim volonterima, udrugama, ustanovama i drugim dionicima iz lokalne zajednice. Školski volonterski klub temelj je za nastanak volonterske zajednice koja djeluje na načelima tolerancije, humanosti, solidarnosti, pravednosti, inkluzivnosti i održivog razvoja doprinoseći osobnom razvoju i pozitivnim društvenim promjenama.

Ogledni primjer kurikuluma o školskom volontiranju

40

SVRHA PROGRAMA:

Osnaživanje učenika kao aktivnih i odgovornih dionika lokalne zajednice uz:

- izgradnju školske volonterske zajednice
- razvijanje komunikacijskih vještina
- odgoj i obrazovanje za održivi razvoj.

OPĆI CILJ I VIZIJA PROGRAMA

Učenici kao graditelji sretnije i humanije budućnosti i pokretačka snaga aktivnog i odgovornog društva te održivog razvoja.

SPECIFIČNI CILJEVI PROGRAMA:

Specifični ciljevi za učenike:

- usvojiti vrijednosti tolerancije, humanosti, solidarnosti, pravednosti i inkluzivnosti
- usvojiti znanja, vještine i stavove vezane uz volontiranje, empatiju, komunikaciju i održivi razvoj

- razviti pozitivnu sliku o sebi
- razviti organizacijske i druge praktične vještine ovisno o vrsti volonterske aktivnosti
- prihvatiti i preuzeti odgovornosti za ishod zajedničkih planiranih aktivnosti
- aktivno sudjelovati u volonterskim aktivnostima
- doprinijeti izgradnji svijesti učenika o sebi kao članu zajednice s odgovornostima prema sugrađanima, javnom dobru i okolini.

Specifični ciljevi za školu kao odgojno obrazovnu ustanovu:

- potaknuti djelovanje škole kao mjesta odgoja za volontiranje
- doprinijeti pozitivnim društvenim promjenama promocijom, sudjelovanjem i organizacijom volonterskih aktivnosti
- pozicionirati i promicati školu kao primjer dobre prakse organizatora volontiranja u zajednici.

Specifični ciljevi za lokalnu zajednicu:

- povezati lokalne zajednice sa školom i organizacijama civilnog društva u zajedničku mrežu dionika kako bi se poticale pozitivne društvene promjene u području volonterstva i održivog razvoja
- doprinijeti izgradnji zajednice građana koji dijele osjećaj društvene pripadnosti, razvijene društvene i moralne odgovornosti te visoku razinu društveno-političke participacije, kao i članstva u društveno-kulturnim udruženjima u zajednici.

NOSITELJI AKTIVNOSTI U PROGRAMU:

- učenici
- ravnatelji škola i školski koordinatori volontera
- drugi djelatnici škole
- roditelji i drugi vanjski volonteri.

VREMENIK:

Školska godina _____

NAČIN REALIZACIJE – SADRŽAJ PROGRAMA I PLANIRANI REZULTATI PO SKUPINAMA AKTIVNOSTI:¹⁰

AKTIVNOSTI / PODRUČJA RADA	POKAZATELJI I PLANIRANI REZULTATI
RAZVOJ VOLONTERSKOG PROGRAMA/KLUBA	<p>Pripremljen i ugrađen Kurikulum o školskom volontiranju u postojeći kurikulum škole za ____/____ godinu</p> <p>Imenovana i educirana barem jedna osoba za školskog koordinatora volontera</p> <p>Izrađen i proveden „Plan za razvoj volonterskog kluba“ za šk. god. ____/____ sukladno načinu realizacije u ovom kurikulumu</p> <p>Najmanje 15 uključenih članova: učenici (10), zaposlenici škole ili roditelji (5), uređen prostor za djelovanje kluba, odrađeni administrativni poslovi (suglasnosti, evidencije, izvještaji...)</p>
OBRAZOVNE AKTIVNOSTI O VOLONTERSTVU I SRODNIM TEMAMA	<p>Educirano min. 34 % učenika o volonterstvu</p> <p>Educirano min. 12 % učenika o nenasilnoj komunikaciji</p> <p>Educirano min. 34 % učenika o održivom razvoju i ekologiji</p>
ORGANIZACIJA I PROVEDBA VOLONTERSKIH AKTIVNOSTI	<p>Provedene četiri aktivnosti za razvoj solidarnosti i zajedništva u školi: vršnjačka pomoć, humanitarne akcije za pojedine učenike, razmjena odjeće, knjiga i drugih materijala i sl.</p> <p>Provedene tri aktivnosti za razvoj lokalne zajednice: posjet bolnici ili domu za starije i nemoćne, akcije s raznim udrugama i sl.</p> <p>Provedene tri aktivnosti za čist i zdrav okoliš: uređenje školskog vrta, sadnja cvijeća po kvartu/naselju, obilježavanje Dana planeta Zemlje i sl.</p>
AKTIVNOSTI PROMOCIJE VOLONTERSTVA	<p>Obilježen Međunarodni dan volontera na razini cijele škole uz infopult i dijeljenje letaka o volontiranju</p> <p>Organizirano događanje na dan škole: nagrađeni najaktivniji volonteri, dodijeljene zahvalnice i volonterske knjižice volonterima</p> <p>Promocija volontiranja na mrežnim stranicama, društvenim mrežama i u medijima Ukupno 30 objava i medijskih nastupa.</p>

MATERIJALI ZA KORIŠTENJE

- Plan i program izvedbe orijentacijskih radionica
- Priručnici: Volonterkovi savjeti; Generacija za V – Priručnik za srednjoškolce; Generacija za V – Kako i zašto organizirati volonterske programe u ustanovama odgoja i obrazovanja?; Menadžment volontera – priručnik za vođenje volontera i volonterskih programa
- Plan za razvoj volonterskog kluba

OKVIRNI TROŠKOVNIK:

VRSTA TROŠKA	UKUPNO POTREBNA SREDSTVA	OSIGURANA SREDSTVA	POTREBNO DODATNO OSIGURATI
Namještaj za prostorije volonterskog programa/kluba	_____ kn	_____ kn	_____ kn
Materijal za provedbu učeničkih volonterskih akcija	_____ kn	_____ kn	_____ kn
Prehrana i osvježenja za volontere na volonterskim akcijama	_____ kn	_____ kn	_____ kn
Troškovi manjih adaptacijskih radova (uređivanje prostorija za volonterski program/klub u školama)	_____ kn	_____ kn	_____ kn
UKUPNO	_____ kn	_____ kn	_____ kn

¹⁰ Ovisno o mogućnostima i interesima, svaka škola odlučuje koje će aktivnosti provoditi u nadolazećoj školskoj godini.

Ogledni primjer kurikuluma o školskom volontiranju

OSNOVNE ŠKOLE

42

> GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Ljudska prava

- A.1.1. Ponaša se u skladu s dječjim pravima u svakodnevnom životu.
- A.2.1. Ponaša se u skladu s ljudskim pravima u svakodnevnom životu.
- A.3.3. Promiče ljudska prava.

Demokracija

- B.1.2., B.2.2., B.3.2. Sudjeluje u odlučivanju u demokratskoj zajednici.

Društvena zajednica

- C.1.1. Sudjeluje u zajedničkom radu u razredu.
- C.1.2. Promiče solidarnost u razredu.
- C.2.1. Sudjeluje u unaprjeđenju života i rada škole.
- C.3.1. Aktivno sudjeluje u projektima lokalne zajednice.
- C.3.2. Doprinosi društvenoj solidarnosti.

Na sljedećoj poveznici dostupna su sva odgojno-obrazovna očekivanja povezana s ovom temom <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019.01.10.217.html>.

> ODRŽIVI RAZVOJ

Povezanost

- A.2.1. Razlikuje pozitivne i negativne utjecaje čovjeka na prirodu i okoliš.
- A.1.3. Uočava povezanost između prirode i zdravoga života.

Djelovanje

- B.1.1. Prepoznaje važnost dobronamjernoga djelovanja prema ljudima i prirodi.
- B.2.1. Objašnjava da djelovanje ima posljedice i rezultate.
- B.1.2. Sudjeluje u aktivnostima škole na zaštiti okoliša i u suradnji škole sa zajednicom.
- B.3.2. Sudjeluje u aktivnostima koje promiču održivi razvoj u školi, lokalnoj zajednici i šire.

Dobrobit

- C.2.1. Solidaran je i empatičan u odnosu prema ljudima i drugim živim bićima.

Na sljedećoj poveznici dostupna su sva odgojno-obrazovna očekivanja povezana s ovom temom <https://narodne-novine.nn.hr/>

ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA¹¹

Odgojno-obrazovna očekivanja koja će učenici steći i usvojiti sudjelovanjem u volonterskom programu temelje se ponajprije na međupredmetnim temama Građanski odgoj i obrazovanje, Održivi razvoj i Osobni i socijalni razvoj. Ovisno o ciljevima i aktivnostima te stupnju uključenosti, učenici mogu usvojiti i steći stavove i ponašanja i iz drugih međupredmetnih tema. U nastavku je izdvojeno nekoliko ključnih odgojno-obrazovnih očekivanja koja će učenici steći volontiranjem i sudjelovanjem u programu.

> OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ

Domena A – Ja

- A.1.3., A.2.3., A.3.3. Razvija svoje potencijale.
- A.3.4. Upravlja svojim obrazovnim i profesionalnim putem.

Domena B – Ja i drugi

- B.1.2., B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije.
- B.2.4., B.3.4. Suradnički uči i radi u timu.
- B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima.

Domena C – Ja i društvo

- C.2.3. Pridonosi razredu i školi.
- C.3.2. Prepoznaje važnost odgovornosti pojedinca u društvu.
- C.3.3. Aktivno sudjeluje i pridonosi školi i lokalnoj zajednici.

Na sljedećoj poveznici dostupna su sva odgojno-obrazovna očekivanja povezana s ovom temom <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019.01.7.153.html>.

¹¹ Ovisno o ciljevima i aktivnostima u volonterskom programu, svaka škola definira koja će odgojno-obrazovna očekivanja učenici steći i usvojiti sudjelovanjem u programu.

SREDNJE ŠKOLE

> GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Ljudska prava

A.4.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti ljudskih prava.

A.4.3. Promiče ljudska prava.

A.5.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti i promicanju ljudskih prava.

Demokracija

B.4.2., B.5.2. Sudjeluje u odlučivanju u demokratskoj zajednici.

Društvena zajednica

C.4.1. Aktivno se uključuje u razvoj zajednice.

C.4.2. Dobrovoljno sudjeluje u društveno korisnom radu.

C.5.1. Aktivno sudjeluje u građanskim inicijativama.

C.5.2. Volontira u zajednici.

Na sljedećoj poveznici dostupna su sva odgojno-obrazovna očekivanja povezana s ovom temom <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019.01.10.217.html>.

> ODRŽIVI RAZVOJ

Povezanost

B.4.1. Djeluje u skladu s načelima održivoga razvoja s ciljem zaštite prirode i okoliša.

A.4.3. Procjenjuje kako stanje ekosustava utječe na kvalitetu života.

A.5.1. Kritički promišlja o povezanosti vlastitoga načina života s utjecajem na okoliš i ljude.

Djelovanje

B.4.1. Djeluje u skladu s načelima održivoga razvoja s ciljem zaštite prirode i okoliša.

B.5.1. Kritički promišlja o utjecaju našega djelovanja na Zemlju i čovječanstvo.

B.5.3. Sudjeluje u aktivnostima u školi i izvan škole za opće dobro.

Dobrobit

C.4.1. Prosuduje značaj održivoga razvoja za opću dobrobit.

Na sljedećoj poveznici dostupna su sva odgojno-obrazovna očekivanja povezana s ovom temom <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019.01.7.152.html>.

> OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ

Domena A – Ja

A.4.3., A.5.3. Razvija svoje potencijale.

A.4.4., A.5.4. Upravlja svojim obrazovnim i profesionalnim putem.

Domena B – Ja i drugi

B.4.2., B.5.2. Suradnički uči i radi u timu.

B.4.3., B.5.3. Preuzima odgovornost za svoje ponašanje.

B.4.1., B.5.1. Uviđa posljedice svojih i tuđih stavova/postupaka/izbora.

Domena C – Ja i društvo

C.4.3. Prihvaća društvenu odgovornost i aktivno pridonosi društvu.

C.5.2. Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi.

C.5.3. Ponaša se društveno odgovorno.

Na sljedećoj poveznici dostupna su sva odgojno-obrazovna očekivanja povezana s ovom temom <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019.01.7.153.html>.

Ogledni primjer Kurikuluma o školskom volontiranju

NAČIN PRAĆENJA/ VREDNOVANJA I NAČIN KORIŠTENJA REZULTATA VREDNOVANJA:

44

Vrednovanje ili evaluacija volonterskog programa proces je kojim mjerimo rezultate, promjene i učinak programa na osnovi usporedbe ciljeva i rezultata postavljenih na početku programa s rezultatima i ciljevima postignutima na završetku programa.

Rezultati vrednovanja pomažu nam da nagradimo najaktivnije volontere, zahvalimo učenicima i drugim dionicima uključenima u program. Također, pomaže nam da se putem javnih prezentacija i medija pohvalimo svojim uspjesima koji nam mogu koristiti i za pronalaženje novih partnera i donatora.

Način praćenja:

Kao pomoć u provedbi vrednovanja može poslužiti **Lista za procjenu planiranih i ostvarenih rezultata** na temelju sljedećih elemenata:

1. Broj stalno ili povremeno uključenih učenika i drugih nositelja aktivnosti
2. Broj provedenih edukativnih radionica o volontiranju, održivom razvoju i nenasilnoj komunikaciji
3. Broj provedenih volonterskih aktivnosti tijekom školske godine te broj udruga i ustanova s kojima je ostvarena suradnja
4. Dokumentiranje rada i broj i raznolikost promocijskih aktivnosti: vijesti na mrežnim stranicama škole, objave na društvenim mrežama, gostovanja u lokalnim medijima (radio, novine, javne prezentacije, izložbe, fotografije, videozapisi i sl.)

Kvalitetu rada školskog volonterskog kluba možemo procijeniti pomoću **Evaluacijskih upitnika** i/ili evaluacijskih sastanaka koje provodimo s volonterima, korisnicima i suradnicima. Povratne informacije koje dobijemo na taj način mogu nam ukazati na područja koja zahtijevaju dodatnu pozornost i služe nam za unapređenje kvalitete rada.

Volonteri
Gimnazije Vukovar
u volonterskoj akciji
Zasadi drvo,
ne budi panj

KORACI U RAZVOJU
ŠKOLSKE VOLONTERSKE
ZAJEDNICE – UPRAVLJANJE
VOLONTERSKIM
PROGRAMOM

Uvod

Želim i dalje ulagati svoje vrijeme i trud u razvijanje volonterskog programa u svojoj školi jer sam uvidjela važnost poticanja ostalih učenika i kolega za volonterske programe i koliko je doprinos svakog pojedinca važan za uspješnu realizaciju svakog volonterskog projekta i programa. Za Volonterski klub Retko velik je korak bio povezivanje s volonterskim klubom I. gimnazije čiji su volonteri sa svojom voditeljicom posjetili moj razred na satu razrednika i učenike primjerima dobre prakse potaknuli da se što više uključe u volonterske programe. Uz njihove pozitivne primjere uvidjeli su svu dobrobit volontiranja za ostale, za zajednicu u kojoj žive, za društvo u cjelini, ali i za sebe – saznali su da prilikom svakog volontiranja mogu dobiti zabilješku o tome u svoju volontersku knjižicu što im također može kasnije pomoći u životu npr. za lakše

dobivanje posla i sl. Smatram da je jako važno od najranije dobi djeci ukazivati na važnost razvijanja empatije i tolerancije prema drugima koji žive u puno težim životnim okolnostima te da trebaju shvatiti da svojom malom pomoći mogu promijeniti život tih ljudi i pomoći im da što lakše savladaju teškoće koje su ih pogodile. Pogotovo je to važno u ovo vrijeme pandemije i prirodnih katastrofa kada ljudi diljem svijeta trebaju pomoć i kada je jako važno međusobno pomaganje i zajedništvo.

Ksenija Todorović
koordinatorica školskog
volonterskog kluba Retko

U ovom poglavlju želimo vam približiti proces upravljanja volonterskim programom, razjasniti temeljne pojmove i uloge u volontiranju i nadahnuti vas za pokretanje vlastite školske volonterske zajednice.

Volonterski program obuhvaća uključivanje i djelovanje volontera unutar organizacije, to je zajednički naziv za sve volonterske aktivnosti i projekte koji se provode u okviru organizacije – od neposrednog rada s korisnicima do volontiranja u upravljačkim tijelima organizacije. Cilj **upravljanja volonterskim programom** maksimalna je upotreba raspoloživih resursa pri stvaranju nove vrijednosti za organizaciju i korisnike uključivanjem volontera u rad organizacije. Provodi ga organizator volontiranja, odnosno neprofitna organizacija koja uključuje volontere u svoj rad.

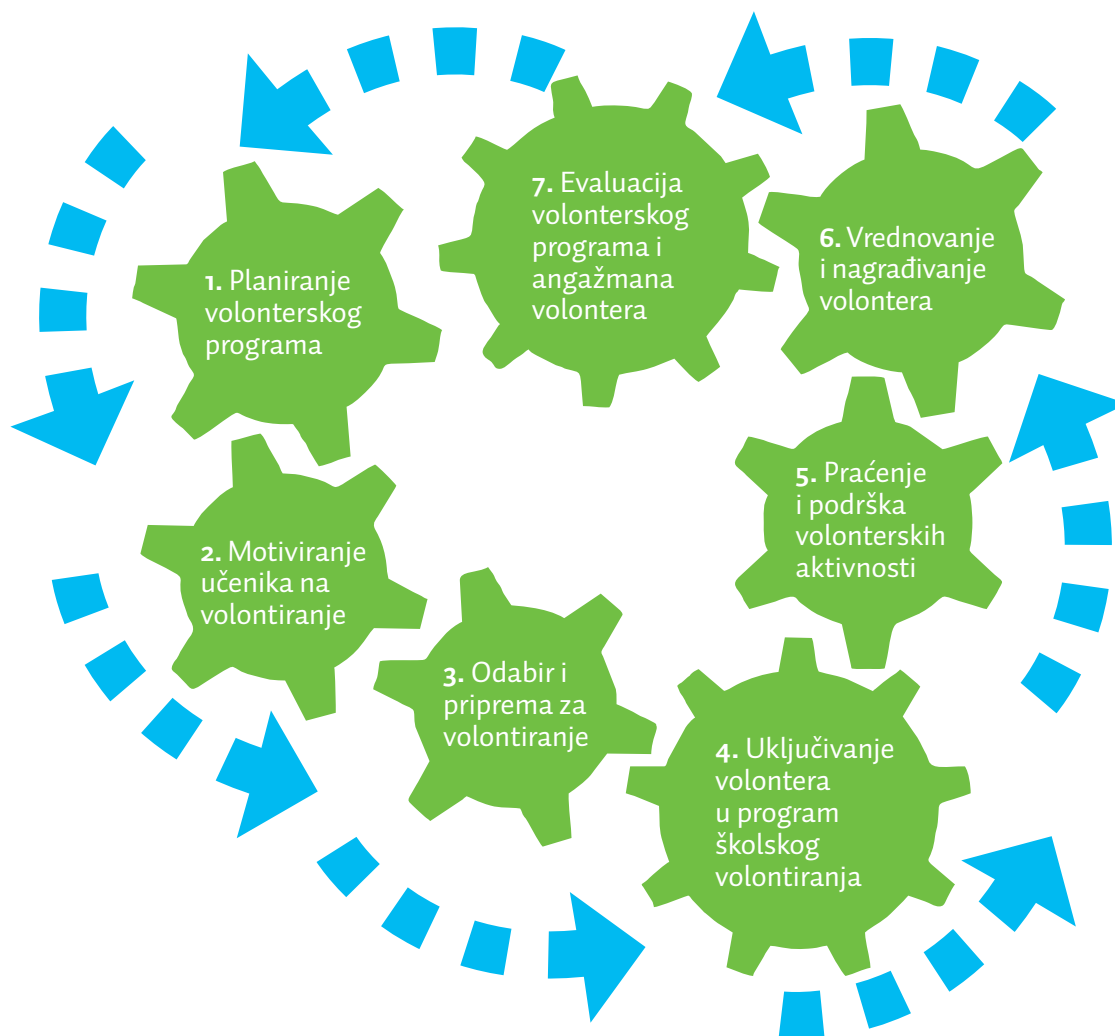
Osobe odgovorne za upravljanje volonterskim programom nazivamo **koordinatorima volontera** ili **voditeljima volonterskog programa**. Koordinator volontera brinu se o svim dionicima i procesima vezanima uz volonterski program.

Tijekom desetljeća iskustva različitih domaćih i stranih organizacija izrađen je model za kvalitetno vođenje volonterskog programa koji nazivamo **ciklus upravljanja volonterskim programom**, a koji obuhvaća sve procese potrebne za kvalitetan rad s volonterima – od pripreme temelja volonterskog programa i faze planiranja do faze evaluacije volonterskog programa i angažmana volontera.

Iz ovog smo ciklusa razvili prilagođene korake u razvoju školskog volonterskog programa, a koji slijede u nastavku Vodiča. Iako su različiti u nazivima i pojedinim aktivnostima, koraci u svojoj srži ostaju isti te omogućavaju kvalitetno planiranje, provedbu i evaluaciju volonterskog programa na zadovoljstvo učenika i drugih dionika.

KORACI U UPRAVLJANJU ŠKOLSKIM VOLONTERSKIM PROGRAMOM

1. Planiranje volonterskog programa

Prije početka bilo kojeg volonterskog programa, nužno je postaviti okvir za njegovu provedbu. Kako bi taj okvir bio realan, potrebno je odraditi neke pretkorake. Ključno pitanje koje si možda postavljate jest koja je svrha ovog programa? Primjerom školske volonterske zajednice, kao svrhu smo identificirali osnaživanje učenika kao aktivnih i odgovornih dionika lokalne zajednice uz: izgradnju školske volonterske zajednice, razvijanje komunikacijskih vještina i odgoj i obrazovanje za održivi razvoj.

Volonterski klub Kumičić volonteri osnovan je 2018. godine na poticaj stručnih suradnika, a ciljevi su školskog volonterskog programa izgradnja solidarnosti unutar škole i povezivanje s lokalnom zajednicom, promicanje prosocijalnih vrijednosti, odgoj za odgovorno i aktivno građanstvo te prevencija nasilja.

Volonterski klub već je proveo raznovrsne uspješne volonterske akcije: posjet Domu za starije i nemoćne osobe i druženje sa štíćenicima uz igranje društvenih igara, šetnje i radionice, volontiranje u Pučkoj kuhinji i prikupljanje pomoći u hrani i higijenskim potrepštinama za korisnike Pučke kuhinje, vršnjačka edukacija prve pomoći (članovi VK svoje znanje stečeno na edukaciji prenose mlađim učenicima nižih razreda u školi), akcija solidarnosti – dijeljenje letaka o humanitarnoj akciji Crvenog križa u trgovačkim centrima, pakiranje paketa za siromašne obitelji Velike Gorice, prikupljanje pomoći za djecu Tanzanije u suradnji s Udrugom Rafiki i prikupljanje školskog pribora za učenike škola pogođenih potresom u Petrinji.

Volonterski klub
Kumičić volonteri
u humanitarnoj
volonterskoj akciji

Kako biste mogli ispuniti prethodno navedenu svrhu, prvi je i ključan korak: planiranje volonterskog programa.

U tom koraku pronalazimo nekoliko ključnih aktivnosti koje je nužno provesti kako bi vas volonterski program zaživio:

- **Imenovanje školskih koordinatora volontera** – tko u školi želi i može upravljati provedbom školskog volonterskog programa?
- **Izrada detaljnog plana za razvoj volonterskog programa** – aktivnosti, planirani rezultati, potrebni resursi i odgovorne osobe navedeni uz detaljan vremenski okvir.

PLAN ŠKOLSKOG VOLONTERSKOG PROGRAMA

AKTIVNOSTI / PODRUČJA RADA	POKAZATELJI I PLANIRANI REZULTATI	DETALJNIJI KORACI	RUJ	LIS	STU	PRO	SIJ	VELJ	OŽU	TRA	SVI	LIP	TKO	NAPOMENE I POTREBNI RESURSI	
RAZVOJ ŠKOLSKOG VOLONTERSKOG PROGRAMA/ KLUBA	Pripremljen i ugrađen Kurikulum o školskom volontiranju u postojeći kurikulum škole za školsku godinu ____/____.	a) održati sastanak (ravnateljica i koordinatori) i dogovoriti prezentaciju školskom vijeću b) prezentirati školskom vijeću i usvojiti ga – uvrstiti u kurikulum škole													
	Imenovani i educirani školski koordinatori volontera te izrađen i proveden „Plan za razvoj volonterskog kluba“ za šk. god. ____/____.	a) imenovati školske koordinatore + sudjelovanje na edukaciji o razvoju školskih volonterskih klubova a) organizirati radni sastanak tima i finalizirati plan školskog volonterskog programa b) organizirati mjesečne sastanke tima i doradivati/revizirati plan po potrebi c) napraviti završnu evaluaciju provedbe plana													
	Najmanje 15 uključenih članova: učenici 4.-8. razreda (10), zaposlenici škole ili roditelji (5), uređen prostor za djelovanje kluba, izvršeni administrativni zadaci (suglasnosti, evidencije, izvještaji i drugo)	a) urediti/odrediti prostor za rad kluba b) obavijestiti roditelje o postojanju kluba i pribaviti suglasnosti c) Izraditi opise poslova za članove kluba i školske koordinatore volontera c.1) Izrada opisa posla "voditelji vršnjačke pomoći" c.2) Izrada opisa posla "voditelji humanitarnih akcija" c.3) Izrada opisa posla "voditelji okolišnih akcija" c.4) Izrada opisa posla voditelji promotivnih aktivnosti i asistent koordinatorice... d) pronalaženje volontera (sukladno opisanim pozicijama) priprema oglasa (+ odabir volontera) e) uključivanje volontera (n. grupni sastanak i dogovori) f) redovni sastanci i mentoriranje volontera (supervizija) g) evidencija volonterskih sati i izrada izvještaja													
	OBRAZOVNE AKTIVNOSTI O VOLONTERSTVU I SRODNYM TEMAMA	Educirano min. 270 učenika o volonterstvu													
	Educirano min. 100 učenika o nenasilnoj komunikaciji														
	Educirano min. 270 učenika o održivom razvoju i ekologiji														
	ORGANIZACIJA I PROVEDBA VOLONTERSKIH AKTIVNOSTI	Provedene 4 aktivnosti za razvoj solidarnosti i zajedništva u školi: vršnjačka pomoć, humanitarne akcije za pojedine učenike, razmjena odjeće, knjiga i drugih materijala i sl.	1. vršnjačka pomoć - organizirati jednom tjedno, identificirati učenike koji trebaju pomoć, dogovoriti model i način provedbe aktivnosti 2. humanitarne akcije za učenike škole (primjerice na Božić i/ili Uskrs)												
		Provedene 3 aktivnosti za razvoj lokalne zajednice: posjet bolnici ili staračkom domu, akcije s drugim organizatorima volontiranja u zajednici	1. posjet domu za starije osobe, izrada darova za štice 2. posjet domu za djecu, sakupljanje knjiga i igračaka												
		Provedene 3 aktivnosti za čist i zdrav okoliš: uređenje školskog vrta, sadnja cvijeća po kvartu/naselju, obilježavanje Dana planeta Zemlje i sl.	1. sadnja voćaka 2. uređenje školskog vrta												
	AKTIVNOSTI PROMOCIJE VOLONTERSTVA	Obilježen Međunarodni dan volontera na razini cijele škole kroz info pult i dijeljenje letaka o volontiranju	Pribaviti promotivne materijale o školskom volontiranju Pribaviti volonterske knjižice za volontere												
Organizirano događanje na dan škole, nagrađeni najaktivniji volonteri, dodijeljene zahvalnice i volonterske knjižice volonterima		Napraviti i ažurirati popis učenika za nagrade i zahvalnice Nagrađiti volontere na dan škole, uručiti nagrade i zahvalnice													
Promocija volontiranja kroz mrežne stranice, društvene mreže i medije Ukupno 30 objava i medijskih nastupa		Redovito promovirati školski volonterski klub putem internet stranice i društvenih mreža škole													

1. Planiranje volonterskog programa

Praktični savjeti
za planiranje
rada školskog
volonterskog kluba

Dok izrađujete svoj plan i razrađujete aktivnosti preporučamo da se zapitate i imate na umu sljedeće:

- Koja je **svrha** zadatka?
Zbog čega to radite?
- Koje bi **aktivnosti** najviše doprinjele ostvarenju ciljeva?
- Koji je očekivani **ishod**? Kada dovršite zadatak, što će biti postignuto, koje će posljedice i rezultate aktivnost polučiti?
- Odredite **rok** za izvršenje aktivnosti.
- **Koga sve imate na raspolaganju** i tko će napraviti što?
Tko je dobar za koje poslove?
- Promislite **o resursima i ograničenjima**: Što imate za postizanje određenog zadatka (materijali, budžet, oprema, ljudi, informacije...)? Što vam je još potrebno i što biste još mogli dobiti od potrebnih resursa?

Plan školskog volonterskog programa **živi je dokument** koji vas vodi na vašem putu razvoja volonterskog programa. Živi je dokument i zato jer mu se povremeno vraćate i revidirate ga prema potrebi kada na putu provedbe shvatite neke stvari koji su bitne i zahtijevaju određenu izmjenu. Posebno je važno da ga imate i često se “konzultirate s njim” ako ga više osoba redovito koristi jer ćete na taj način u svakom trenutku znati što je napravljeno, a što nije i koji su sljedeći koraci u vašem radu.

Također, na kraju ćete godine **uspoređivanjem planiranih i postignutih rezultata** jasno vidjeti koliko ste bili uspješni u svojem djelovanju, koliko ste ostvarili ciljeve i bili realni u njihovu postavljanju.

Za praćenje, ali i samu provedbu plana izravno su **odgovorni školski koordinatori** volontera pa će se dijelovi iz njihova opisa posla poklapati s aktivnostima akcijskog plana.

SAVJETI ŠKOLSKE KOORDINATORICE VOLONTERA

KOORDINATOR ŠKOLSKOG VOLONTERSKOG KLUBA U SAMOM POČETKU ŠKOLSKE GODINE IMA ZADAĆU OSMISLITI NAČIN KOORDINIRANJA VOLONTERSKOG KLUBA. U NASTAVKU SU NAVEDENI KORACI KOJI BI MOGLI OLAKŠATI IZRADU TOG PLANA.

Poziv na pristupanje školskom volonterskom klubu pomoću upitnika/obrasca na online platformi koju škola koristi

Prikupljanje suglasnosti roditelja za pristupanje izvannastavnoj aktivnosti Volonterski klub

Kreiranje grupe u e-Dnevniku i dodavanje prijavljenih volontera

Kreiranje online učionice na službenoj online platformi škole (Teams, Classroom, Loomen)

Definiranje pravila volontiranja školskog volonterskog kluba i predstavljanje istih

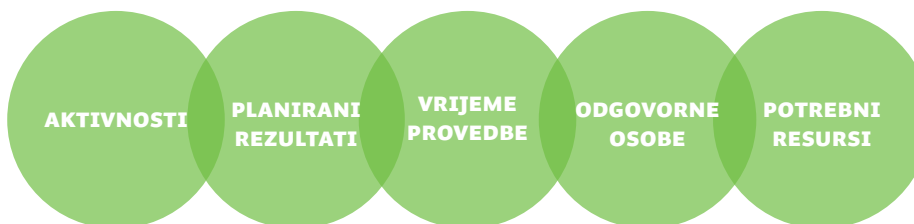
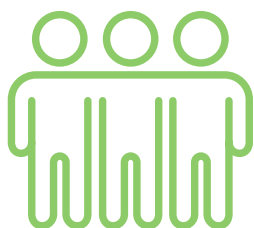
Kreiranje evidencijske tablice i sustavno praćenje volonterskih aktivnosti volontera

Kreiranje obrasca za poziv na iskaz interesa za pojedine aktivnosti

Radionice za edukaciju i osnaživanje školskih volontera

Zahvala za volonterski angažman službenom zahvalnicom škole

PREPORUČAMO DA VAŠ PLAN ŠKOLSKOG VOLONTERSKOG PROGRAMA SADRŽAVA SLJEDEĆE ELEMENTE:

SAVJETI ŠKOLSKE KOORDINATORICE VOLONTERA

KORACI U PLANIRANJU VOĐENJA ŠKOLSKOG VOLONTERSKOG KLUBA

POZIV NA PRISTUPANJE ŠKOLSKOM VOLONTERSKOM KLUBU

Početak školske godine prilično je uzbudljiv za učenike, ali i za nastavnike. Karakterizira ga puno novih informacija i upravo zbog toga moramo pojednostaviti način kako ćemo doprijeti do zainteresiranih volontera. Jedan je od najjednostavnijih načina kreirati upitnik/obrazac u online platformu koji škola koristi za online komunikaciju s učenicima. Obrazac se objavi na mrežnoj stranici škole, uz kratki opis školskog volonterskog kluba i jasno naznačen datum završetka prijave. U obrascu je sasvim dovoljno tražiti da učenici napišu svoje ime i prezime i razred i da, poštujući GDPR, rezultate obrasca primjereno zaštitite.

PRIKUPLJANJE SUGLASNOSTI RODITELJA

Rezultati obrasca kreiraju tablicu pomoću koje se informacija o zainteresiranim učenicima prosljeđuje razrednicima koji volonterima daju na potpis suglasnosti za roditelje, u kojima potvrđuju da se slažu da njihovo dijete pohađa ovu izvannastavnu aktivnost.

KREIRANJE GRUPE U E-DNEVNIKU

Nakon što su skupljene sve suglasnosti roditelja, administratori e-Dnevnika škole kreiraju grupu izvannastavne aktivnosti u e-Dnevniku i razrednici trebaju označiti sve učenike iz svojeg razreda koji su u školskom volonterskom klubu. Koordinator školskog volonterskog kluba vide u e-Dnevniku u grupi predloženi popis učenika i dodaju ih u grupu ovog predmeta. Kreiran je popis učenika volontera i koordinatori mogu upisivati nastavne sate i učenicima upisivati bilješke u imenik.

KREIRANJE ONLINE UČIONICE NA SLUŽBENOJ ONLINE PLATFORMI ŠKOLE (TEAMS, CLASSROOM, LOOMEN)

Kreiranje online digitalne učionice volonterskog kluba idealan je način online komunikacije s učenicima ako imate miješanu grupu, volontere iz više različitih razreda. Osim online sastanaka, može se koristiti za obavijesti i komunikaciju s učenicima. Prednosti online učionice u ovakvim su mješovitim grupama zaista velike, učenicima se mogu stavljati različiti digitalni materijali za edukaciju, može se od njih tražiti da volonterski odrade neki zadatak, primjerice da naprave digitalni plakat za neki događaj u školi i pošalju u digitalnu učionicu. Na taj će način svi plakati učenika biti na jednome mjestu i možete odabrati najbolji koji ćete koristiti. Ovaj je način komunikacije praktičan, ali i siguran jer se komunicira preko službenih profila učenika i koordinatora i ne koriste se njihove privatne e-adrese i brojevi telefona.

Poštovani roditelji,

u našoj je školi pokrenuta inicijativa organiziranja Volonterskog kluba učenika.

Volonterski klub pokreće se s ciljem razvoja pozitivnih društvenih vrijednosti u društvu i među učenicima. Obuhvatio bi zainteresirane učenike drugih razreda.

Želja nam je pružiti učenicima priliku da se razvijaju u cjelovite osobe, snažeći svoje stavove i vještine uz rad za dobrobit druge osobe i/ili za zajedničku dobrobit.

U sklopu Volonterskog kluba planira se edukacija učenika o Zakonu o volonterstvu, kreiranju projekata, uspješnoj provedbi te timskom radu. Vjerujemo da će učenici radom u klubu imati mogućnost:

- ojačati svoje komunikacijske vještine
- proširiti svoju socijalnu mrežu
- usvojiti nova znanja o zajednici i odgovornosti
- razviti vještinu projektnog planiranja
- kvalitetno provesti slobodno vrijeme.

Učenici će u Klubu imati priliku uključiti se u aktivnosti koje su usmjerene na rješavanje određene potrebe ili problema u okolini, a koje su kreirane s njihove strane.

Sastanci kluba održavali bi se petkom nakon nastave u trajanju od dva školska sata.

Vaše dijete izrazilo je želju za uključivanjem u rad Volonterskog kluba. Ovim putem molimo Vašu pisanu suglasnost za isto.

Suglasan/suglasna sam da moje dijete (ime i prezime) _____
bude uključeno u rad Volonterskog kluba.

_____
Potpis roditelja

Za dodatne informacije, slobodno kontaktirajte koordinaticu Volonterskog kluba (ime i prezime) _____, tel. _____

Unaprijed zahvaljujem
koordinatorica Volonterskog kluba

2. Motiviranje učenika na volontiranje

Brojni su načini na koje možemo djecu i mlade potaknuti na sudjelovanje u volonterskim aktivnostima, no da bismo imali zadovoljne i ustrajne učenike volontere, potrebno je razumjeti i istražiti što je to što djecu i mlade pokreće na volontiranje.

Ekstrinzična (vanjska) motivacija podrazumijeva određene poticaje koji svoj izvor imaju izvan same osobe, odnosno u okolini (npr. materijalne ili novčane nagrade, prihvaćenost u društvu, širenje društvene mreže i kontakata u zajednici, napredovanje itd.).

Intrinzična (unutarnja) motivacija, za razliku od ekstrinzične, proizlazi iz unutarnjih potreba pojedinca (npr. radoznalost, potreba za znanjem, osjećaj rasta i razvoja itd.).

Iako se sama priroda volontiranja odmah veže uz intrinzičnu motivaciju, važno je reći kako kod nekih pojedinaca motivacija za volontiranje može biti usmjeravana i izvanjskim faktorima. Time, naravno, ne mislimo na materijalne ili novčane nagrade, već na druge faktore poput stjecanja prijatelja i širenja mreže kontakata u zajednici, osjećaja pripadnosti određenoj skupini, stjecanja preporuka za buduću profesionalni život, nastavka obrazovanja itd. Ipak, aktivnosti koje predstavljaju ishod intrinzične motivacije dugotrajnije su i kvalitetnije obavljene jer u takvim aktivnostima najčešće uživamo ili ih vidimo kao prilike za učenje, ostvarivanje svojih potencijala, istraživanje i otkrivanje novih stvari.

TRI RAZINE MOTIVA ZA VOLONTIRANJE:

1.

Motivi osobnog razvoja – dobiti u obliku učenja novih vještina, otkrivanja i razvijanja vlastitih potencijala, razvoja samokontrole, prihvaćanja odgovornosti, tolerancije pri timskom radu, otkrivanja unutarnje motivacije, postizanja osjećaja korisnosti i potrebnosti, razvoja vlastitih vrijednosti, prihvaćanja različitosti i drugih kultura, stjecanja prijateljstva

2.

Motivi za rješavanje konkretnih problema preko lokalnih ili globalnih volonterskih akcija – motivi kao što su obnova i uređenje javnih prostora, pomaganje u organizaciji kulturnih događaja i manifestacija, promicanje ljudskih prava, pomoć starijim i nemoćnim osobama te siromašnima

3.

Motivi u vezi s društvenim razvojem, odnosno dobiti na široj društvenoj razini – motivi kao što su doprinos razvoju samoinicijativnosti ljudi, razvijanje pozitivnog udruživanja te doprinos općoj demokratizaciji društva i jačanju civilnoga društva.

H. Begović,

O volontiranju i volonterima/volonterkama, 2006.

Volonteri
OŠ Franje
Horvata Kiša
Lobor

ZAŠTO DJECA I MLADI VOLONTIRAJU?

- nova avantura
- da bi ispunili vrijeme
- da bi netko koga vole od toga imao koristi
- da bi bili primjer vršnjacima
- da bi upoznali druge ljude
- da bi se zabavili
- da bi naučili nove vještine
- da bi koristili vještine koje drugdje ne mogu koristiti
- da bi pokazali da im je stalo
- da bi bili izvan kuće
- da bi postali dio grupe
- da bi se osjećali odraslima
- da bi bili korisni
- da bi bili sretni
- da bi izrazili svoja uvjerenja
- zbog obiteljske tradicije
- zbog hobija
- da bi izbjegli usamljenost
- zbog interesa
- da bi stekli nova iskustva
- da bi se osjećali uspješnima
- jer svi prijatelji volontiraju
- zbog određenog osobnog problema
- da bi bili humani
- da bi iskazali svoju nesebičnost...

KORISTI VOLONTIRANJA ZA DJECU I MLADE, ODGOJNO-OBRAZOVNE USTANOVE I DRUŠTVO

ŠTO DJECA I MLADI DOBIVAJU VOLONTIRANJEM?

- samopoštovanje
- razvijanje razumijevanja za društvene probleme i suosjećanja s drugima
- učenje socijalnih vještina i razvijanje moralnog i etičnog koncepta
- mogućnost utjecanja na društvene promjene
- nova znanja i vještine
- nova poznanstva s različitim društvenim skupinama
- zadovoljstvo koje proizlazi iz pomaganja drugima
- osjećaj korisnosti i pripadnosti
- prva profesionalna iskustva
- korisno provođenje slobodnog vremena
- vježbanje odgovornosti i emocionalno sazrijevanje, obogaćen razvoj svijesti o vrijednostima demokratskog društva.

ŠTO ODGOJNO-OBRAZOVNE USTANOVE DOBIVAJU UVOĐENJEM VOLONTERSKOG PROGRAMA?

- školski kurikulum te plan i program obogaćen novim vrijednostima i vještinama te povećanu kvalitetu rada
- povećan interes za učenje
- povećanu povezanost, solidarnost i društvenu odgovornost te samostalno donošenje odluka među učenicima
- povećanu kvalitetu odnosa između nastavnika i učenika
- nove aktivnosti podrške učenicima unutar samih ustanova
- korisnu mrežu suradničkih organizacija u zajednici
- veći ugled u zajednici
- angažirane učenike za pitanja u okviru ustanove i zajednice u kojoj ustanova djeluje
- bolju povezanost s lokalnom zajednicom.

ŠTO ZAJEDNICA DOBIVA VOLONTIRANJEM DJECE I MLADIH?

- stvaranje novih vrijednosti
- veću građansku odgovornost i aktivizam djece i mladih
- razvoj društvene solidarnosti i senzibilitet djece i mladih za potrebe društva
- bolju socijalnu uključenost djece i mladih u društvo
- razvijanje kreativnosti i tolerancije
- bolju kvalitetu življenja
- humanije društvo
- prevenciju poremećaja u ponašanju
- bolju konkurentnost mladih na tržištu rada
- učinkovitije odgovaranje na potrebe u društvu
- povećanje socijalnog kapitala i društvene kohezije.

Važno je naglasiti da se motivi za volontiranje često mijenjaju. To vrijedi općenito za svu populaciju volontera, a posebice se odnosi na djecu i mlade. Neke potrebe, primjerice znatiželju, djeca i mladi brzo će zadovoljiti te će ih kasnije motivirati neka nova potreba, primjerice pomaganje drugima. Dio djece i mladih u volontiranje može krenuti i iz ekstrinzičnih razloga, da bi se kasnije volontiranjem razvila i intrinzična motivacija. Faktori motivacije tijekom volonterskih aktivnosti mogu se promijeniti, ali ih je isto tako moguće i dodatno potaknuti i razvijati.

Važnu ulogu u razvoju motivacije kod djece i mladih imaju i školski koordinatori volontera. Koordinatori su neprestano u kontaktu s učenicima, oslušuju njihove potrebe, poznaju njihove afinitete i interese. Zadatak je koordinatora približiti učenicima uz sastanke volonterskog kluba, radionice i volonterske akcije koristi volontiranja za pojedinca i društvo. Prikazati kako uz volontiranje bolje razumijemo probleme drugih, učimo prihvatiti različitosti, širimo krug prijatelja i razvijamo nova znanja i vještine. Lista pojedinačnih motiva za volontiranje neiscrpna je, najvažnije je učenicima predstaviti kako volontiranjem mogu doprinijeti pozitivnim promjenama u svojoj zajednici, ali i što volontiranjem mogu dobiti za svoj osobni razvoj i kako im ono može pomoći u kasnijem životu.

Zašto volontiram?

Volontiram jer pomaganjem činim dobro drugima.

Kada volontiram, osjećam se super.

Lorena i Tia
2. razred, volonterke
Osnovne škole
Stjepana Bencekovića

Motiv za volontiranje mi je pomaganje i upoznavanje drugih učenika. Želim isprobati nešto novo te kvalitetno iskoristiti svoje slobodno vrijeme i napraviti nešto ispravno. Očekujem da ću još više razviti svoju empatiju i savjest te steći nova iskustva i poznanstva. Očekujem da ću nekoliko ljudi pružiti pomoć i učiniti ih sretnijima te samim time i sebe učiniti sretnijim.

Mihael,
3. razred, volonter Gornjogradske gimnazije Zagreb,
Volonterski klub GGG

Kada volontiram, osjećam se apsolutno korisno i prelijepo. Svoje slobodno vrijeme okupiram pomaganjem drugima. Smatram da pomaganjem drugima unapređujem sebe i radim na sebi. Znam koliko meni u trenucima kada mi treba bilo kakva pomoć, isto ta dobivena pomoć olakša. Nastojim svoje prijatelje i obitelj potaknuti na promjene i pomaganje drugima. Svojim primjerom želim pokazati da uz obveze svi možemo biti ljudi i pomoći na bilo koji način. Volontiranje ništa ne košta, pomaže nam da se bolje osjećamo, a puno znači osobi koja se nalazi u teškoj situaciji.

Paula,
4. razred, volonterka Škole za medicinske sestre
Vrapče, Volonterski klub Vrapci

Samo znajući da sam pomogao na bilo koji način, makar i najmanji, donosi mi osmijeh na lice. Mislim da bi više ljudi trebalo volontirati za druge, za okoliš pa čak i za samog sebe. Ljudi trebaju okoliš za život i bez njega nema ni nas. Usređuje me to što znam da pomažem.

Marko,
volonter Osnovne škole Dalj, Volonterski klub
Dvorište

Volontiram kako bih pomogla ljudima, ali i životinjama. Osim što volontiranjem pomažem drugima, radim to i zbog sebe. Pomaže mi nositi se sa stresom i pritiskom oko škole, kada volontiram ne razmišljam ni o čemu, mirna sam i sretna. Volontiram zato što to volim.

Ida,
volonterka Volonterskog kluba I. gimnazije Zagreb

Volontiram zato što želim pomoći ljudima. Svaka pomoć i podrška puno znače kada je teško. Tako možemo uljepšati i olakšati život potrebitima.

Lana,
volonterka Volonterskog kluba I. gimnazije Zagreb

Volontiram jer volim pomagati ljudima i životinjama. Volontiram jer je to jako dobro. Osjećam se dobro kada pomažem prijateljima ili starim osobama.

Petar i Katja,
1. razred, volonteri Osnovne škole Augusta Šenoae,
Volonterski klub Šenoini volonteri

Trudim se odvojiti što više vremena za volontiranje jer to me čini sretnom. Volim dijeliti hranu ljudima u Pučkoj kuhinji.

Volontiram u Volonterskom klubu škole, a najviše volim kada prikupljamo i djelimo hranu onima kojima je to potrebno.

Paula i Nika,
volonterke Osnovne škole Eugena Kumičića Velika
Gorica, Volonterski klub Kumičić volonteri

Moje skromno volontersko iskustvo pružilo mi je novu vrstu sreće. Bio sam silno sretnan što sam glazbom uz moje kolege i profesoricu uljepšao dan osobama starije dobi. Mogu reći da je sreća koju sam osjećao u tim trenucima bila puno drukčija od svega što sam do tada osjetio. Sjećanja na te dvije volonterske akcije pamtit ću cijeli život. Rado bih ponovno sudjelovao u drugim volonterskim akcijama, čak i ako nisu vezane uz glazbu.

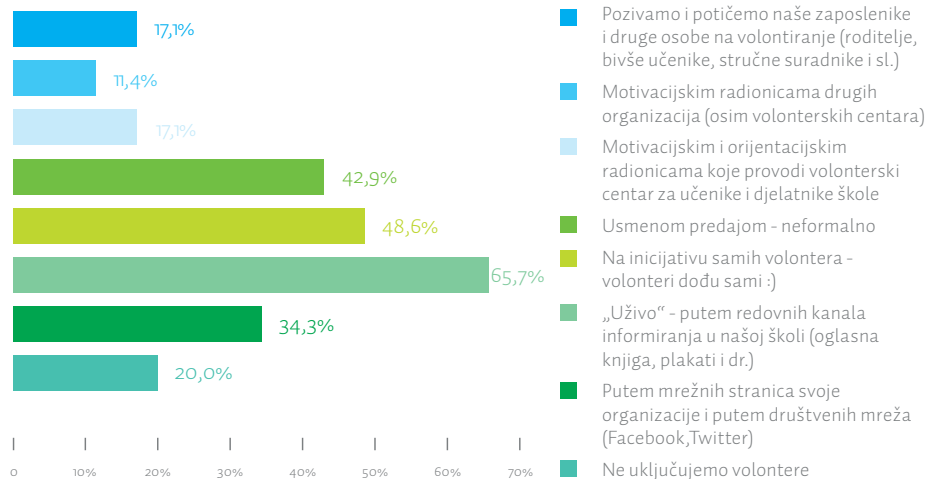
Matej,
3. razred, volonter Škole za medicinske sestre
Vrapče, Volonterski klub Vrapci

Volontiranje je odlično! To je nešto za što ne dobiješ materijalnu nagradu, ali imaš dobar osjećaj jer znaš da si nekom pomogao. Više bi ljudi trebalo volontirati jer tako nekomu pomognu. A pomoć uvijek netko treba.

Ognjen,
volonter Osnovne škole Dalj, Volonterski klub
Dvorište

NA KOJE NAČINE MOTIVIRATE I POZIVATE VOLONTERE NA UKLJUČIVANJE U VOLONTERSKE AKTIVNOSTI?

Rezultati anketnog istraživanja o volontiranju provedenog na uzorku od 36 odgojno-obrazovnih ustanova na području grada Zagreba, provedenog 2016./2017. godine

Najviše volim volontirati u Azilu za napuštene pse „Viškovo“ jer obožavam životinje, osjećam se korisno da im mogu pružiti ljubav i toplinu, koji sat šetnje. Volontiram u većini akcija našeg Kluba, ali najdraži mi je osjećaj kada stupim na tlo Azila.

Volonterka Ekonomske škole Mije Mirkovića Rijeka,
Volonterski klub Vitamin V

Priključio sam se volonterskom klubu u prvom polugodištu 1. razreda. Znao sam i prije što je volontiranje, međutim u osnovnoj školi nismo imali volonterski klub. Osjećaj da pridonosim zajednici u kojoj živim, školi koju pohađam osobit je, smatram da se ne može niti opisati riječima. Upoznavanje novih ljudi, sklapanje novih poznanstava i prijateljstava, komunikacija s profesoricama na drukčiji način, osjećaj važnosti i mogućnost aktivnog sudjelovanja u organizaciji i davanju ideja. Smatram da će mi jako žao biti kada završim srednju školu iako ću ostati član "Vitamina V".

Volonter Ekonomske škole Mije Mirkovića Rijeka,
Volonterski klub Vitamin V

S volontiranjem sam se prvi put susrela u srednjoj školi. Ono slobodno vrijeme koje sam imala iskoristila sam za pomaganje drugima. Upoznala sam puno različitih osobina ljudi. A nikada neću zaboraviti baku Ljiljanu iz Doma za starije i nemoćne koja mi je poklonila vunenu lutkicu koju i danas čuvam. Volontiranjem ne pomažemo samo drugima nego i sebi dajemo priliku da prihvatimo različito, da budemo odgovorniji, plemenitiji, susretljiviji, da budemo sretni s onim što imamo i što jesmo. Da cijenimo život. Jer nismo ni sami svjesni kako vrijeme brzo prolazi i oko čega se živciramo i gubimo glavu, a to sam shvatila kada smo također sa školom otišli na dječji onkološki odjel, gdje smo upoznali prekrasne male osmijehe koji imaju samo jedan cilj u životu, a to je da budu zdravi. Na kraju svakog volontiranja uvijek se dobro osjećao jer znao da si nekome pomogao ili barem malo uljepšao dan.

Ana,
bivša učenica
Druge ekonomske škole

Volim volontirati zbog novih poznanstava, također bolje se osjećam kada pomazem drugima jer njima i naša mala pomoć puno znači i uljepša im dan pa nas pamte po tome. Jedan od primjera su djeca koju sretnima čine male stvari i naša pažnja.

Rekao bih da volontirati najviše volim zato što imam priliku promatrati život iz više različitih perspektiva. Ne postoji bolji osjećaj od onoga kada znam da sam učinio nešto dobro ili nekome pomogao.

Danijela i Milan,
volonteri Gimnazije Vukovar, Volonterski klub VID
– Vidi i djeluj

3. Odabir volontera i priprema za volontiranje

Volonterski
klub GGG u
humanitarnoj
volonterskoj
akciji

Nakon što ste izradili svoj plan školskog volonterskog programa, jedna je od prvih aktivnosti iz vašeg plana izrada opisa volonterskih pozicija za vaše školske volontere. Promišljanje volonterskih pozicija važno je kada planirate dugotrajne volonterske pozicije svojstvene školskom volonterskom klubu, poput voditelja kluba, asistenta školskom koordinatoru volontera, promotoru kluba ili podrške u administrativnim zadacima. Proces izrade opisa volonterske pozicije za vaše male (i velike) volontere prilika je za dublje razumijevanje volonterske pozicije i uloge volontera u vašoj školi i školskom volonterskom klubu, kao i njihove uloge i doprinosa u zajednici.

U ovom koraku detaljnije promišljate razloge, potrebe i ciljeve volonterske pozicije i što sve trebate pripremiti za angažman volontera. Također, pripremate informacije o zadacima koje će volonteri obavljati, koliko im odgovornosti želite predati, hoće li volonterska pozicija biti samostalna ili u timu, koju vrstu potpore i koordinacije zahtijeva te što će dobiti volonteri, a što zajednica.

KADA IZRAĐUJETE OPIS DUGOTRAJNE VOLONTERSKE POZICIJE, VAŽNO JE UVRSTITI IDUĆE STAVKE:

- **Naslov pozicije:** primjerice *Asistentica za matematiku (kod međurazrednih programa potpore u učenju)*
- **Mjesto i razdoblje / vrijeme volontiranja:** gdje se volontira i koliko dugo, okviran broj sati, razdoblje volontiranja; primjerice *U matematičkoj radionici škole, ponedjeljkom od 14 do 15 h, od 15. 4. do 15. 6. 2021.*
- **Ciljevi:** objašnjava opće ciljeve i svrhu volonterske pozicije; primjerice *Međugeneracijski prijenos znanja pružanjem pomoći mlađim učenicama u pisanju zadaće iz matematike.*

KAKO ĆETE ZNATI DA STE POČETNE KORAKE U USPOSTAVLJANJU ŠKOLSKOG VOLONTERSKOG KLUBA PROVELI ODLIČNO? KADA KORAKE PROVEDETE U OKOLNOSTIMA PANDEMIJE I POTRESA, A USPOSTAVLJANJE VAŠEG ŠKOLSKOG VOLONTERSKOG KLUBA IPAK IZGLEDA TAKO JEDNOSTAVNO, POPUT ISKUSTVA KOJE JE PODIJELILA NOVOPEČENA ŠKOLSKA KOORDINATORICA VOLONTERA GORNJOGRADSKJE GIMNAZIJE U ZAGREBU.

Volonterski klub GGG osnovan je početkom školske godine 2020./2021. Budući da smo počeli volontirati u jeku pandemije, a privremeno smo ostali i bez naše školske zgrade, naše su aktivnosti tijekom ove školske godine bile skromne. Na samom smo početku organizirali online sastanak (izvannastavna aktivnost ne smije se odvijati uživo radi miješanja učenika iz različitih razreda) te je 30-ak volontera ispunilo anketne prijavnice iz kojih smo dobili povratne informacije o motivima volontiranja i područjima u kojima učenici žele volontirati. Marta iz 2. b izradila je logo volonterskog kluba te smo izabrali predsjednicu kluba – Amandu.

Najveće zanimanje učenici su iskazali za pomoć ranjivim skupinama društva (volontiranje u pučkoj kuhinji, pomoć djeci bez adekvatne roditeljske skrbi) i nezbrinutim životinjama. Zatim sam kao koordinatrica dogovorila sastanak sa VCZ-om gdje su nam uvelike pomogli literaturom, savjetima i volonterskim knjižicama. Kontaktirala sam nekoliko pučkih kuhinja i dječji dom, no zbog epidemioloških razloga zasad nismo mogli volontirati u tim ustanovama. Uspjeli smo odraditi dvije volonterske akcije, a do kraja školske godine planiramo još jednu (radna akcija u prirodi povodom Dana zaštite okoliša 5. lipnja ili posjet Azilu za napuštene životinje u Dumovcu). Početkom iduće školske godine planiramo aktivnije i brojnije sudjelovati u volontiranju uz projekte „Hrvatska volontira“ i „72 sata bez kompromisa“.

Budući da su najveći afinitet iskazali za pomoć ranjivim skupinama društva, prvu smo akciju organizirali uoči Dana škole (25. studenoga) u suradnji s udrugom „Savao“. Na razini škole prikupljali smo tople čarape, šalove, kape i rukavice te prehrambene proizvode. Polaznice Gastrogrupe ispekale su s profesoricom Jelinčić kolačiće te je 10 učenika volontera i 3 nastavnika pripremalo i dijelilo pakete (600 sendviča, voće, konzerve, kolači) za beskućnike na zagrebačkom Glavnom kolodvoru. Drugu smo akciju organizirali uoči Uskrsa u suradnji s udrugom „Mali zmaj“. Prikupljali smo školski i higijenski pribor za učenike srednjoškolskog uzrasta, slabijeg imovnog stanja, za koje udruga skrbi redovitim donacijama.

Katarina Noršić,
koordinatrica Volonterskog kluba GGG

- **Odgovornosti:** popis pojedinačnih aktivnosti koje će volonteri obavljati te razina odgovornosti, primjerice pomaganje učenicima u pisanju zadaće, vođenje evidencije djece koja dolaze na radionice, priprema zadataka za vježbanje.
- **Potrebna znanja, vještine, iskustva:** jasan i sažet profil volontera koji sadržava nužne i poželjne kompetencije, primjerice iskustvo rada s djecom, poznavanje gradiva matematike za 3. i 4. razred, komunikativnost
- **Dobrobiti za volontere:** koje bi dobrobiti volonteri imali tijekom volontiranja, primjerice materijalne i nematerijalne dobrobiti: mogućnost sudjelovanja na matematičkim natjecanjima, razvijanje različitih kompetencija, sudjelovanje u završnom predstavljanju rezultata.
- **Plan uvođenja u volontiranje/ edukacija:** na koji će se način volonteri pripremiti i uvesti u zadatke te koje će vrste edukacije pohađati, primjerice prije početka volontiranja obavlja se orijentacijski razgovor te edukacija o korištenju neformalnih metoda poučavanja i grupnom radu
- **Praćenje i evaluacija:** tko prati i podržava volontere u njihovu radu, načini izvještavanja te načini procjene ostvarenih rezultata, primjerice angažman volontera prati koordinatrica volontera, a osigurana je stalna potpora u obliku tjednih razgovora.
- **Datum:** upisati datum jer će se pozicija povremeno dopunjavati i revidirati, primjerice 1. travnja 2021.

Uz navedene elemente volonterske pozicije svakako možete dodati još neke elemente s obzirom na specifičnosti školskog volontiranja i uzrasta volontera poput: sudjeluju li roditelji i u kojoj mjeri, kako će se osigurati sigurnost djece, koja su pravila prilikom izlaska volontera iz odgojno-obrazovne ustanove i sl. Također, opis pozicije povremeno ćete revidirati, sukladno potrebama vašeg volonterskog kluba. U taj proces revidiranja svakako uključite svoje male (i velike) volontere jer ćete ih na taj način dodatno motivirati, doprinijeti osjećaju pripadnosti, pokazati im da cijenite njihovo mišljenje, ali i potvrditi njihovo pravo da sudjeluju u odlučivanju, sukladno ZoV-u. I, zapamtite – učenici su neiscrpan izvor (volonterskih) ideja, a upravo te ideje izgrađuju vaš klub i program.

3. Odabir volontera i priprema za volontiranje

SAVJETI ŠKOLSKE KOORDINATORICE VOLONTERA

Nakon što ste uspješno kreirali i oglasili svoj školski volonterski program i volonterske pozicije, počele su vam pristizati prijave vaših potencijalnih volontera. Ovisno o tome o kakvoj je volonterskoj poziciji riječ, javljat će vam se određen broj volontera zainteresiranih za volontiranje. Iako će vam se vjerojatno prijaviti mnogi, vi ih ipak nećete moći uključiti sve – barem ne na jednu volontersku poziciju. U tom ćete trenutku morati odabrati volontere koji najbolje odgovaraju opisu planiranih volonterskih aktivnosti.

Nekim ćete volonterima (morati) reći ne

Ako se za određenu volontersku akciju prijave učenici za koje smatrate da im ta uloga ne odgovara, obazrivo im objasnite da smatrate kako bi im neka druga volonterska aktivnost bolje odgovarala i uputite ih na neku drugu volontersku aktivnost, ako imate trenutačno još koju volontersku akciju, ili im napomenite da ćete ih imati u vidu za buduće akcije. Volonteri ponekad ne mogu sami procijeniti koja im aktivnost više odgovara pa koordinatori imaju odgovornost i da im pomognu u procjeni, da ih upute kako da ubuduće procijene odgovara li im neka aktivnost.

Kod školskog je volontiranja očekivano da ćete imati jednu grupu stalno aktivnih školskih volontera u klubu, dok ćete širi krug volontera uključivati povremeno u jednokratne volonterske akcije i aktivnosti. U oba je slučaja važan korak odabira volontera, a ključno polazište odabira bit će vrsta aktivnosti, o kojoj će ovisiti i sama razina i složenost selekcije. U modelu koji slijedi prikazane su logika, razina i složenost selekcije ovisno o volonterskim pozicijama.

LOGIČKI MODEL ODABIRA VOLONTERA S OBZIROM NA RAZLIČITE VOLONTERSKE POZICIJE:

PRIMJER VOLONTERSKE AKTIVNOSTI	TREBATE:	RAZINA I SLOŽENOST SELEKCIJE
VOLONTERSKA AKCIJA (npr. uređenje školskog igrališta)	Veći broj volontera na relativno kratak rok, niska zahtjevnost volonTERSKE pozicije (nisu potrebna specifična znanja i vještine, većina učenika može obaviti taj volonTERSki zadatak)	Razina selekcije je niska: najvjerojatnije ćete uključiti sve volontere koji vam se jave. Način selekcije: uz prijavu volontera i zajednički inicijalni sastanak. Obratite pozornost na: zahtjev volonTERSKE pozicije za radom u posebnim uvjetima (npr. prašina, teži fizički poslovi) te provjerite mogu li svi volonteri koji su se prijavili obavljati zadatke (ovisno o njihovom zdravstvenom stanju).
PISANJE TEKSTOVA ZA DRUŠTVENE MREŽE ŠKOLSKOG VOLONTERSKEG KLUBA	Veći broj volontera, duži volonTERSki angažman, potrebna specifična znanja i vještine	Razina selekcije je srednja: potrebni su vam volonteri koji imaju specifične vještine i znanja, možda čak i iskustvo rada na sličnim poslovima. Način selekcije: uz prijavu volontera, provjeru znanja i vještina uz probni rad. Obratite pozornost na: provjeru znanja i vještina za koje volonteri navode da ih imaju (npr. ako vam trebaju osobe koje će pisati tekstove za društvene mreže, dobro je dati im probni zadatak da vidite odgovara li njihov način rada zahtjevu pozicije).
POMOĆ U UČENJU I PISANJU ZADAĆA	Manji broj volontera za relativno duži volonTERSki angažman u izravnom radu s osobama iz tzv. ranjivih skupina, u ovom slučaju npr. djeca s nekim teškoćama u učenju	Razina selekcije je visoka: od svih volontera koji vam se prijave izabrat ćete samo one koji najbolje odgovaraju volonTERSkoj poziciji na temelju svojih kriterija i procjene (prethodnog iskustva, posebnih vještina i osobnih obilježja...) Način selekcije: uz prijavu volontera, inicijalni sastanak, individualni intervju s volonterima, prema procjeni i uz probni rad. Obratite pozornost na: činjenicu da je riječ o dužem volonTERSkom angažmanu s ranjivim skupinama te da vam trebaju posvećeni i odgovorni volonteri koji imaju dovoljno vremena i resursa za duži volonTERSki angažman.

3. Odabir volontera i priprema za volontiranje

Važan je dio pripreme za provedbu školskog volonterskog programa **edukacija školskih volontera**. Što je posao koji volonteri trebaju obavljati složeniji te njihovo volontiranje dugotrajnije, to bi edukacija trebala biti šira i složenija. Naravno da za jednostavne poslove nije ni potrebna posebna edukacija, već samo konkretne upute o tome što i do kada treba biti obavljeno (npr. za volontere zadužene za pakiranje poklona za školsku božićnu predstavu).

Obveznim sadržajima edukacije pripadaju sva ona znanja i vještine koje su volonterima potrebne da dobro obavljaju svoj posao.

Metode edukacije trebale bi biti što interaktivnije i praktičnije i u što većoj mjeri uključivati same volontere. Iz vlastitog iskustva preporučujemo interaktivne igre, grupne diskusije, igranje uloga i sl. Uobičajeno je da edukaciju provode djelatnici škole stručni u području s kojim upoznajete volontere, no ako postoji potreba, za neke specifične teme mogu se angažirati i vanjski suradnici poput nas iz Volonterskog centra Zagreb ili drugih regionalnih i lokalnih volonterskih centara.

Ovaj je korak vrlo važan jer ovdje morate procijeniti je li volonter prava osoba za određenu volontersku aktivnost, a isto tako, odgovara li ta aktivnost onome što volonter može i želi raditi. Zapamtite, **volontiranje je dvosmjernan proces** u kojem svi moraju biti zadovoljni onime što i kako se radi, a to je posebice važno kada se radi o našim najmlađim volonterima!

PREDSTAVNICI VOLONTERSKOG CENTRA OSIJEK UČENICIMA PRVIH RAZREDA TEHNIČKE ŠKOLE I PRIRODOSLOVNE GIMNAZIJE RUĐERA BOŠKOVIĆA IZ OSIJEKA UKAZUJU NA DOBROBITI VOLONTIRANJA RADIONICOM „BITI VOLONTER“.

Već dugi niz godina surađujemo s Volonterskim centrom Osijek. Između ostalog, njihove predstavnice već sedam godina održavaju po dvije radionice prvim razredima pod nazivom „Biti volonter“. Cilj je radionica osnažiti samopouzdanje učenika, budućih volontera, istovremeno razvijajući i suosjećanje za druge te im pružiti priliku za iskušavanje specifičnih vještina. Uvijek je puno rada na plakatima, porukama, glumi i javnom nastupu uz puno smijeha tako da sve protekne u sretnom ozračju ispunjenom veselim licima učenika. Velik odaziv i pozitivni dojmovi predavača i učenika potvrđuju da je ovo izvrstan način učenja o vještinama zajedničkog djelovanja, ali i proširivanja svijesti o važnosti svih nas kao aktivnih građana civilnoga društva.

Gordana Popović,
koordinatorica Volonterskog kluba Ruderica

Svi smo sudjelovali te smo uz plakate učili o dobrobitima i prednostima volonterstva, pravima i obvezama volontera te osobinama koje volonter treba imati kako bi bio što uspješniji u ostvarivanju svojih ciljeva. Volim ovakve radionice jer mislim da mi mladi možemo na mnoge načine pomoći onima kojima je pomoć potrebna.

Martina, 1. e

Volonteri
VII. gimnazije Zagreb
u humanitarnoj akciji
Škola pomaže školi

4. Uključivanje volontera u program školskog volontiranja

Škole mogu organizirati volontiranje u okviru aktivnosti školskog volonterskog kluba ili programa na više načina:

- 1) uključivanje volontera u volonterske aktivnosti i osmišljavanje volonterskih programa unutar same ustanove;
- 2) uključivanje volontera u volonterske akcije u zajednici;
- 3) uključivanje volontera u volonterske aktivnosti organizatora volontiranja u zajednici.

Posljednje se odnosi uglavnom na mlade u sustavu srednjoškolskog obrazovanja. Učenike srednjih škola moguće je uputiti na volontiranje u različite udruge i ustanove jer je većina njih starija od 15 godina. Za učenike osnovnih škola primjerenije je uključivanje u volonterske aktivnosti unutar same ustanove, u okviru odgoja za volontiranje.

Radionica
Biti volonter

Uključivanje volontera jedna je od ključnih faza koja određuje dojam koji će volonteri steći o vašem volonterskom klubu i programu, koliko će se osjećati prihvaćeno i dobrodošlo, a čak i to kakva će biti njihova posvećenost radu. U ovom je koraku važna **orijentacija**, a koja se odnosi na uključivanje i opće upoznavanje volontera s volonterskim programom, definiranje jasnog odnosa volontera i školskog volonterskog kluba te uvod vezan uz poslove koje će obavljati.

Na početku je važan **način na koji dočekate volontere prvi put** kada se uključe u vaš školski volonterski klub:

- odvojite nešto vremena za svakog volontera
- predstavite volonterski klub i ako su novi članovi kluba učenici različitih razreda, uvedite ih u međusobno upoznavanje
- upoznajte ih s prostorom i nekim tehničkim detaljima (poput korištenja zajedničkih prostorija, pravila vezanih uz dolaske i odlaske te evidenciju i slično)
- potaknite da vam postavite pitanja koja ih zanimaju i naglasite da vas uvijek mogu naknadno pitati sve što im treba.

Osim osobnog kontakta, dobro je da kreirate svoj **orijentacijski (informacijski) paket za volontere** koji se sastoji od dva dijela: **opći uvod i informacije o klubu i programu** (koji su jednaki za sve volontere) te **uvod u planirane volonterske aktivnosti**. Nakon što su volonteri upoznati sa školskim volonterskim klubom i programom, slijedi **dogovor o daljnjem zajedničkom radu**. Utvrdite **plan i dinamiku rada školskog volonterskog kluba** uz detaljan dogovor o sljedećim koracima, procesu uhdavanja, edukaciji koju treba proći, tko će ih pratiti u poslu i davati im podršku. Finalizirajte taj dogovor i vaš **plan** jer će vam on koristiti kako biste i vi i volonteri imali jasne smjernice za daljnje korake zajedničkog rada. Plan ne treba biti opsežna administrativna priča, nego je dovoljno desetak jasnih koraka o tome što se radi, s kim i tko je odgovoran.

4. Uključivanje volontera u program školskog volontiranja

SAVJETI ŠKOLSKE KOORDINATORICE VOLONTERA

Kreiranje pravila volontiranja školskog volonterskog kluba

Prvi sastanak školskog volonterskog kluba trebao bi biti održan nakon što je sastavljen popis volontera, sakupljene sve suglasnosti roditelja i nakon što su svi volonteri evidentirani u e-Dnevniku. Volonterima je potrebno predložiti ciljeve volontiranja, očekivane rezultate njihova volonterskog angažmana za zajednicu, ali i za njih osobno. Jasno definirana pravila načina rada školskog volonterskog kluba imaju veliku važnost za kvalitetno funkcioniranje kluba i zadovoljstvo volontera, koordinatora i onih kojima se pomaže. Pravila bi trebala obuhvatiti obveze školskog volontera, uz napomenu odgovornog ponašanja vezanog uz dolaske na dogovorene aktivnosti. Učenici ponekad nemaju osjećaj da njihov nedolazak na volontersku aktivnost ima određene posljedice na one koji su na taj dolazak računali i zbog toga im to treba osvijestiti. Idealno bi bilo u sklopu prvog volonterskog sastanka napraviti i uvodnu radionicu o volontiranju.

Kreiranje tablice aktivnosti

Zbog lakšeg praćenja i evaluacije, koordinatori mogu kreirati tablicu svih godišnjih volonterskih aktivnosti kluba. U toj se tablici može napraviti popis učenika i popis aktivnosti koje se sustavno dodaju tijekom cijele godine jer se sve aktivnosti ne mogu znati unaprijed. Tablica se može

posložiti tako da se sati svakog učenika zbrajaju po aktivnostima pa dobijemo evidenciju svih sati godišnje po učeniku i po aktivnostima pojedinačno. Odličan su online alat za evidenciju Google tablice i obrasci. Obrasci prijave na aktivnosti mogu se povezati s tablicom i na taj način možete pratiti sve prijave učenika i sve odrađene aktivnosti na jednome mjestu.

Kreiranje obrasca za poziv na aktivnosti

Jednostavan je način za pozivanje i kreiranje popisa zainteresiranih učenika za pojedine volonterske aktivnosti kreiranje obrasca/upitnika s kratkim opisom određene volonterske aktivnosti. Može se i naznačiti da se ispunjavanjem obrasca prijave na sudjelovanje u volonterskoj aktivnosti očekuje od učenika da obvezno sudjeluje u aktivnosti i napisati način odjave s aktivnosti ako učenik zbog bolesti ili nekog drugog razloga nije u mogućnosti sudjelovati u aktivnosti. Na taj način potičemo učenike na odgovorno ponašanje i približavamo im osjećaj da je njihovo sudjelovanje važno onomu tko organizira aktivnost i onomu komu je ta aktivnost namijenjena kao pomoć. Problem nedolazaka na aktivnosti na koje su se prijavili na ovaj je način smanjen, ali na koordinatoru ostaje izazov kako te nedolazke smanjiti na najveću moguću razinu i pronaći način kako da učenici ne odustaju u zadnji tren od aktivnosti za koju su se prijavili.

Šenoini volonteri u volonterskoj akciji
Male ruke uređuju bez muke

Uključivanje učenika u volonterske akcije

Volonterske akcije doprinose promicanju volonterstva i omogućuju volonterski angažman na lokalnoj i međunarodnoj razini i time pridonose rješavanju problema te osnaživanju i razvoju pojedinaca i društva. To je još važnije unutar koncepta školskog volontiranja, a gdje svim koracima planiranja i provedbe volonterskih akcija omogućujemo da učenici, školski volonterski klubovi, ali i zajednica, razviju svoj puni potencijal, osnažuju i sebe i one oko sebe, kao i da usvajaju vještine solidarnosti i aktivnog djelovanja.

Kako bi vaše školske volonterske akcije bile uspješne, važno je da dobro razradite što i kako ćete raditi te iz kojih razloga i s kojim ciljevima. Kako bi vam to bilo lakše, postoji nekoliko ključnih faza i koraka u organiziranju volonterskih akcija.

KORACI U ORGANIZIRANJU VOLONTERSKE AKCIJE

FAZA PRIPREME	FAZA PROVEDBE	ZAVRŠNA FAZA
<p>sve ono što prethodi volonterskoj akciji i što dovodi do provedbe same akcije, kao što je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uočavanje problema ili potrebe u zajednici na koju želite utjecati ▪ određivanje cilja koji želite postići volonterskom akcijom ▪ osmišljavanje aktivnosti kojima će se postići cilj ▪ okupljanje članova volonterskog kluba, drugih učenika/prijateljica, profesora ▪ podjela poslova, npr. tko će biti zadužen na nabavku materijala, tko će obavijestiti zajednicu o akciji, tko će komunicirati i sl. ▪ nabava potrebnih materijala ▪ izrada programa volonterske akcije ▪ izrada opisa poslova za volontere i pronalazak dodatnih volontera (putem mrežne stranice škole, plakata, oglasnih ploča) ▪ izrada rasporeda za volontere i, prema potrebi, identificiranje voditelja skupina volontera ▪ organiziranje pripremne radionice za volontere na kojima će saznati što sve trebaju raditi, kada i gdje ▪ pisanje obavijesti o održavanju volonterske akcije za školski list, društvene mreže, mrežne stranice ili oglasnu ploču (7 dana prije)	<p>sve što se događa tijekom volonterske akcije, kao što je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ doček i dobrodošlica volonterima ▪ raspoređivanje volontera, upoznavanje s rasporedom i podjela radnih materijala ▪ provedba aktivnosti ▪ zahvala volonterima	<p>koja se sastoji od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vrednovanja (koje može biti pisano ili usmeno); procjena je li učinjeno sve što je planirano, što je bilo dobro, što je moglo biti bolje. U ovom koraku posebnu pozornost obratite na ono što nije išlo prema planu i mogućim poboljšanjima za sljedeće akcije. ▪ izrade izvještaja za školski list, mrežne stranice, društvene mreže, oglasnu ploču, medije.

5. Praćenje i podrška volonterskih aktivnosti

Praćenje i podrška volonterskih aktivnosti podrazumijevaju brigu o provedbi aktivnosti i brigu o razvoju volontera koje se najviše očituju upravo tijekom ove faze upravljanja volonterskim programom. Svrha je praćenja i podrške doprinijeti općem cilju volonterskog programa i ostvariti što bolje rezultate. Najbolje rezultate postizemo ako imamo zadovoljne, motivirane i kompetentne volontere pa o uspješnosti ove faze može ovisiti uspješnost naših aktivnosti i cjelokupnog volonterskog programa. Zato je važno da koordinatori školskog volontiranja prilikom provedbe školskog volonterskog programa razviju alate i osiguraju vrijeme za aktivnosti praćenja i podrške volonterskih aktivnosti:

- **praćenje rada volontera:** jesu li planirane aktivnosti provedene, koliko je volontera sudjelovalo i koliko su svojeg vremena darovali, jesu li se tijekom volontiranja javili izazovi, itd.,

najčešće koristimo razne evidencijske liste u kojima se bilježe dani i sati koje su volonteri proveli na volontiranju te osnovni tip aktivnosti

- **mentoriranje:** podučavanje, prijenos znanja i savjetovanje u radu, kao i praćenje razvoja kompetencija te podršku daljnjem razvoju volontera
- **ispitivanje i pojačavanje motivacije kod volontera:** ključna uloga u zadržavanju i jačanju motivacije kod volontera, važno je prepoznati kada im ponestane motivacije i inspiracije i pronaći načine da ih inspirirate
- **pružanje podrške volonterima na osobnoj razini:** kako su se volonteri osjećali prilikom obavljanja zadataka, kako se nose s problemima tijekom volontiranja, imaju li problema u komunikaciji s određenim osobama, imaju li neke privatne teškoće koje im otežavaju volontiranje i učenje i sl.

NEKOLIKO OSNOVNIH TOČAKA U KOMUNIKACIJI I PRISTUPU KOJE SU TEMELJ ZA IZGRADNJU SVAKOG ODNOSA, PA TAKO I ODNOSA S VOLONTERIMA:

- Komunicirajte s volonterima redovito, jasno i s poštovanjem.
- Budite iskreni, otvoreni i autentični.
- Prema volonterima se ponašajte prijateljski, nikako „šefovski“.
- Provjerite jesu li jasna međusobna očekivanja.
- Dajte redovitu i pravovremenu povratnu informaciju.
- Volonterima postavljajte pitanja koja im otvaraju prostor za kritiku, prijedloge i za identifikaciju novih izazova.
- Dopustite im da pogriješe i potaknite ih da iz pogrešaka uče! Pogreške su nužne za daljnji rast i razvoj.

SVIĐA MI SE NAČIN NA KOJI PRISTUPAŠ VOLONTIRANJU, MISLIM DA SI JAKO DETALJNA.

PRIMIJETILA SAM DA VEĆINU POSLOVA OBAVLJAŠ SAMA, ŠTO NIJE DOBRO ZA TIM. SMATRAM DA BI SE TREBALA VIŠE DOGOVARATI S DRUGIM UČENICIMA.

KAD BI TO UNAPRIJEDILA, TVOJ BI VOLONTERSKI ANGAŽMAN BIO JOŠ BOLJI.

PRIMJER DAVANJA POVRATNE INFORMACIJE PO PRINCIPU +/-/+

ZNAČAJKE POVRATNE INFORMACIJE:

Mora se temeljiti na onom što se **OPAŽA**, a ne na onom što se **PRETPOSTAVLJA**:

NE Uvijek kasniš na volontiranje!

VEĆ Zadnja 3 puta uočila sam da na volontiranje kasniš oko 15 minuta.

Mora biti usmjerena na **PONAŠANJE (SPECIFIČNA)**, a ne na **LIČNOST (OPĆA)**:

NE Ti si tako neodgovorna!

NE Kasniš na volontiranje i našim je korisnicima teško čekati te.

Namjera mora biti **POMOĆ I RAZUMIJEVANJE**.

PRIMJER: Htjela bih znati zbog čega kasniš na aktivnosti, radi li se o tvom rasporedu ili nekim drugim okolnostima. Mogu li ti nekako pomoći?

Mora biti **PRAVODOBNA**.

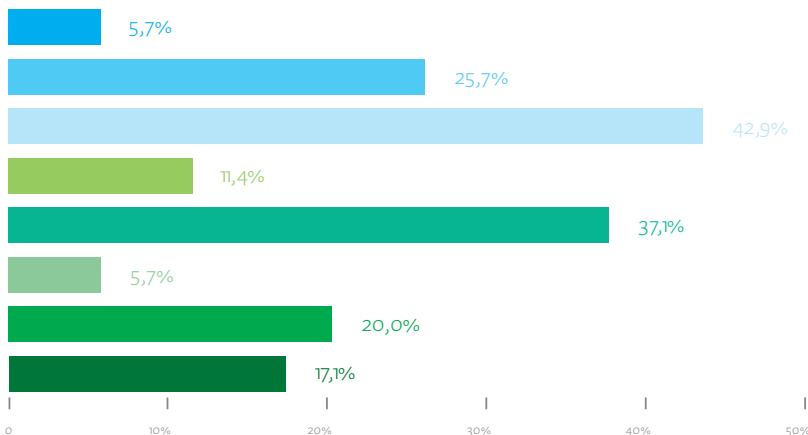
NE Gledam te od prvog dana kako stalno kasniš na volontiranje i do zadnjeg dana se ništa nije promijenilo.

VEĆ Primijetila sam da si zakasnio na prva dva susreta s korisnicima i htjela bih s tobom razgovarati o tome kako se to više ne bi ponavljalo.

Za kvalitetan i iskren odnos s volonterima važno je znati pravilno dati povratnu informaciju. **Povratnom informacijom** jedna osoba (davatelj) daje drugoj (primatelju) poruku o tome kako je doživjela određeno ponašanje te što vidi kao jake, a što kao slabije strane tog ponašanja. Razlikujemo dvije vrste povratnih informacija: **POZITIVNE**, čiji je cilj pojačati poželjna ponašanja i preporučljivo ih je dati pred publikom, te **KOREKTIVNE**, čiji je cilj promijeniti nepoželjna ponašanja i daju se individualno.

KAKO PRATITE I MENTORIRATE RAD SVOJIH VOLONTERA?

Rezultati anketnog istraživanja o volontiranju provedenog na uzorku od 36 odgojno-obrazovnih ustanova na području grada Zagreba, provedenog 2016./2017. godine

- Svaki volonter na dugotrajnoj/višekratnoj poziciji ima mentora
- Kroz organizaciju grupnih i/ili individualnih supervizijskih sastanaka
- Kroz povremeno neformalne razgovore s volonterima
- Volonter na dugotrajnim/višekratnim pozicijama vodi dnevnik rada i/ili izrađuje izvještaje
- Vodimo evidenciju volonterskih sati
- Nemamo kapaciteta pratiti niti mentorirati rad volontera
- Nemamo volonterske pozicije koje zahtjevaju praćenje i mentoriranje
- Ne uključujemo volontere

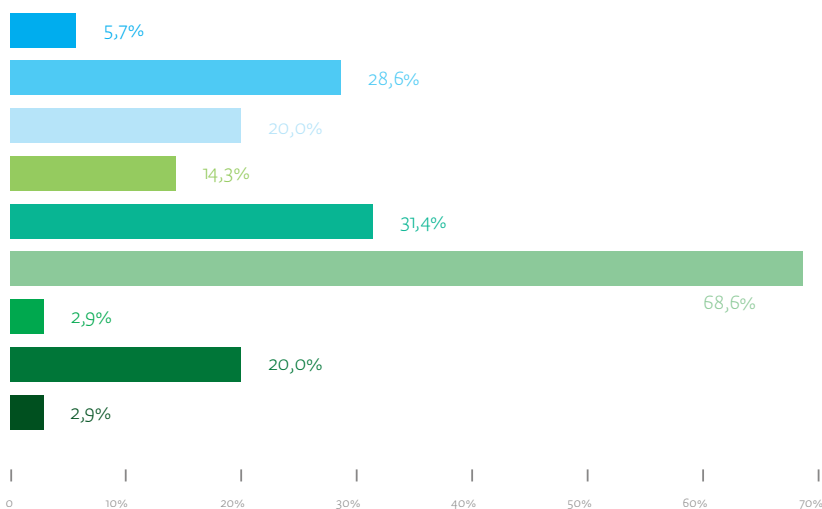
6. Vrednovanje i nagrađivanje volontera

74

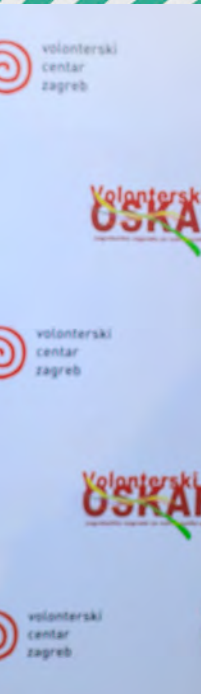
Priznanje, u različitim bojama i oblicima, „valuta“ je kojom vrednujete angažman volontera. Pravednim vrednovanjem i pravodobnim nagrađivanjem volontera izravno utječete na njihovu posvećenost i želju da ostanu povezani s radom školskog volonterskog kluba. Time šaljete poruku da ono što vam volonteri daruju – dobru volju, trud i vrijeme – ne uzimate „zdravo za gotovo“ već da taj poklon primete s pažnjom, da ga prepoznajete i cijenite.

KAKO NAGRAĐUJETE VOLONTERE U SVOJOJ ŠKOLI?

- Izdajemo potvrdu o kompetencijama stečenim volontiranjem
- Organiziramo prigodna događanja za zahvalu i/ili ih nominiramo za različite javne nagrade
- Različitim darovima - npr. knjigama, majicama, kartama za kazalište i sl.
- Mogućnostima besplatne edukacije pohađanja seminara ili konferencija

- Izdajemo pisma preporuke i potvrde o volontiranju i/ili volonterske knjižice
- Neformalno, usmenim pohvalama i različitim gestama zahvale
- Ne nagrađujemo ih
- Ne uključujemo volontere
- Nekako drugačije

Finalistica
Volonterskog
Oskara 2020.,
Lara Andrić

VOLONTERSKI OSKAR, NAGRADA ZA NAJBOLJEG VOLONTERA ILI VOLONTERKU GRADA ZAGREBA

Volonterski Oskar godišnja je nagrada za volontera/volonterku godine koju Volonterski centar Zagreb dodjeljuje za individualan volonterski doprinos na području Grada Zagreba. Dodjeljivanjem Volonterskog Oskara želimo istaknuti poseban i nezamjenjiv doprinos koji volonterke i volonteri daju razvoju zajednice i poboljšanju kvalitete života u Gradu Zagrebu.

Načine vrednovanja i nagrađivanja volontera možemo podijeliti na **neformalne** i **formalne**. Preciznije rečeno, na one jednostavne, koje možete prakticirati svaki dan, te one zahtjevnije, koje koristite rjeđe, kada želite stvoriti posebno ozračje priznanja ili slavlja. Evo nekih od mogućih načina:

Iz priloženih primjera formalnih i neformalnih načina nagrađivanja škola može osmisliti vlastiti sustav nagrađivanja volontera. Pored toga, škola može odati veliko priznanje svojim volonterima tako što će ih prijaviti na različite lokalne i nacionalne natječaje za dodjelu volonterskih nagrada. Brojni regionalni i volonterski centri također svake godine povodom Međunarodnog dana volontera dodjeljuju godišnje volonterske nagrade, o kojima možete pročitati više na mrežnim stranicama volonterskih centara.

NEFORMALNO

NAČINI VREDNOVANJA I NAGRAĐIVANJA:

Jednostavno – kažite „hvala“.

KADA IH KORISTITI?

Kad god je prilika – najvažnije je da je vaše „hvala“ autentično.

Prosljedite volonterima informacije koje bi im mogle biti od interesa.

Kada do vas stigne informacija o stipendiji ili ljetnoj školi.

Organizirajte zajednički obrok, druženje, izlaske ili proslave.

Sukladno prilikama i mogućnostima.

Poklonite volonterima karte za kino, kazalište, sportski događaj ili kakvu drugu manifestaciju.

Povežite se s lokalnim kulturnim ili sportskim društvima jer im je vrlo često drago pokloniti nekoliko karata ljudima koji rade za dobro zajednice.

Nagrađite volontere majicom, rokovnikom ili torbom s motivima škole ili malim poklonom.

Prilikom Međunarodnog dana volontera (MDV), rođendana ili blagdana.

Čestitajte rođendan i blagdane koje slave.

Kada ih slave.

Pružite im priliku da ispričaju svoje iskustvo u medijima.

Samo za one koji vole medijske nastupe! I kada se pojavi primjerena prilika.

Primijetite ako nešto ne valja i ponudite razgovor ili samo otvoreno uho.

Prema potrebi.

Uključite volontere u donošenje odluka o poslu koji radi.

Kada procijenite da su stekli dovoljno iskustva da mogu zrelo suodlučivati o tim pitanjima.

Podržite volontere u pokretanju neke nove inicijative.

Kada procijenite da su i volonteri i vaš Klub za to spremni.

Odajte javno priznanje i dodijelite zahvalnicu.

Prigodom Međunarodnog dana volontera (MDV, 5. prosinca) ili drugog važnog dana za školu. Idealna prilika za uručivanje zahvalnica je na Dan škole ili na dan podjele svjedodžbi pa se volonterima njihove zahvalnice uručuju isti dan kada se uručuju i pohvalnice. Na taj način zaista javno pred razredom volonteri dobivaju poruku da je njihov trud škola prepoznala i nagrađila.

Napišite pismo preporuke.

Kada volonteri upisuju srednju školu ili fakultet.

Posvetite posebnu pozornost izradi potvrde o volontiranju ili potvrde o kompetencijama stečenim volontiranjem.

Kada zatraži.

Nominirajte volontere za neku od volonterskih nagrada

Prilikom raspisivanja natječaja (obično ujesen, s dodjelom na Međunarodni dan volontera).

FORMALNO

7. Evaluacija volonterskog programa i angažmana volontera

Volonterke
Volonterskog kluba
I. gimnazije Zagreb
obilježavaju Dan
ružičastih majica

Evaluacija volonterskog programa proces je koji se provodi kako bi se izmjerili rezultati, promjene i učinak programa na osnovi usporedbe ciljeva i podciljeva postavljenih na početku programa s rezultatima i ciljevima postignutim na završetku programa. Glavni je cilj evaluacije kontinuirano unapređivanje volonterskog programa, a na nju ne treba gledati kao mogućnost kritike, nego kao **mogućnost učenja, poboljšanja rada i odnosa te podizanja kvalitete usluga i programa**. Također, evaluacija je dvosmjernan proces i budite i vi kao odgovorne osobe i predstavnici škole otvoreni za primanje povratnih informacija i kritika kojih će sigurno biti, a jako je važno da ih dobijete jer je to jedini način da sagledate sebe i unaprijedite svoj rad i rad školskog volonterskog kluba.

U procesu evaluacije tražimo odgovore na sljedeća pitanja:

- Koji je utjecaj programa i koja je njegova uspješnost za ciljano skupinu?
- Koliko smo doprinijeli rješavanju nekog konkretnog problema?
- Koja je razina zadovoljstva ili opterećenja ostalih sudionika u volonterskom programu?
- Koja je razina zadovoljstva ili opterećenja ostalih sudionika u volonterskog programu?
- Koliko je vaš program održiv u financijskom i programskom smislu?
- Koji su konkretni koraci za poboljšanje programa i mogućnosti za kreiranje novih?

Kada dobijemo odgovore na gore navedena pitanja, lakše ćemo utvrditi i jesmo li na učinkovit način ostvarili ciljeve zadane planom školskog volonterskog programa. Volonterski program mogu evaluirati svi koji su u njemu i sudjelovali, bilo da su ga izravno provodili, koristili ili bili svjedoci njegove provedbe.

Nakon što dobijete povratne informacije od sudionika koji su vam važni u programu, sljedeći je korak napraviti analizu svih dobivenih informacija. Rezultate evaluacije možete prikazati različitim grafikonima i na taj ih način zanimljivije predstaviti svima kojih se tiču, ali i vašoj zajednici te tako dobiti i javnu potporu. Također, rezultati evaluacije mogu vam koristiti i za pripremu prijedloga projekata jer ćete mogućim donatorima jasno prikazati rezultate svojeg rada i svoju spremnost i otvorenost za daljnji razvoj, ali i otvorenost za propitivanje i mišljenja drugih.

I. gimnazija Zagreb

Volonterski klub I. gimnazije, osnovan 2007., postao je zaštitnim znakom škole i I. gimnazija dobitnica je Državne nagrade za razvoj volontiranja. VK Prve čini oko 20 učenika koji aktivno sudjeluju u osmišljavanju i provedbi školskih akcija, promociji volonterstva te edukacijama. Akcije su humanitarnog, ekološkog i edukativnog karaktera, a korisnici su djeca predškolske dobi, djeca iz siromašnijih obitelji, starije osobe iz lokalne zajednice i dr.

Volonteri VK Prve aktivni su članovi svoje zajednice: sudjeluju u tradicionalnoj humanitarnoj akciji I. gimnazije „Kap dobrote“ koja se organizira već više od 25 godina i kojom se prikupljaju sredstva za školski Fond solidarnosti i Fond izvrsnosti; sudjeluju i u manifestaciji Hrvatska volontira, a u zadnjem su izdanju volontirali s djecom predškolske dobi u vrtiću iz lokalne zajednice; prikupljaju sredstva od ekološkog zbrinjavanja i recikliranja plastičnih boca, kojima financiraju posjete, darivanje i volontiranje u Bolnici za kronične bolesti djece u Gornjoj Bistri; sudjelovali su i u ekološkoj kampanji „Zasadi stablo, ne budi panj“ i provodili brojne humanitarne akcije, poput prikupljanja slatkiša za djecu Caritasa, potrepština za obitelji Čučerja nastradale u potresu te prikupljanja igraćaka za djecu u akciji „100 osmijeha za 100 djece“.

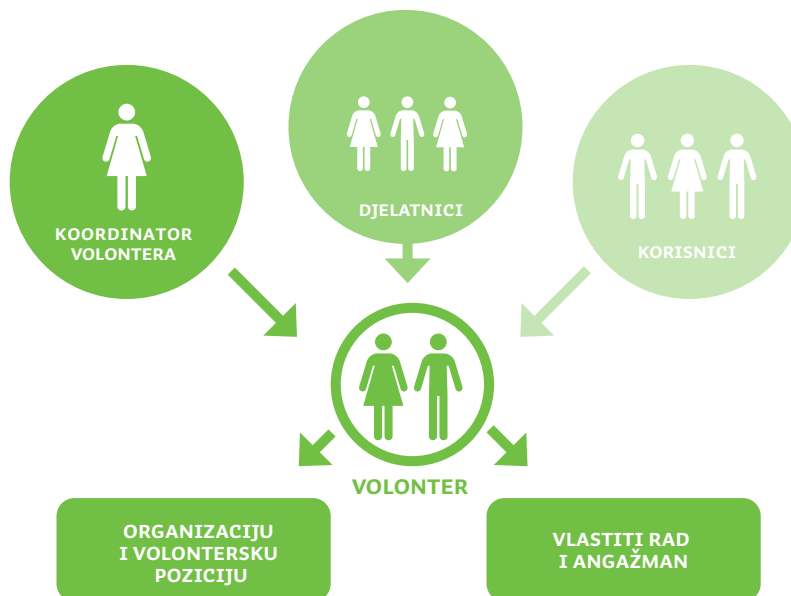
VK Prve između ostalog već godinama puni školske trofejne vitrine nagradama: volonterke Kluba već su dva puta osvojile Volonterskog Oskara, godišnju nagradu za izniman volonterski doprinos na području grada Zagreba, ulaskom među troje finalista – Marija Gašparović 2012. godine, a Martina Hodinjš 2016. godine. Uz to, 2014. godine I. gimnazija dobila je i državnu nagradu za volontiranje odlukom Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva.

Kao školska psihologinja prepoznajem važnost volontiranja učenika za njihov osobni rast i razvoj u društveno odgovorne mlade ljude, senzibilizirane za potrebite članove zajednice, angažirane u stvaranju pozitivnog ozračja u školi i pozitivnih promjena u društvu u cjelini.

Vlasta Lukačević,
koordinatorica Volonterskog kluba I. gimnazije

Evaluacija angažmana volontera

bavi se procjenjivanjem angažmana volontera, kao i procjenjivanjem njihova osobnog razvoja te, iako se provodi kontinuirano tijekom volontiranja, preporučujemo da si odredite periodične sastanke s volonterima koje možete nazvati razvojno-evaluacijskim i održavate ih, npr. jednom mjesečno ili svaka tri mjeseca. Pri evaluaciji odabiremo područja koja ćemo evaluirati, a potom na osnovi njih i metode evaluacije. Predlažemo sljedeća područja evaluacije volonterskog angažmana: opće zadovoljstvo volontiranjem, usklađenost zadataka s opisom pozicije, stečena znanja i vještine, suradnja s drugim uključenima, sudjelovanje u donošenju odluka i preuzimanje odgovornosti, identifikacija novih područja rada.

Evaluacija angažmana volontera nije jednosmjerni proces. Volonter je u središtu i on sam procjenjuje svoj angažman, ali i organizaciju, dok njegov angažman procjenjuju djelatnici organizacije s kojima je surađivao, ali i korisnici.

A young woman with brown hair, wearing a red hoodie, black pants, pink sneakers, and a blue surgical mask, is kneeling on an asphalt surface. She is using a brush to paint a green stripe on the ground. A bucket of green paint is visible to her right. The background shows a fenced outdoor area, possibly a sports court, with trees and a building in the distance.

iv.

PRIČE IZ
ŠKOLSKIH
VOLONTERSKIH
KLUBOVA

Volonteri OŠ
Franje Horvata
Kiša Lobar u
volonterskoj
akciji

Priče iz školskih volonterskih klubova

Biti volonter i volontirati jedno je od mojih najdragocjenijih životnih iskustava. Izuzetno mi je drago da to svoje iskustvo mogu prenijeti učenicima u mojoj školi. Teško je riječima opisati sve pozitivne učinke i razloge volontiranja, kao i motiviranja učenika na isto. To se jednostavno osjeća. Vjerujem da sam to barem jednim malim dijelom uspjela prenijeti svojim učenicima. Volontirajući i pomažući drugima, postajemo bolje osobe. Uz volontiranje shvaćamo koliko čak i naš najmanji doprinos nečemu može pomoći, a ono što osjećamo u sebi nakon volontiranja, neprocjenjivo je. Ako sam i jednog svog učenika potaknula da tijekom života volontira i nesebično pomaže bez očekivanja bilo čega zauzvrat, moj se trud da ih motiviram na volontiranje isplatio.

Silvija Glavočić,
koordinatorica školskog volonterskog kluba,
Druška ekonomska škola Zagreb

Posjet volonterki
Volonterskog
kluba I. gimnazije
učenicima
Osnovne škole
Retkovec

Osnovna škola Retkovec Zagreb

Od ove je školske godine u našoj školi uspostavljen Volonterski klub Retko te je upravo pri kraju velika humanitarna akcija za pomoć OŠ Dragutina Tadijanovića iz Petrinje i SOS dječjem selu Lekenik. U humanitarnu se akciju uključio velik broj učitelja i učenika te su svojim prilozima, pismima i crtežima razveselili djecu iz Petrinje i Lekenika. Prikupljao se školski pribor, higijenske potrepštine i slatkiši i pisali smo pisma podrške djeci, a u ovu akciju volonterskog kluba uključili su se i roditelji te su ponudili prijevoz prikupljenih donacija.

Prošle sam školske godine, nakon posjeta Volonterskog kluba I. gimnazije, na njihovu preporuku stupila u kontakt s udrugom Leo klub tri kule Zagreb te smo uoči Božića u suradnji s njima sudjelovali u humanitarnoj akciji prikupljanja igračaka, slatkiša i školskog pribora. Također smo proveli uspješnu akciju prikupljanja sredstava prodajom ručno izrađenih ukrasa na božićnom sajmu za potrebe medicinske skrbi za djecu iz udaljenih područja Argentine uključujući se u sklopu eTwinning projekta Pay it forward u humanitarni projekt Global Giving – Pediatric Services in Remote Areas of Argentina. Učenici koji su sudjelovali u ovoj humanitarnoj akciji na globalnoj razini bili su sretni i ponosni što su dali svoj doprinos i uspjeli pomoći djeci koja nisu imala adekvatnu medicinsku skrb uviđajući da mogu uložiti dio svog vremena i pomoći nekom tko je daleko od njih i treba njihovu pomoć i podršku.

Drago mi je što sam potaknula osnivanje volonterskog kluba pozivanjem i kontaktiranjem Volonterskog centra Zagreb i sudjelovanjem na edukaciji o razvoju školskih volonterskih klubova VCZ-a. Također mi je drago što sam povezivanjem s Volonterskim klubom I. gimnazije uspjela među svojim učenicima potaknuti volju za volontiranjem te ih se nakon toga sve više počelo uključivati u humanitarne akcije te volonterske programe koje smo radili u sklopu međunarodnih eTwinning projekata te su uvidjeli važnost pomaganja djeci diljem svijeta.

Ksenija Todorović,
koordinatorica
volonterskog kluba Retko

Volim sudjelovati u humanitarnim akcijama jer je to prekrasan osjećaj kada znaš da si nekome pomogao. Uvijek pokušavam biti na raspolaganju nekome komu je potrebna pomoć te sam stoga odlučio sudjelovati u raznim humanitarnim akcijama u sklopu Volonterskog kluba Retko naše škole. Također sam odlučio sudjelovati u natječaju HEPA te je videozapis koji sam snimio omogućio da naša škola dobije nova računala što mi daje poseban osjećaj jer sam time pomogao našoj školi kako bi ostalim učenicima pružila priliku za što kvalitetnije obrazovanje. Zadnja humanitarna akcija u koju sam se u sklopu našeg Volonterskog kluba uključio bila je vezana za prikupljanje školskog pribora, slatkiša i higijenskih potrepština za OŠ Dragutina Tadijanovića iz Petrinje i djecu iz SOS dječjeg sela Lekenik. Želim se i dalje uključivati u sve slične projekte kojima mogu pomoći drugima, zatim okolišu i životinjama kako bi ovaj svijet u kojem živim postao ljepši, sretniji i humaniji, a svako naše malo djelo i odvajanje malo našeg slobodnog vremena za pomaganje i volontiranje može doprinijeti tomu da svijet postane bolje, ljepše i zdravije mjesto za život.

Borna, 7.c,
volonter školskog volonterskog
kluba Retko

Osnovna škola Stjepana Bencekovića Zagreb

U Osnovnoj školi Stjepana Bencekovića pripremljen je plan volonterskog programa za školsku godinu 2020./2021.:

Aktivnosti za razvoj solidarnosti i zajedništva:

- vršnjačka pomoć (učenici predmetne nastave pomažu učenicima razredne nastave)
- božićna humanitarna akcija – prikupljanje hrane za potrebite
- obilježavanje međunarodnih dana – Dan ljubaznosti (dijeljenje besplatnih zagrljaja i kolačića), Dan društvenih igara (priprema i organizacija druženja roditelja i učenika te igranje društvenih igara).

Aktivnosti za razvoj lokalne zajednice:

- posjet domu za starije s uvježbanim igrokazom.

Aktivnosti za čist i zdrav okoliš:

- manifestacija Hrvatska volontira (23. – 26. rujna) – jesenja sadnja voćaka u školskom vrtu
- uređenje školskog vrta
- „Zelena čistka“ – čišćenje okoliša škole
- obilježavanje Dana planeta Zemlje
- akcija prikupljanja starog papira.

Neдавно je primjer uspješne volonterske akcije u našoj školi božićna humanitarna akcija u kojoj su učenici produženog boravka nekoliko tjedana prije Božića izrađivali božićne ukrase te ih prodavali svojim ukućanima. Prikupljeni novac donirali smo humanitarnoj udruzi FB Humanitarci Zagreb te na taj način uljepšali Božić siromašnim obiteljima. Pored toga, jednom mjesečno u sklopu produženog boravka učenici oblače rukavice i uzimaju vreće za smeće te čiste okoliš škole, a svakodnevno učenici produženog boravka jedni drugima pomažu oko pisanja domaćih zadaća.

Dora Carević,
školska koordinatorka
volontera

Osnovna škola Augusta Šenoae Zagreb

Od ove školske godine uspostavljen je školski volonterski klub – Šenoini volonteri. Volonteri 1. e razreda već su stigli provesti nekoliko velikih volonterskih akcija: prikupljali smo hranu za napuštene životinje, prikupljali pomoć i slali pisma potpore djeci s područja pogođenih potresom, prikupljali smo knjige i izrađivali ukrase za otočnu knjižnicu na otoku Molatu, slali smo čestitke i prigodne ukrase korisnicima Doma za starije i nemoćne Centar (za Božić, Uskrs i Dan obitelji) te postavljali i brinuli o hotelima za kukce u školskom dvorištu. Tjedno se sastajemo i pružamo pomoć u učenju te čitamo priče koje pomažu djeci u raznim situacijama, a učenici se nalaze jednom tjedno i dogovaraju o manjim tjednim i većim mjesečnim akcijama.

Petrunjela Krajačić,
koordinatorka
Šenoinih volontera

Posjet Šenoinih volontera Domu za starije osobe Trešnjevka

Priče iz školskih volonterskih klubova

Osnovna škola Franje Horvata Kiša, Lobor

U našoj školi nije uspostavljen školski volonterski klub, no učenici često sudjeluju u raznim volonterskim akcijama organiziranim na razini škole, od kojih bismo rado istaknuli tri. Prva je akcija uređivanje školskog prostora, a u akciji su sudjelovali učenici i učitelji škole. Akcija je bila od izuzetne važnosti jer se održala neposredno nakon prvog vala COVID-19 i potpunog zatvaranja. Učenici su imali priliku međusobno se družiti što im je tijekom nastave na daljinu najviše nedostajalo. Upravo radi te želje za ponovnim socijalnim kontaktom, ova je volonterska akcija imala veliku važnost. Druga je volonterska akcija izrada senzomotoričkog poligona na školskom igralištu područne škole. Ta je akcija važna radi međuvršnjačke solidarnosti, pomaganja i sloge. Učenici matične škole izradili su poligon, a cijela je akcija bila dobra prilika za povezivanje i druženje učenika matične i područne škole. Trećom volonterskom akcijom podržali smo organizaciju sportskih igara Moj prijatelj i ja koje naša škola tradicionalno održava. U tu su aktivnost uključeni svi djelatnici i učenici škole. Svatko ima priliku i izbor uključiti se u aktivnost koja najviše odražava njegove jake strane (npr. organizacija, infopult, pripremanje likovne izložbe, literarni radovi). Sportske igre Moj prijatelj i ja promiču inkluzivna načela te potiču učenike na međusobnu suradnju.

Magdalena Dugan,
školska koordinatorka volontera

Humanitarna
akcija
POvežIMO SE

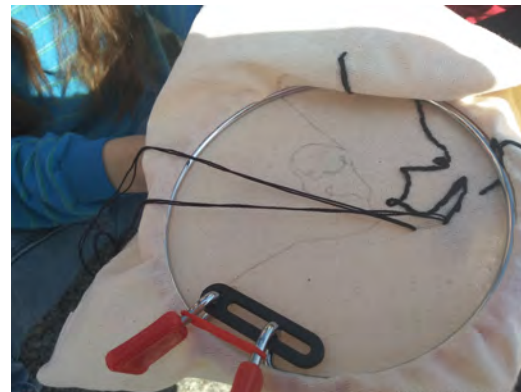
IX. gimnazija Zagreb

Od volonterskih aktivnosti posebno bih istaknula našu zadnju veliku humanitarnu akciju za potresom oštećenu Srednju školu u Petrinji. IX. gimnazija organizirala je humanitarnu akciju POvežIMO SE za potresom oštećenu Srednju školu iz Petrinje. Zahvaljujući toj akciji, u našoj je školi vladalo kreativno-humanitarno ozračje. Vrijedni članovi naše volonterske zajednice vezli su različite motive na platnene vrećice koje smo poklanjali donatorima u znak zahvalnosti za njihove donacije. Sav potreban materijal za humanitarnu akciju financiran je iz projekta „Školska volonterska zajednica – snaga za održivi razvoj“ čiji je nositelj Volonterski centar Zagreb, a naša škola partner u provedbi projekta.

Katarina Friščić,
koordinatorka
Volonterskog kluba IX. gimnazije

Volonter je osoba koja svoj trud i vrijeme ulaže u pomoć drugima, ali i sebi. Iako volonteri ne dobivaju novac za svoj rad, smatram da dobivaju nešto puno više. Uz volonterski rad možemo steći nova prijateljstva, nova znanja te susresti razne ljude, mjesta i kulture. Pored svega toga volonter dobiva jedan poseban osjećaj blagostanja u srcu i duši, a to je ono najljepše i u ovo vrijeme svima nama najpotrebnije. U humanitarnu akciju POvežIMO se, vezanjem za školu u Petrinji, uključio sam se kako bih mogao raditi nešto što volim, a u isto vrijeme pomagati. Razne akcije u kojima sam sudjelovao često iziskuju naporan rad. Vezom se bavim i inače, opušta me, a ovako spajam ugodno s korisnim.

Luka, 1. b,
volonter
Volonterskog kluba
IX. gimnazije

Učenci
školskog
volonterskog
kluba Dvorište
u akciji sadnje

Osnovna škola Dalj

Današnje društvo obilježavaju brz način života i digitalna tehnologija i često se u svakom području života, pa tako i u obrazovnom, zanemaruju praktične i tehničke vještine koje je potrebno razvijati kod djece i mladih. Kada smo razmišljali o pokretanju volonterskoga kluba u školi, to je bila jedna od ideja vodilja. „Želimo gledati kako rastu naša stabla koja smo zasadili, kako rastu naši učenici, ali i kako raste broj učenika u našoj školi i kako rastu nove prilike u ovoj sredini“, kažu voditeljice Volonterskoga kluba „Dvorište“ OŠ Dalj, nastavnice Lidija Prša Plazibat, Sandra Rabrenović i Daniela Maršalek koje su osnovale Volonterski klub i organizirale prve volonterske akcije u školi i tako označile početak djelovanja volonterskoga kluba.

Kao uvod u osnivanje volonterskog kluba u našoj su školi održane tri radionice na kojima su učenici učili o volontiranju, davali prijedloge za volontiranje u svojoj sredini te izrađivali predmete od recikliranoga materijala. U to smo vrijeme uspostavili suradnju s predstavnicima lokalne zajednice čiju podršku imamo. Prva volonterska akcija bila je „Rastimo zajedno“ – uz školsku je ogradu zasađeno osam sadnica likvidambra, dvije sadnice hrasta i jedna sadnica ginka. Klub je osnovan u projektu „Vrline znanja – ulaganje u ljude i zajednice“ koji provode Dkolektiv Osijek, Zaklada Slagalica Osijek, Zeleni Osijek, Grad Osijek, OŠ A. G. Matoša Čačinci i Medicinska škola Osijek, a financira Ured za udruge Vlade RH kroz švicarsko-hrvatski program suradnje. Dio je sadnica osiguran u akciji „Zasadi stablo, ne budi panj“ čime je škola postala i dijelom te velike akcije sadnje stabala. Učenici su pokazali svoju spretnost i spremnost uređivati okoliš svoje škole. Preostaje brinuti se o sadnicama i gledati kako rastu. Slijedi bojenje školske ograde

i sudjelovanje u Zelenoj čistki. Naša se škola uključila i u inicijativu „Učitelji za učitelje Petrinje“ te su iz Dalja u Petrinju otišle kutijice veselja s porukama za nove prijatelje – učenike OŠ „I. G. Kovačić“ u Gori kod Petrinje.

Od kada smo prije više od godinu dana počeli spominjati volontiranje i volonterski klub u našoj školi imamo, zapravo, slatke muke – kako organizirati velik broj učenika koji želi sudjelovati. Sve se, naravno, zakompliciralo nastupanjem epidemioloških mjera, nastavom na daljinu i oprezom na svakom koraku. To nas je omelo u ambicioznim planovima kojima smo krenuli u projekt. Ipak, pronašli smo način kako održati duh volontiranja, zajedništva i dobrote i u takvim uvjetima. Osmislili smo akcije i aktivnosti u kojima naši učenici sudjeluju unutar svojih razrednih skupina, a da, opet, ostvarimo ciljeve i postignemo ono što smo željeli – aktivno sudjelovati u unaprjeđenju života u našoj sredini i izgradnji duha zajedništva. Globalno nepovoljna situacija utjecala je na ključnu spoznaju vezanu za volontiranje, a to je orijentiranost na zajednicu: Ono što smo ranije učili u teoriji, sada se nametnulo samo po sebi jer je jačala svijest o upućenosti na druge i želja za suradnjom. Krenuli smo dovršavati svoje volonterske aktivnosti, ali pritom spontano uključujući mnoge članove naše općinske zajednice. Može se, stoga, reći, da je naše Dvorište i prije proljetnog čišćenja i pospremanja doživjelo preobrazbu. Naši su učenici pokazali svoju spretnost i spremnost uređivati okoliš svoje škole. Preostaje brinuti se o sadnicama i gledati kako rastu, a rast ćemo zajedno.

Daniela Maršalek,
koordinatorka školskog volonterskog kluba Dvorište

Za mene je volontiranje dobrovoljna akcija koja pomaže ljudima, ali i životinjama. Drago mi je kada ljudi sudjeluju u takvim akcijama u kojima mogu pokazati da vole pomagati drugima i da im je stalo do drugih. Voljela bih sudjelovati u više volonterskih akcija i žao mi je što je korona puno toga zaustavila i odgodila.

Nataša,
volonterka školskog volonterskog kluba Dvorište, OŠ Dalj

Čim su nas nastavnici pozvali na volontiranje, javila sam se. Volim sudjelovati u svim aktivnostima, volim upoznavati nove prijatelje i nekim zajedničkim trudom napraviti nešto lijepo i dobro za druge ljude. Volontiranjem možemo učiniti puno lijepih djela. Voljela bih da naš volonterski klub promijeni našu školu tako da dobijemo više mjesta i prilika za druženje.

Barbara,
volonterka školskog volonterskog kluba Dvorište, OŠ Dalj

Pridružila sam se grupi za volontiranje jer mislim da je važno imati ljude koji barem malo pomažu oko svega i onda nam je svima bolje. Možda neki misle da je ono što volonteri rade uzalud, ali male su stvari najvažnije.

Dora,
volonterka školskog volonterskog kluba Dvorište, OŠ Dalj

Priče iz školskih volonterskih klubova

VK Vrapci u
blagdanskoj
humanitarnoj
akciji Malim
koracima do
srca prikuplja
sredstva za
Kliniku za dječje
bolesti Zagreb

Škola za medicinske sestre Vrapče

Volonterski klub Vrapci djeluje od 2014. godine. U klubu djeluju učenici i nastavnici, a povremeno se uključuju i roditelji. Početkom školske godine planiraju se aktivnosti koje imaju za cilj osnaživanje učenika kao aktivnih i odgovornih dionika lokalne zajednice uz izgradnju školske volonterske zajednice. Volonterski program uključuje edukaciju učenika o volonterstvu i nenasilnoj komunikaciji i medijaciji, održivom razvoju te uključivanje učenika u volonterske aktivnosti. Članstvo u klubu započinje ispunjavanjem prijavnice i suglasnosti roditelja za učenike mlađe od 18. godina. Izvješće o realiziranom broju volonterskih sati podnosimo Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Volonterske aktivnosti upisujemo u volonterske knjižice, a volonteri dobivaju i zahvalnice povodom Međunarodnog dana volontera. Volonterskim programom nastojimo kod učenika razvijati pozitivnu sliku o sebi, doprinijeti izgradnji svijesti o sebi kao članu zajednice s odgovornostima prema sugrađanima, javnom dobru i okolini te poticati pripadnost zajednici. Uz organizacijske i praktične vještine učenici iskazuju empatiju i spremnost na humanu i proaktivno djelovanje u zajednici u smislu doprinosa pozitivnim društvenim promjenama. Volonterskom suradnjom s Volonterskim centrom Zagreb (Hrvatska volontira), Forumom za slobodu odgoja (Promijeni svijet medijacijom, Pokreni promjenu, Mladi pokreću promjene),

Hrvatskom udrugom medicinskih sestara (priprema poklona za štitičnike Doma Lobar-grada, obilježavanje Međunarodnog dana medicinskih sestara), Hrvatskom udrugom za Alzheimerovu bolest (Prijatelji demencije), Udrugom Cedar (vršnjačka edukacija i promocija bezalkoholnih navika mladih), UNICEF-om i socijalnim i zdravstvenim ustanovama u lokalnoj zajednici promičemo školu i zanimanje medicinska sestra opće njege – medicinski tehničar opće njege. Postižemo i ostvarenje očekivanja međupredmetnih tema iz osobnog i socijalnog razvoja, građanskog odgoja i obrazovanja, zdravlja, poduzetništva i održivog razvoja. Provodimo aktivnosti za razvoj solidarnosti i zajedništva u školi u vidu humanitarnih akcija za pojedine učenike kao i za pojedince, obitelji i ustanove u lokalnoj zajednici, (Od srca, Jedna kava dvije čokolade, Božićna čarolija i Škole za Afriku, Božićni sajam). Tijekom pandemije organizirali smo dvije volonterske aktivnosti za korisnike Doma za starije osobe sveti Josip Zagreb (Kad Vrapci zapjevaju i Pjesma na dar). Brinuli smo se za čist i zdrav okoliš uređenjem terase u školi, sadili cvijeće i oslikavali klupe uz volontersku suradnju s djelatnicima Hrvatske Lutrije (Naše mjesto pod suncem). Imamo svoj prepoznatljiv logo, majice, a volonterske aktivnosti promičemo na Facebook profilu volonterskog kluba Vrapci i stranici Škole za medicinske sestre Vrapče.

Mirjana Kozina,
koordinatorka volonterskog kluba Vrapci

Kada se moja kći odlučila na organiziranje akcije u kojoj je u prvom planu pomaganje djeci, osjećala sam se ponosno. Svakodnevno pomaže i trudi se biti bolja verzija sebe. Ja sam tu kao podrška i podržavam ju u njezinim naumima. Znam da joj moja pomoć puno znači i olakšava. Kako ona pomaže drugima, pa i meni, tako se i ja trudim pomoći njoj i drugima. Volontirati znači pomoći drugima i na taj način ispuniti sebe. Poručujem roditeljima – podržavajte svoju djecu i što više pomozite drugima.

Kamelija,
majka volonterke
Volonterskog kluba Vrapci

Za mene volontirati znači dati ono što je nama najvrednije, a to je vrijeme. Moja je baka znala govoriti da ništa ne radimo za druge, nego uvijek za sebe. Time se ja vodim. Volontirajući, imam osjećaj da, osim što mogu pomoći drugima, time više ja dobivam. U meni se budi osjećaj ispunjenosti i dirnutosti sa svima s kojima se susrećem i mogu im pomoći.

Martina,
profesorica,
Škola za medicinske sestre Vrapče

Druga ekonomska škola Zagreb

Puno je aktivnosti koje su realizirane, a najponosniji smo na naše posjete domu za starije, Onkološkom odjelu u zagrebačkoj bolnici Rebro, Pučkoj kuhinji svetog Josipa na zagrebačkoj Trešnjevci i Kući svete Terezije od Malog Isusa za nezbrinutu djecu na zagrebačkom Vrhovcu. U božićno vrijeme učenici izrađuju čestitke i božićne ukrase, a od njihove prodaje kupujemo namirnice za obitelji u potrebi. Svakoj akciji našeg Volonterskog kluba rado se odazovu učenici i profesori te međusobnom sinergijom pokrećemo lavinu dobrih djela i lijepih priča.

Meni su posebno dojmivi posjeti Kući svete Terezije od Malog Isusa gdje njegujemo višegodišnju tradiciju posjeta. Količina ljubavi koju dobijemo u igri s djecom i razgovoru s časnim sestrama ne da se riječima opisati, a učenici nakon svakog posjeta odmah pitaju profesorice kada ćemo opet ići. U svojem volonterskom angažmanu u sklopu školskog volonterskog kluba uvidjela sam kako mladi ljudi, unatoč mnoštvu primamljivih sadržaja, nakon nastave radije izaberu pomaganje i druženje u organizaciji Volonterskog kluba i time pokazuju visoku osjetljivost prema ranjivim skupinama društva. Kao profesorica, jako sam ponosna na sve naše volontere i profesore koji rado poklanjaju svoje slobodno vrijeme jer, kao što je netko već davno rekao, dan u kojemu nismo ništa učinili za drugoga izgubljen je dan.

Ana Karlović,
školska koordinatorka volontera

Kad sam čula da bih trebala napisati nekoliko rečenica o posjetu domu za nezbrinutu djecu, obradovala sam se. No, izgleda da nisam znala da će biti toliko teško opisati emocije koje me povezuju s tim posjetom. U jednu sam ruku presretna, puna ljubavi i nježnosti znajući da ta djeca koliko-toliko mogu živjeti normalan život – pohađati školu, vrtić i osjetiti topli zagrljaj časnih sestara. U drugu sam ruku bila prestrašena da ću pokazati previše emocija, možda se čak i previše raznježiti i poslati im pogrešnu poruku.

Iskreno, mogu reći da pamtim svaki detalj, svaki trnac koji je prošao kroz mene prije nego što smo ušli unutra, pamtim svako lice i prostoriju u kojoj smo se nalazili, ali posebno mi je u sjećanju ostao maleni dječak. Na prvu je bio veoma strahljiv (skrivaao se iza noge jedne od časnih sestara nadajući se da ga mi nećemo vidjeti i primijetiti). No, upravo suprotno, ukrao je moju pozornost tog trena i na kraju sam se baš s njim najviše družila. Teško je opisati koliko su ta djeca divna, koliko je samo divan osjećaj provoditi vrijeme s njima. U tom druženju svima su nam pokazali koliko ljubavi imaju.

Andrea,
3. razred, Volonterski klub
Druge ekonomske škole

Moram reći da sam ostala dirnuta posjetom domu za nezbrinutu djecu. Dio koji je na mene ostavio snažan dojam, čin je nesebičnog davanja sebe i svojega vremena da bi se drugomu čovjeku olakšalo i pomoglo onda kada mu je to stvarno potrebno, a što

svakodnevno čine časne sestre i stručno osoblje u domu. Ovo iskustvo navelo je i mene samu da se zapitam: „Mogu li i ja izdvojiti malo više svojeg vremena ili možda sredstava da pomognem nekome komu to stvarno treba?“ No, koliko god smo mi dali njima, oni su nama dali još i više jer su i učenike i nas profesorice u pratnji podsjetili na neke uistinu važne stvari.

Natalija Volarić,
profesorica

Kuća svete Terezije od Malog Isusa za nezbrinutu djecu već nekoliko godina radosno dočekuje volontere Druge ekonomske škole u Zagrebu. Susreti s učenicima i profesoricama uvijek su našim korisnicima donosili puno radosti, upoznavanje novih dragih lica i vrijeme ispunjeno smijehom i igrom. Bilo je dirljivo promatrati međusobno druženje i obogaćivanje, sklapanje poznanstava i međusobnu igru u kojoj su jednako uživali i srednjoškolci i djeca, a i profesorice. Od srca zahvaljujemo svima koji su na bilo koji način sudjelovali u organizaciji ovih susreta. Zahvaljujemo ponajprije za otvorena srca i puno ljubavi i podrške koju smo osjetili. Zahvaljujemo i za korisne i lijepe stvari kojima ste nas svaki put obdarili i tako nam olakšali brigu za djecu. Nadamo se da u srcima svakog volontera i dalje gori plamen dobrote i požrtvornosti za one koji su u potrebi.

Djeca i tete
iz Kuće svete Terezije

Volonterke Druge ekonomske škole Zagreb u posjetu Kući svete Terezije od Malog Isusa za nezbrinutu djecu

Priče iz školskih volonterskih klubova

Volonterski klub
Ekonomске i upravne
škole Osijek

Ekonomska i upravna škola Osijek

Školski volonterski klub Ekonomске i upravne škole Osijek djeluje od 2014. godine. Broj se uključenih učenika mijenja, no zadnje se tri godine kreće oko 40 članova. Dvadesetak učenika kontinuirano je angažirano u svim aktivnostima Kluba, dok se ostali učenici uključuju povremeno. U jednoj nastavnoj godini imamo oko šest do sedam većih volonterskih akcija, uglavnom humanitarnog karaktera – s učenicima detektiramo problem u lokalnoj zajednici te prikupljamo pomoć ili pružamo volontersku uslugu (npr. posjet zooškom vrtu i odlazak na sladoled s djecom iz ekonomski i socijalno ugroženih obitelji, igra i druženje s djecom iz skloništa za žrtve obiteljskog nasilja, organizacija prigodne podjele božićnih darova za dvjestotinjak socijalno ugrožene djece uz kostimiranu predstavu, Djeda Božićnjaka i vilenjake). Također, redovito posjećujemo sklonište za pse, doniramo hranu skloništu i vodimo pse u šetnju. Prikupljamo donacije za udrugu za terapijsko jahanje i pomažemo volonterskim radnim aktivnostima.

Sudjelujemo u sportskim manifestacijama, manifestacijama koje promiču ljudska prava, posjećujemo i pomažemo urediti Dom za stare i nemoćne (uređenje vrta, sadnja cvijeća, pomoć u organizaciji manifestacija u Domu – posluživanje hrane umirovljenicima), posjećujemo dječje vrtiće i učimo djecu tradicionalnim igrama te izrađujemo kreativne predmete. Svake godine posjećujemo i uređujemo tzv. bolničko groblje gdje su sahranjeni pokojnici bez obitelji i sredstava za pokop i održavanje groba. Uključujemo se i u mnogobrojne humanitarne akcije u organizaciji udruga civilnog društva u zajednici.

Od volonterskih akcija, istaknula bih da Školski volonterski klub pomaže humanitarnoj udruzi „Rijeka ljubavi“ prikupiti, sortirati i pakirati donirane slatkiše za božićne paketiće za dvjestotinjak djece iz grada Osijeka i okolice koji su korisnici Udruge. Dvadesetak naših učenika svake godine osmisli prigodnu predstavu, uvježba glazbene nastupe te upriliči kostimiranu predstavu za djecu. Tom prilikom, naši učenici, kostimirani u Djeda

Božićnjaka i vilenjake, daruju paketiće djeci. Djeca čiji roditelji nisu zaposleni i koja žive u velikom siromaštvu toga dana imaju priliku, kao i ostali mali sugrađani, doživjeti radost Božića i biti jednaki drugima koji žive u povoljnijim uvjetima.

Jelena Soudil-Prokopec,
koordinatorica školskog volonterskog kluba
Ekonomске i upravne škole Osijek

Ekonomska i upravna škola Osijek i udruga Pobjede druze se već dugi niz godina. Svakom je učeniku odlazak u Azil iskustvo koje bi rado ponovio. I ovaj su nas put oduševili svojim radoznalim njuškicama koje su nas provele kroz nama već znane putove. Zubo, Zdena i Vera samo su neki od psića koji su nam mamili osmijehe ovog utorka. Veselimo se i idućem putu kao i svakome do sada. Obožavam životinje i uživam u svakom posjetu skloništu za pse. Drago mi je da mogu pomoći.

Lucija,
4. razred, volonterka volonterskog kluba
Ekonomске i upravne škole Osijek

Nas sedam učenica, članica Školskog volonterskog kluba iz Ekonomске i upravne škole Osijek, pomogle smo u izradi rekvizita za obilježavanje Međunarodnog dana dječjih prava u sklopu projekta „Učenje u zajednici“. Manifestaciju je inicirala i organizirala Kreativna kućica „Dokkica“ iz Osijeka. Rado smo se uključile jer je manifestacija namijenjena osnovnoškolskoj djeci koja trebaju u najranijoj dobi osvijestiti svoja i tuđa prava. Provele smo zajedno nekoliko zabavnih dana. Volim što kao volonterka mogu dati doprinos ovako važnim događajima. Osjećam se da vrijedim i da se moj doprinos cijeni.

Nika,
3. razred, volonterka volonterskog kluba
Ekonomске i upravne škole Osijek

Volonteri Srednje škole dr. Antuna Barca u Crikvenici izrađuju dvorišne klupe za Pedijatriju KBC-a Rijeka.

Srednja škola dr. Antuna Barca Crikvenica

Školski volonterski klub djeluje četiri godine. U tom je razdoblju kroz klub prošlo više od 100 volontera, a trenutčno je u klubu 45 volontera. Cilj je našeg volonterskog kluba osvijestiti mlade o potrebi volontiranja, pogotovo volontiranja u zajednici. U svrhu toga surađujemo s Centrom Izvor Selce, Azilom za životinje Viškovo, Gradom Crikvenicom te udrugom Stari papir za novi osmijeh. Veseli nas veliki odaziv građana Crikvenice i okolice koji podržavaju naše akcije, pogotovo one humanitarnog karaktera. Posebno bismo istakli suradnju s udrugom Stari papir za novi osmijeh. Uključili smo se u njihovu akciju „Opreмимо dječje odjele“ te smo sudjelovali u nabavki potrepština za dječju bolnicu u Bistri i kupnji stola za stolni tenis za odjel dječje i adolescentne psihologije KBC-a Osijek. Kao najbolji primjer naših akcija istakla bih onu usmjerenu na opremanje dječje bolnice Kantrida u Rijeci. U tu smo svrhu tijekom kolovoza i rujna 2020. prikupljali povratnu ambalažu te smo ta sredstva utrošili za nabavku materijala za izradu dvorišnih klupa prema dogovoru s predstojnicom bolnice. Klupe su izrađivali učenici strojarškog usmjerenja tijekom siječnja i veljače, a oslikale učenice gimnazijskog usmjerenja u

ožujku ove godine. Na taj smo način obuhvatili i lokalnu zajednicu jer smo poziv za donaciju ambalaže objavili u lokalnim glasilima te smo imali velik odaziv građana i tvrtki Grada Crikvenice. Uključili su se i svi učenici škole, što donacijom ambalaže, što volontiranjem prilikom prikupljanja i otkupa iste te na kraju kod izrade i ukrašavanja klupa.

Iva Suden,
koordinatrica
školskog volonterskog kluba

„Na pitanje zašto volontiram i nemam neki konkretan odgovor. U mom se slučaju nakon svake odrađene volonterske akcije tijelo i um hrane, a srce vuče i samo želi još. Smatram da raznim iskustvima i proživljenim situacijama volontirajući, puno učimo i izgrađujemo se kao osobe. Volontiranje je splet lijepih i teških trenutaka i nije uvijek lako, ali osjećaj kojim budete ispunjeni neopisiv je. Po mojem mišljenju svatko bi trebao probati volontirati, barem jednom. Istina, nije sve

za svakoga, ali neke emocije samo se na takav način mogu doživjeti. Stoga sam neizmerno zahvalna profesorici Ivi Suden, ravnateljici Crvenog križa Ireni Gašparović i svima ostalima koji su prepoznali moj potencijal i pobudili u meni želju za volontiranjem.“

Anđela
4. a, volonterka volonterskog kluba
SŠ dr. Antuna Barca

Odlučila sam se za volontiranje kako bih mogla pomagati onima kojima je pomoć potrebna. Smatram da nismo svi, nažalost, u ravnopravnom položaju i da je ljudski pomoći nekome u nevolji. Motivira me kada vidim radost u onima kojima pomažem.

Emma
3. a, volonterka volonterskog kluba
SŠ dr. Antuna Barca

Priče iz školskih volonterskih klubova

Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića, Osijek

Školsko volontiranje u Tehničkoj školi i prirodoslovnoj gimnaziji Ruđera Boškovića razvilo se zahvaljujući inicijativi, otvorenosti, entuzijazmu i angažiranosti učenika, nastavnika, pedagoginje i ravnateljice. Cilj nam je promicati vrijednosti volonterstva uz odgoj za volontiranje mladih, povećati broj volontera u školi i poticati projekte i aktivnosti u koje se mogu uključiti naši volonteri. Program obuhvaća pripremanje mladih za obavljanje volonterskih akcija, informiranje o njima, suradnju s lokalnom zajednicom i udrugama u Osijeku, nagrađivanje volontera te promociju.

Kod nas je volonterski rad prepoznat kao važan element razvoja socijalnog kapitala, a naši učenici ključni su akteri u aktivnostima od općeg dobra. Promičemo vrijednosti volonterstva, potičemo učenike na uključivanje te pružamo organiziranu podršku volonterskim inicijativama. Za svoj smo rad već davne 201. godine dobili Volontersku nagradu Volonterskog centra Osijek jer smo prethodne četiri godine bili uključeni u „Projekt građanin“ te time senzibilizirali velik dio naših srednjoškolaca za razvoj civilnog društva i aktivnoga građanstva. Predstavljanjem različitih tema i izazova na koje mladi nailaze u svojem razvoju već dvanaest godina ujedno i promičemo volontiranje te sudjelujemo u raznim

volonterskim akcijama. Naš volonterski klub „Ruđerica“ osnovan je 2012. godine i obično je pet nastavnika i četrdesetak učenika svake godine uključeno u volonterske aktivnosti.

Budući da smo mješovita škola i imamo različite programe, pokušavamo sve obuhvatiti raznolikim volonterskim aktivnostima: akcijama čišćenja i uređivanja školskog okoliša i lokalne zajednice (primjerice Kopački rit), humanitarnim akcijama (surađujemo s neprofitnim organizacijama Klasje, Crveni križ, Marijini obroci, Osječki Caritas i drugi), akcijama brige o životinjama (Azil za pse, Udruga Mogu) i sudjelovanjem na zadnjih pet godišnjih manifestacija „Hrvatska volontira“. Uključujemo se i u građanski aktivizam promičući građanska prava i surađujemo s Centrom za mir, Nansen dijalog centrom, udrugom Breza, Infocentrom za mlade i udrugom Zdravo trčanje. Prepoznati smo u Gradu da se vrlo rado odazivamo kao volonteri na Ferivi polumaratonu kao vjerni navijači trkačima te sa svojim Školskim zborom dajemo podršku.

Gordana Popović,
koordinatrica
Volonterskog kluba Ruđerica

Ruđerica diže glas tijekom globalnih prosvjeda učenika kojima upozoravaju na klimatske promjene

Volonteri školskog volonterskog kluba Vitamin V u organizaciji humanitarnog koncerta

Ekonomska škola Mije Mirkovića Rijeka

Školske godine 2013./2014. u našoj je Školi, uz podršku udruge Smart, osnovan Volonterski klub pod nazivom „Vitamin V“. Koordinatorice volontera, profesorice Melita Perić, psihologinja i Ivana Mijatović Viskov, prof. njem. jez. i inf., odlučile su se uključiti u projekt „Pokreni sebe, pokreni svijet“ u sklopu kojeg su prošle i edukaciju o menadžmentu volontera. Cilj nam je bio osigurati bolje prepoznavanje i korištenje potencijala koji volontiranje ima u prevenciji nasilja među mladima uz njegovo potvrđivanje kao pozitivnog i privlačnog načina života mladih. Također, volonterskim klubom želimo pružiti učenicima priliku da se razvijaju u cjelovite osobe, snažeći svoje stavove i vještine uz rad za dobrobit druge osobe i/ili za opće dobro, ojačati svoje komunikacijske vještine, proširiti svoju socijalnu mrežu, usvojiti nova znanja o zajednici i odgovornosti, razviti vještinu projektnog

planiranja te kvalitetno provesti slobodno vrijeme. U sklopu Volonterskog kluba obvezna je edukacija učenika o Zakonu o volonterstvu, kreiranju projekata, uspješnoj provedbi te timskom radu. Učenici će u Klubu imati priliku uključiti se u aktivnosti koje su usmjerene na rješavanje određene potrebe ili problema u okolini, a koje su kreirane s njihove strane. Cilj nam je volontere osamostaliti, osnažiti mentalno te ih učiniti mladim ljudima sposobnim za usvajanjem novih vještina, stoga im također nudimo volonterske pozicije pomagači koordinatoricama, administratori društvenih mreža volonterskog kluba, organizatori i inicijatori aktivnosti, zbog čega je učenik Alen Kurtović 2015. g. dobio posebnu nagradu „Luka Ritz“. Sastanci Kluba održavaju se dva puta mjesečno prema dogovoru s voditeljicama. U početku smo okupile tridesetak zainteresiranih učenika

za volontiranje, čiji je broj s godinama rastao, provele smo edukaciju o volontiranju, učenici su ispunili prijavnice, dobili suglasnost roditelja i volonterske knjižice. Svake godine naš klub organizira akcije unutar i izvan škole prema interesima naših volontera. Nakon dvije godine postojanja kluba pridružile su nam se i kolegice profesorice, tako da „Vitamin V“ od tada broji i 8 profesorica volonterki.

Ivana Mijatović Viskov,
koordinatorica školskog
volonterskog kluba Vitamin V

Priče iz školskih volonterskih klubova

Osnovna škola Mertojak Split

Projekt „Prijateljska pomoć“ provodi se od 2005. godine, dio je Školskog kurikulumu i Školskog preventivnog programa. Projektom se želi potaknuti zdravija komunikacija među vršnjacima i izgradnja pozitivnih stavova i modela ponašanja te pomoći potrebitima. U sklopu projekta djeluje skupina za pomoć u učenju (učenci predmetne nastave pomažu u učenju mlađim učenicima) te skupina za humanitarne akcije (sudjelovanje u humanitarnim akcijama lokalne zajednice).

Osnovna misija i vizija ovog projekta temelji se na razvoju humanih vrijednosti kod pojedinca na čemu se temelji i humanost društva u cjelini. Osim toga, naravno i pomoć potrebitima u zajednici. Pritom je važno da je i sam školski koordinator volonter jer će svojim primjerom biti najbolji poticaj učenicima da se odluče za volontiranje.

Sanja Gavrančić, pedagoginja i školska koordinatorica volontera

Volonterska skupina
Osnovne škole
Mertojak

Volonteri Gimnazije Vukovar u volonterskoj akciji sadnje jagoda u školskom vrtu

Volonteri gimnazije Vukovar u volonterskoj akciji „Ne gađaj mlađe, volontirati je slađe“

Gimnazija Vukovar

Već treću godinu zaredom našim učenicima nudimo mogućnost sudjelovanja u školskom volonterskom klubu „VID – Vidi i djeluj“. Svake godine pomalo obogaćujemo naš program i mogućnosti. Naravno, prije mjera sprječavanja širenja virusa provodili smo više aktivnosti: redovne posjete domu za stare i nemoćne te druženje i razgovori s korisnicima, prikupljanje donacija za socijalnu samoposlugu raznim akcijama tijekom cijele nastavne godine, druženje s korisnicima udruge Leptirići – s djecom s poteškoćama u razvoju, volontiranje u udruzi Breza – pomaganje u učenju i pisanju domaće zadaće učenicima jedne osnovne škole koji su upućeni od Centra za socijalnu skrb, druženje sa psima u udruzi Anubis, povremene plogging akcije u pojedinim dijelovima grada, sudjelovanje u akciji „Zasadi drvo, ne budi panj“, volontiranje za vrijeme održavanja Noći muzeja i Vukovarskog polumaratona, sadnja vrta jagodama iza škole i sl. Sudjelovali smo i u kampanji „72 sata bez kompromisa“ – do sada u Osijeku, a od ove ćemo godine mi organizirati i u Vukovaru volonterske akcije u dogovoru sa župom sv. Filip i Jakov.

Aktivnosti većinom dogovaramo putem interneta i društvenih mreža, početkom svake nastavne godine volonteri seniori pripreme kratko izlaganje o volonterskoj grupi pa s radom upoznaju učenike 1. razreda te ih potiču na sudjelovanje. Vodi se evidencija o volonterskim satima te se maturantima predaje popunjena volonterska knjižica. Imamo i majice s logom kluba i škole koje nosimo po potrebi.

Kao primjere uspješnih volonterskih akcija izdvojili bismo akciju „Ne gađaj mlađe, donirati je slađe“, kojom promičemo doniranje hrane za vrijeme Norijade svim srednjim školama u gradu. Na dan Norijade postavimo štand kod svake srednje škole koja želi sudjelovati. Prikupljaju se namirnice i novčane donacije umjesto bacanja ulja, brašna, jaja i sl. po drugim učenicima. Sudjelovati mogu maturanti, ali naravno i svi drugi koji žele pomoći potrebitima. Donacija se nosi u socijalnu samoposlugu „Duga“ koja se brine o socijalno ugroženim obiteljima u Vukovaru. Izdvojili bismo i plogging – povremeno organiziramo akciju čišćenja otpada po ulicama našega grada. Okupimo se na jednome mjestu, podijelimo u ekipe te svaka ekipa dobije vreće, rukavice i mapu s označenim ulicama i smjerom kretanja. Pritome treba razvrstavati otpad te se učenike obrazuje i na taj način.

Nikolina Grgurević Prelec,
školska koordinatorica volontera

Priče iz školskih volonterskih klubova

Školski volonterski klub
Spajalica, Srednja škola
Tina Ujevića Kutina

Srednja škola Tina Ujevića Kutina

Volontiranje u Srednjoj školi Tina Ujevića provodi se aktivno već niz godina. Voditeljice Karitativno-volonterske skupine Spajalica, nastavnice, angažirano i predano planiraju ciljeve volonterske skupine i motiviraju učenike na uključivanje u aktivnosti skupine te potiču i prihvaćaju prijedloge učenika vezano uz volonterske akcije.

Broj učenika u skupini nije stalan i ovisi o aktivnosti koja se provodi te se učenici uključuju s obzirom na interes i raspoloživo vrijeme. Na taj su način motivirani za sudjelovanje u aktivnostima.

Volontiranje učenika naše škole u okviru skupine „Spajalica“ ima višestruke koristi za učenike, njihov razvoj kao samostalnih, odgovornih i socijalno osviještenih mladih ljudi te stjecanje korisnih životnih vještina.

Učenici volontirajući razvijaju samopoštovanje, stječu nova znanja i vještine te nova poznanstva, osjećaju se korisnima te korisno provode svoje slobodno vrijeme. Osim razvoja empatije i osjetljivosti za potrebe drugih, učenici naše škole sudjelovanjem u aktivnostima koje se redovito provode svake godine, npr. posjeta Caritasovoj Kući sv. Vinko Paulski, stječu trajna prijateljstva kojima obogaćuju svoje životno iskustvo i usvajaju nove vrijednosti.

Ivana Kovačić,
školska koordinatorica volontera
Srednje škole Tina Ujevića

Osnovna škola Omišalj

U Osnovnoj školi Omišalj / Područnoj školi Dobrinj na otoku Krku od 2016. godine počinju s djelovanjem Školski anđeli – školski volonteri, ujedno i članovi Vijeća učenika. Iza njih je nekoliko volonterskih inicijativa i iz svake inicijative rastemo i postajemo još bolji volonteri. U početcima smo brojili 38 članova i sastajali se tri puta godišnje. Područje rada volontera na početku je bilo vezano uz samu školu, tj. fokusirali smo se na vlastite potrebe i izazove te zajednički kreirali rješenja pa su tako učenici volonteri imali cikluse volontiranja u vidu pomoći učenicima iz razreda u boljoj socijalizaciji te pomoći u učenju. S vremenom smo kao volonterski klub rasli i krenuli se osvrtni oko sebe te počeli promišljati o potrebama drugih i potrebama zajednice. Otuda kreću naše prve prave volonterske inicijative – Izrada taktilnih knjiga za prijatelje iz posebnog razrednog odjela i akcija „Veliki svijete, ekoporuke šalje ti dijete“. U inicijativama su sudjelovali svi učenici i učitelji škole.

U školskoj godini 2018./2019. u našoj školi počinje s radom posebni odjel za djecu s teškoćama Centra za odgoj i obrazovanje Rijeka, područni odjel Dobrinj. To je volontere nagnalo da promišljaju o tome da prijateljima iz posebnog odjela uljepšaju dolazak i boravak u novoj sredini. U sklopu europskog projekta VOLLUMEN – širenje mreže školskog volontiranja u PGŽ-u, koji je provodila Udruga Delta u suradnji s Udrugom za razvoj civilnog društva SMART, proveli smo volontersku akciju „Izrada taktilnih knjiga za prijatelje iz posebnog razrednog odjela“. Knjige smo im uručili kao poklon za Božić. Tako su školski anđeli postali pomoćnici Djeda Božićnjaka. Za ovu volontersku inicijativu dobili smo priznanje za najuspješniju volontersku inicijativu cijelog projekta. Bilo je potrebno 100 volonterskih sati, 25 učenika volontera, a knjižice smo radili 2 i pol mjeseca.

U sklopu manifestacije „Hrvatska volontira“ učenici i učitelji Osnovne škole Omišalj i Područne škole Dobrinj 2019. su godine organizirali volontersku akciju pod nazivom „Veliki svijete, ekoporuke šalje ti dijete“ kojoj je cilj bio osmisliti ekoporuke kojima su zamolili ljude da čuvaju prirodu, posebno mjesta u njoj koja svi rado koristimo. Najoriginalnije poruke otisnute su na drvene ploče koje su izradile vješte umjetničke ručice učenika. Projekt je realiziran u suradnji s općinama Omišalj i Dobrinj te uz potporu Turističkih zajednica Omišalj i Dobrinj.

Petra Tabulov-Strelor,
koordinatorica Volonterskog kluba Školski anđeli

Školski volonteri
Volonterskog kluba
Ruderica u šetnji sa psima
smještenima u azilu.

Volonteri VII. gimnazije Zagreb organizirali su humanitarnu akciju za pomoć Srednjoj školi Petrinja, stradaloj u potresu. Organizirali su prodaju majica i torbi na štandu ispred škole, snimili su promocijski videozapis akcije za društvene mreže, a učenicima Srednje škole Petrinja pisali su poruke podrške.

Volonteri Geodetske škole od
starih školskih klupa izrađuju
kućice za pse i dijele ih
azilima diljem Hrvatske.

Popis literature

- Čekolj, N. (2019): *Mapiranje školskih volonterskih programa u srednjim školama u Republici Hrvatskoj*. Knjiga sažetaka: DOKON 2019. Kovač, V., Ledić, J., Kušić, S. (ur.). Rijeka, Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet: 21-22.
- Čekolj, N., Ćulum Ilić, B. (2018): *School volunteering programmes – contemporary approach in education in Croatian high schools*. *Mediterranean Scientific Conference – Educational Systems and Societal Changes: Challenges and Opportunities*. Lazzarich, M. (ur.). Rijeka, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Rijeci: 6-7.
- Ćavar, J. Pavić, J. i Racz, A. (2018). *Procjena stavova i zastupljenost volontiranja u srednjoškolskoj populaciji na području grada Vinkovaca*. *Medica Iadertina*, 48(3): 143-156.
- Ćulum Ilić, B. (2019): *Volontiranje i odgoj za volontiranje u odgojno-obrazovnim ustanovama: Završni izvještaj provedene procjene stanja razvijenosti odgoja za volontiranje / školskog volontiranja na području Primorsko-goranske županije na početku i na kraju provedbe projekta Vollumen*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci
- Ćulum Ilić, B., Čekolj, N., Kušić, S. (2019): *Školski volonterski programi u funkciji unapređenja kvalitete života mladih*. Unapređenje kvalitete života djece i mladih. X. Međunarodna naučno-stručna konferencija: Unapređenje kvalitete života djece i mladih. Nikolić, M., Vantić-Tanjić, M. (ur.). Tuzla: 444-456.
- Hazdovac Bajić, N. (2014): *Moje slobodno vrijeme, istraživanje o volonterskom djelovanju kao načinu korištenja slobodnog vremena među dubrovačkim srednjoškolcima*. Dubrovnik: Volonterski centar Dubrovnik (VCD) Udruge za razvoj civilnog društva Bonsai
- Kozina, M., Mimica, N. (2016): *Stavovi učenika škole za medicinske sestre o volontiranju*. *Sestrinski glasnik*, 21(3): 216-220.
- Borić, I., Androić, S., Sauha, I., Lušić Radošević, S., Dupan, S., Živković, D., Pribičević Gelb, D., Drača, M., Prgić Znika, J., Janković, V. i Požgaj, J (2020): *Kurikulum o školskom volontiranju*. Zagreb, stručna radna skupina
- Narodne novine (2008): *Etički kodeks volontera* (NN 55/2008)
- Narodne novine (2015): *Pravilnik o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja* (NN 104/2015)
- Narodne novine (2013): *Zakon o volonterstvu. Pročišćeni tekst* (NN 58/07, 22/13)
- Pejnović, M. (2018): *Volontiranje učenika osnovnoškolske dobi: kvalitativno istraživanje*, *Diplomski rad*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet

U IZRADI OVE PUBLIKACIJE KORIŠTENI SU MATERIJALI I IZ SLJEDEĆIH PUBLIKACIJA:

- Begović, H. (2006): *O volontiranju i volonterima/volonterkama*. Zagreb: Volonterski centar Zagreb
- Forčić, G.; Ćulum, B.; Šehić Relić, L. (2007): *Kako ih pronaći? Kako ih zadržati? Smjernice za rad s volonterima*. Rijeka: Udruga za razvoj civilnog društva SMART
- Jeđud, I.; Kordić, I. (2009): *Volonterski menadžment po mjeri – smjernice za rad s volonterima u javnim ustanovama*. Zagreb: Volonterski centar Zagreb
- Jurić D. (2007): *Volonterski menadžment*. Zagreb: Volonterski centar Zagreb
- Kamenko Mayer, J., Šehić Relić, L., Kovačević, M., Fabac, T., Hauser, M., Matković, A., Tešija, T. (2019): *Generacija za V – Zašto i kako organizirati volonterske programe u ustanovama odgoja i obrazovanja?*. Osijek: Volonterski centar Osijek
- Prgić Znika, J., Kordić, I., Jeđud Borić, I. (2015): *Menadžment volontera – priručnik za vođenje volontera i volonterskih programa*. Zagreb: Volonterski centar Zagreb
- Prgić Znika, J., Kordić, I., Jeđud Borić, I. (2015): *Volonterska slika Grada Zagreba: Prikaz stanja volonterstva i daljnja vizija razvoja*. Zagreb: Volonterski centar Zagreb
- Prgić Znika, J., Kordić, I., Medlobi, M. (2019): *Vodič kroz volonterski svijet*. Zagreb: Volonterski centar Zagreb
- Šehić Relić, L., Kamenko, J., Kovačević, M., Prgić Znika, J., Pavelić Šprajc, I. i Forčić, G. (2014): *Generacija za V – priručnik o volontiranju za srednjoškolce*. Zagreb: Volonterski centar Zagreb
- Tešija, T. (2015): *Volonterkovi savjeti: volonterska početnica za učenike osnovnih škola*. Split: Udruga „MI“ Split

Ulomci iz recenzija

Krajem 2019. godine naša se škola priključila projektu Volonterskog centra Zagreb pod nazivom: Školska volonterska zajednica – snaga za održivi razvoj. Želja nam je bila učiti o volonterstvu od onih koji o tome znaju najviše, a zadatak približiti volontiranje našim učenicima.

Godinu i pol dana kasnije, zahvaljujući detaljno razrađenom Kurikulumu o školskom volontiranju, koji je nastao kao jedan od ciljeva projekta (a koji je i dio ovog Vodiča), u školi imamo tri učiteljice koordinatorice volontera, uređen prostor volonterskog kluba, desetke odrađenih akcija, suradnji i radionica. I projektni dan „Šenoa volontira“ u kojem su sudjelovali svi učenici naše škole. I ono najvažnije – učenike kojima je volontiranje postalo dio života.

Naše neprocjenjivo iskustvo suradnje s Volonterskim centrom Zagreb i sve ostalo što je potrebno za osnivanje školskog volonterskog kluba nalazi se u ovom Vodiču. Sadržajno odlično

organiziran, Vodič vas vodi kroz svaki korak uspostavljanja, organizacije i vođenja školskog volonterskog kluba. Uz pregršt primjera dobre prakse i zanimljivih volonterskih priča.

Vodič je vaš veliki prvi korak. Korak kojim zajedno sa svojim učenicima ulazite u svijet međusobnog pomaganja, tolerancije, solidarnosti, humanosti, prijateljstva i ljubavi. U svim vremenima, a pogotovo u ovim teškim, to je ono što nas održava i pokreće.

Ivana Sauha, prof.
ravnateljica
OŠ Augusta Šenoae, Zagreb

Često i olako kažemo „Na mladima svijet ostaje!“, a da se pritom ne pitamo jesmo li dovoljno učinili da ih ohrabrimo da preuzimaju tu ulogu već sada, u ovom trenutku. Svrha je priručnika „Vodič za

razvoj školske volonterske zajednice – Osnovne i srednje škole“ osnažiti djecu i mlade da postanu aktivni stvaratelji pravednijeg, tolerantnijeg, zelenijeg i ljepšeg svijeta za sve. Svijeta čiji je temelj održivi razvoj.

Priručnik predstavlja posloženu kutiju korisnih alata kojima će djeca i mladi u svojim školama i u svojoj zajednici moći graditi jedan takav svijet. Rezultat je projekta „Školska volonterska zajednica – snaga za održivi razvoj“. Projekt je započeo 2019. godine, a primjeri volonterskih akcija i fotografije u priručniku govore u prilog tome da se školsko volontiranje može organizirati i u uvjetima pandemije.

U prvom poglavlju priručnika započinje put kroz školski volonterski svijet i njegove dobrobiti. Na putu prema školskoj volonterskoj zajednici važno je ugraditi kurikulum školskog volontiranja u postojeće kurikulume, o čemu se govori u drugom poglavlju. Koraci temeljeni na

Volonteri školskog volonterskog kluba Škole za grafiku, dizajn i medijsku produkciju pomogli su u izradi otvorene učionice kao odgovor na pandemiju.

upravljanju volonterskim programom u trećem poglavlju vode vas u uspostavljanju školske volonterske zajednice. Da bi se sve to postiglo, važno je organizirati i osmisliti zanimljive i interaktivne radionice o volontiranju, održivom razvoju i nenasilnoj komunikaciji prilagođene dobi polaznika. Primjeri takvih inspirativnih radionica nalaze se u prilogu Vodiča. Priče iz stvarnog života svemu daju životnost i potiču na nove pothvate, a mogu se pročitati u četvrtom poglavlju.

Ova kutija puna korisnih, raznovrsnih i zanimljivih alata bit će od velike koristi onima koji žele uspostaviti volonterske klubove u školama i ugraditi kurikulum školskog volontiranja u postojeće kurikulume ili predstavnicima partnerskih organizacija koje pružaju priliku mladim volonterima da volontiraju na dobrobit zajednice, ali i na osobnu dobrobit. Priručnik je informativan za sve koji žele doznati što je to školsko volontiranje i kako se ostvaruje sukladno Zakonu o volonterstvu.

U svijet volontiranja ušla sam u četvrtom desetljeću svog života kada sam već imala svoju djecu. Volontiranje je imalo velik i pozitivan utjecaj na mene kao osobu, na moj profesionalni i osobni razvoj, doprinos široj zajednici. Često sam se pitala u kakvu bih osobu izrasla da sam krenula volontirati još u školi. Priručnik mi je pomogao u zamišljanju odgovora na to pitanja, ali još važnije, učinio me sretnom jer sam u njemu pronašla primjere volontiranja u školama koje su pohađala moja djeca. Školsko volontiranje zalog je pravednijem i sretnijem svijetu jer omogućuje djeci i mladima da budu dio promjene koju žele vidjeti „u svijetu koji ostaje na njima“.

Sanja Bunić,
sociologinja i knjižničarska savjetnica
koordinatrica volontera
Knjižnica grada Zagreba

Bilješka o autorima i Volonterskom centru Zagreb

Mateja Medlobi

Mateja je magistra socijalne politike koja je svoje prve „prave“ profesionalne korake napravila upravo u VCZ-u gdje se, između ostalog, bavila razvojem programa školskog volontiranja. Vječno zahvalna na svim znanjima koje je odnijela iz VCZ-a u Bruxelles (gdje trenutačno živi i radi), ostala je bliska malom uredu u Ilici i s ponosom prati sve što dolazi iz njihove radionice. Profesionalno se bavi pitanjem ljudskih prava, s fokusom na rodnu ravnopravnost i obrazovne procese unutar europske socijalne politike. Uz posao, jedna je od osnivačica inicijative Ljudi za ljude, volonterka VCZ-a i Zaklade Solidarna. Izrazito ponosna na ovaj Priručnik i cijelu priču iza njega, svim klincima u školama poručuje: „Volontiranjem stvaraj promjenu, nema tko drugi nego ti!“

Katarina Friščić

Katarina je profesorica u IX. gimnaziji i Islamskoj gimnaziji dr. Ahmeda Smajlovića i koordinatorka volonterskog kluba. Aktivno volontira zadnjih 20 godina, od studentskih dana. Vjeruje da svijet možemo uljepšati vlastitim pozitivnim djelovanjem i to prenosi svojim učenicima i polaznicima edukacija.

Jela Prgić Znika

Izvršna direktorica VCZ-a od 2007. do 2020. godine. U VCZ-u je stekla puno znanja i iskustva, poslovnog i volonterskog. Majka je prekrasne svoje glave studentice koja ju je natjerala da bude bolja i snažnija osoba, da više promišlja o odnosima i svim bitnim životnim pitanjima. Obožava životnu filozofiju i mudrosti Marshalla Rosenberga, Jespera Juula i Louise Hay. Smatra da je kombinacija tih pristupa put prema boljem i sretnijem svijetu! Voli sport, prirodu, mirise proljeća, boje jeseni, svoj bicikl, voli VCZ i ljude koje susreće u volonterskom svijetu!

Juraj Požgaj

Diplomirani politolog, Juraj je član tima Volonterskog centra Zagreb od 2019. godine. Uz rad na razvoju školskog volontiranja, u VCZ-u savjetuje i informira građane i organizacije o svim temama vezanima uz volonterstvo i koordinira rad VCZ online platforme za volontiranje. Uživa na svojem radnome mjestu jer volontiranje vidi kao odličan alat za osobni rast i razvoj, umrežavanje i učenje, dobru priču koju je užitak širiti.

Ivana Borić

Ivana Borić, socijalna pedagoginja, radi kao nastavnica na studiju Socijalne pedagogije, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Aktivno volontira od školskog doba iako u to vrijeme nije bilo formalnih volonterskih programa ☺. Vjeruje u volontiranje, solidarnost i učenje. O volonterskom je menadžmentu pisala, educirala druge i sebe i veseli se novim učenjima i programima u volonterskom svijetu.

Volonterski centar Zagreb

Volonterski centar Zagreb

organizacija je civilnog društva koja se od 1996. godine bavi razvojem i promicanjem volonterstva. Misija VCZ-a jest djelovati kao resursni centar koji povezivanjem, edukacijom i promicanjem volonterstva na lokalnoj i međunarodnoj razini potiče osobni i društveni razvoj. Vizija VCZ-a je društvo u kojem je volonterstvo pokretačka snaga aktivne, odgovorne i humane zajednice.

Početak djelovanja VCZ-a obilježio je program međunarodne razmjene volontera iz Hrvatske i inozemstva započet još u sklopu Antiratne kampanje Hrvatske. Od 2007. godine usmjerili smo se na jačanje programa namijenjenih razvoju volonterstva na lokalnoj razini, posebice na području grada Zagreba, kako bismo što većem broju građana omogućili da volontiraju u zajednici u kojoj žive i podigli kvalitetu volonterskih programa

lokalnih organizacija. Od 2009. godine dio svojih aktivnosti proširili smo i na regiju središnje Hrvatske preuzimanjem uloge **regionalnog volonterskog centra** u sklopu **Hrvatskog centra za razvoj volonterstva** čiji smo suosnivači.

Djelatnosti lokalnog, regionalnog i međunarodnog karaktera danas provodimo u pet glavnih programskih područja:

- 1) Informiranje građana i organizacija o volonterstvu te posredovanje u ponudi i potražnji volonterskog rada
- 2) Edukacija, savjetovanje i osnaživanje organizatora volontiranja i volontera
- 3) Zagovaranje, umrežavanje i partnerstva
- 4) Promocija vrijednosti volontiranja
- 5) Organiziranje lokalnih i međunarodnih volonterskih aktivnosti.

O tome da je veliki broj organizacija prepoznao VCZ kao značajnog partnera i resursni centar govori podatak o **840 registriranih organizatora volontiranja** prijavljenih u online platformi za volontiranje VCZ-a. Prepoznati smo i kao središnje mjesto za pronalazak informacija o prilikama za volontiranje, načinima kako se uključiti i dobitima koje volontiranje donosi građanima, što je vidljivo iz podatka o više od **19.100 registriranih volontera** prijavljenih u online platformi (podatci o prijavljenim korisnicima VCZ online platforme preuzeti u travnju 2021. godine).

U svojem svakodnevnom radu vodimo se vrijednostima autentičnosti, nenasilne komunikacije, solidarnosti i inkluzivnog društva, izgradnje kulture mira i osnaživanjem pojedinca i zajednice.

Kontakti

Hrvatskog centra za razvoj volonterstva i regionalnih volonterskih centara

Hrvatski centar za razvoj volonterstva (HCRV) nastao je suradnjom regionalnih volonterskih centara (**Volonterski centar Osijek Organizacije za društveni razvoj DKolektiv, Volonterski centar Rijeka Udruge za razvoj civilnog društva SMART, Volonterski centar Split Udruge „MI“ i Volonterski centar Zagreb**) s namjerom da se na temelju dobrih praksi uspostave jedinstveni standardi rada na razvoju volonterstva na nacionalnoj razini, proširi mreža volonterskih centara, kao i da se povezivanjem resursa postigne snažniji utjecaj.

HCRV doprinosi razvoju volonterstva u Republici Hrvatskoj uz promociju i zagovaranje vrijednosti volonterstva, utjecaj na javne politike i pravno okruženje, uspostavljanje i praćenje standarda kvalitete rada volonterskih centara, kreiranje kvalitetnih edukacijskih programa u području

volonterstva, postavljanje standarda kvalitete u provedbi volonterskih programa, iniciranje i afirmaciju inovativnih politika u razvoju volonterstva.

Uloga je regionalnih volonterskih centara promicanje i razvoj volonterskih aktivnosti na lokalnoj i regionalnoj razini, pružanje podrške organizatorima volontiranja u postavljanju kvalitetnih i održivih volonterskih programa, educiranje građana u području volonterstva, povezivanje potencijalnih volontera s prilikama za volontiranje, organiziranje promocijskih kampanja, objavljivanje publikacija koje se odnose na upravljanje volonterima, provođenje istraživanja u području volonterstva. Volonterski centri ne predstavljaju se kao „vlasnici“ volontiranja, nego postupaju proaktivno pružajući potporu u organiziranju volontiranja.

HRVATSKI CENTAR ZA RAZVOJ VOLONTERSTVA
STJEPANA RADIĆA 16,
31000 OSIJEK
INFO@HCRV.HR
031 626 635
WWW.HCRV.HR

VOLONTERSKI CENTAR OSIJEK (DKOLEKTIV – ORGANIZACIJA ZA DRUŠTVENI RAZVOJ)
STJEPANA RADIĆA 16,
31000 OSIJEK
DKOLEKTIV@DKOLEKTIV.HR
031 211 306
WWW.DKOLEKTIV.HR

VOLONTERSKI CENTAR ZAGREB
ILICA 29, 10000 ZAGREB
VCZ@VCZ.HR, 01 3013 058
WWW.VCZ.HR

VOLONTERSKI CENTAR RIJEKA (UDRUGA ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA SMART)
BLAŽA POLIĆA 2/IV, 51000 RIJEKA
MARTA@SMART.HR
051 332 750
WWW.VOLONTERSKI-CENTAR-RI.ORG

VOLONTERSKI CENTAR SPLIT (UDRUGA „MI“)
SINJSKA 7, 21000 SPLIT
KONTAKT@VCST.INFO
021 329 139
WWW.VCST.INFO

**„Pravi cilj
obrazovanja
je potaknuti
čovjeka da
nikada ne
prestane
postavljati
pitanja.“**

**Mandell
Creighton**

